

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSPiO.WP.4822. 8 .2016. GM

Druk nr 1207

Warszawa, 29 grudnia 2016 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Przekazuję przyjęte przez Radę Ministrów dokumenty:

- Raport o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2015 roku wraz z Raportem o pomocy de minimis w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2015 roku".

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Prezesa Rady Ministrów do prezentowania stanowiska Rządu w tych sprawach w toku prac parlamentarnych.

Z poważaniem

(-) Beata Szydło

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

RAPORT O POMOCY PUBLICZNEJ W POLSCE UDZIELONEJ PRZEDSIĘBIORCOM W 2015 ROKU

Warszawa, październik 2016 roku

Raport został opracowany przez Departament Monitorowania Pomocy Publicznej UOKiK

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP - POMOC PUBLICZNA I KOMPETENCJE PREZESA UOKIK.....	5
II. METODOLOGIA PRZYGOTOWANIA RAPORTU	9
1. Źródła informacji o udzielonej pomocy - sprawozdania podmiotów udzielających pomocy.....	9
2. Formy pomocy	10
3. Wartość pomocy	11
4. Przeznaczenie pomocy publicznej	12
5. Pozostałe założenia metodologiczne	14
III. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA	15
1. Synteza wyników za 2015 rok	15
2. Tendencje w kształtowaniu się wielkości pomocy publicznej w latach 2011-2015 ..	16
IV. POMOC PUBLICZNA (Z WYŁĄCZENIEM TRANSPORTU) W UJĘCIU PRZEKROJOWYM....	19
1. Pomoc publiczna w podziale według formy pomocy	19
2. Pomoc publiczna w podziale według przeznaczenia pomocy	23
3. Pomoc publiczna w podziale według podmiotów udzielających pomocy.....	28
4. Pomoc publiczna w podziale według województw	36
5. Pomoc publiczna w podziale według wielkości beneficjentów	42
6. Pomoc publiczna w podziale według formy prawnej beneficjenta pomocy	45
7. Pomoc publiczna w podziale według sektora działalności beneficjenta.....	47
8. Najwięksi beneficjenci pomocy	49
V. OPIS POSZCZEGÓLNYCH PRZEZNACZEŃ POMOCY (Z WYŁĄCZENIEM TRANSPORTU) ...	51
1. Pomoc horyzontalna.....	51
1.1. Pomoc na prace badawczo-rozwojowe	51
1.2. Ochrona środowiska	52
1.3. Zatrudnienie	53
1.4. Szkolenia	54
1.5. Restrukturyzacja.....	55
1.6. Naprawa szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia	55
1.7. Promowanie kultury, nauki i oświaty oraz ochrona dziedzictwa kulturowego.....	56
1.8. Pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów	57
1.9. Pomoc na działalność sportową i rekreacyjną.....	57
2. Pomoc regionalna.....	58
3. Pomoc sektorowa.....	60
3.1. Sektor górnictwa węgla.....	60
3.2. Sektor wytwarzania energii elektrycznej	61
3.3. Sektor kinematografii	62
3.4. Sektor gazu ziemnego.....	62
3.5. Sektor telekomunikacyjny	63
3.6. Sektor bankowy	64
4. Inne przeznaczenia.....	65
4.1. Pomoc stanowiąca rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych	65

VI. POMOC PUBLICZNA W SEKTORZE TRANSPORTU	66
1. Informacje ogólne	66
2. Transport lądowy	68
3. Transport lotniczy	69
4. Transport morski.....	69
5. Transport intermodalny	69
6. Najwięksi beneficjenci pomocy w transporcie	69
VII. PODSUMOWANIE I OCENA WPŁYWU POMOCY NA KONKURENCJĘ	70
SPIS TABEL	79
SPIS WYKRESÓW.....	80
ZAŁĄCZNIKI.....	81
Zał. 1. Lista programów pomocowych obowiązujących w 2015 roku*	81
Zał. 2. Lista beneficjentów pomocy indywidualnej udzielonej w 2015 roku.....	103

I. WSTĘP - POMOC PUBLICZNA I KOMPETENCJE PREZESA UOKiK

Zgodnie z art. 107 ust. 1 *Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (TFUE) **pomoc publiczna** to pomoc udzielana przez państwo członkowskie lub ze źródeł państwowych, w jakiegokolwiek formie, która narusza lub grozi naruszeniem konkurencji przez uprzywilejowanie niektórych przedsiębiorstw lub produkcji niektórych towarów, w zakresie, w jakim wpływa ona negatywnie na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi.

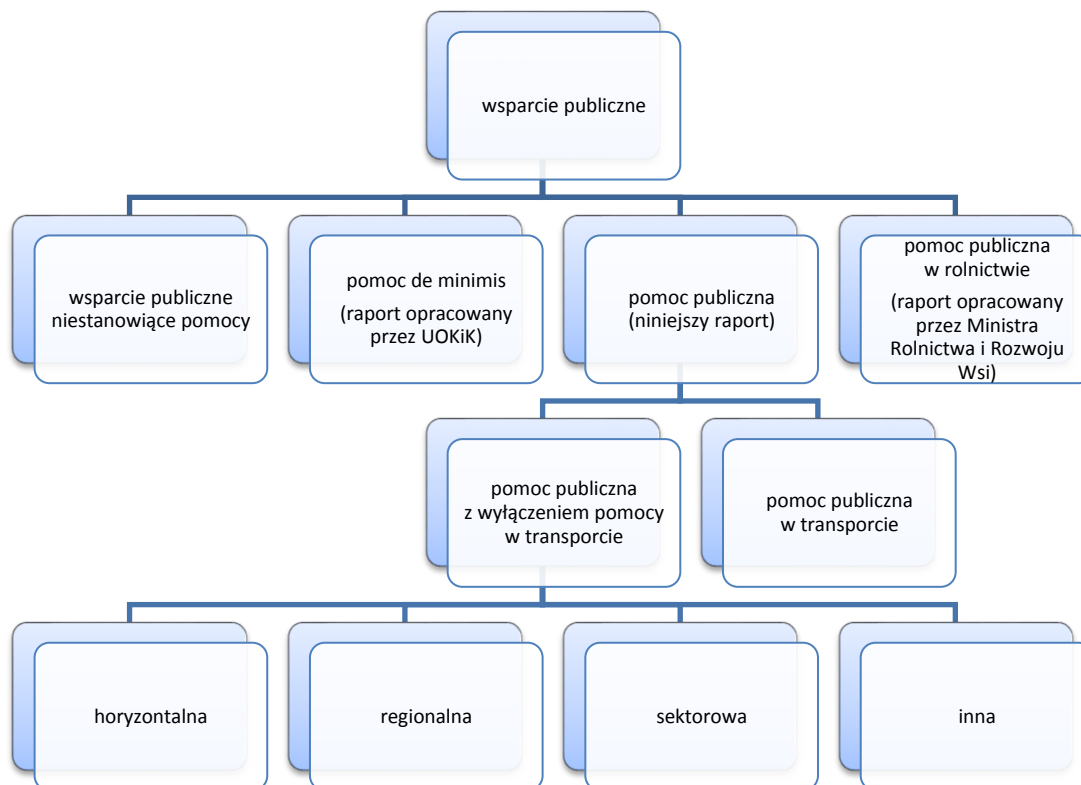
Na podstawie art. 31 *ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej* (Dz. U. z 2007 r. poz. 404, z późn. zm.), **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Prezes UOKiK) jest organem monitorującym pomoc publiczną w Polsce** (z wyłączeniem pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie). Monitorowanie pomocy publicznej obejmuje gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie informacji o udzielonej pomocy publicznej, w szczególności o jej rodzajach, formach i wielkości.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 *ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej*, na podstawie zgromadzonych sprawozdań i informacji przestanych przez podmioty udzielające pomocy, **Prezes UOKiK, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, opracowuje i przedstawia Radzie Ministrów sprawozdanie zawierające wyniki monitorowania pomocy publicznej w danym roku**. Niniejszy raport stanowi wypełnienie tego obowiązku i zawiera wyniki monitorowania pomocy publicznej udzielonej w Polsce w 2015 roku, tj. w szczególności dane dotyczące wartości, form i przeznaczenia pomocy publicznej, a także ocenę skutków udzielonej pomocy w sferze konkurencji. **Raport nie uwzględnia natomiast pomocy udzielonej w sektorze rolnictwa** (w rozumieniu art. 38 TFUE), za monitorowanie której odpowiedzialny jest minister właściwy do spraw rolnictwa.

Jednocześnie, zgodnie z *rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1) oraz *rozporządzeniem Komisji(UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym* (Dz. Urz. UE L Nr 114 z 26.04.2012, str. 8, z późn. zm.), pomoc której wartość dla danego beneficjenta w okresie trzech kolejnych lat podatkowych nie przekracza 200 tys. euro (lub 100 tys. euro w sektorze transportu drogowego towarów lub 500 tys. euro w przypadku rekompensaty za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym), czyli tzw. *pomoc de minimis*, nie wpływa na handel między państwami członkowskimi i/lub nie zakłóca bądź nie zagraża zakłóceniem konkurencji i dlatego nie podlega przepisom art. 107 ust. 1 TFUE. W związku z powyższym, **pomoc de minimis nie została uwzględniona w niniejszym raporcie**. Informacje o pomocy *de minimis* udzielonej w 2015 roku zostały przedstawione w przygotowanym przez Prezesa UOKiK odrębnym raporcie „*Raport o pomocy de minimis w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2015 roku*”.

Wykres 1.

Rodzaje wsparcia publicznego w kontekście przepisów o pomocy publicznej

Ponadto, w dokumentach dotyczących perspektywy finansowej 2014-2020 Komisja Europejska wyraźnie wskazuje na konieczność zapewnienia zgodności udzielanego wsparcia ze środkami unijnymi z obowiązującymi przepisami prawa, w tym o pomocy publicznej¹. Zapewnienie takiej zgodności w praktyce wymaga opracowania odpowiednich programów pomocowych, zgodnie z którymi będzie udzielane wsparcie w ramach funduszy unijnych. Z uwagi na to, że środki unijne stanowią dochód budżetu państwa, w sytuacji gdy beneficjent środków pochodzących z funduszy unijnych prowadzi działalność gospodarczą i spełnione są pozostałe przesłanki art. 107 ust. 1 TFUE (korzyść, selektywność, groźba zakłócenia lub zakłócenie konkurencji oraz wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE), środki te stanowią pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Oznacza to, że mają do nich zastosowanie przepisy art. 32 ust. 1 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Tak więc organy udzielające wsparcia ze środków unijnych mają obowiązek przekazywania Prezesowi UOKiK sprawozdań

¹ Dla przykładu można wskazać art. 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.), który stanowi, iż „Operacje wspierane z EFSI są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego odnoszącymi się do jego stosowania.” oraz art. 37 ust. 1 akapit 2 ww. rozporządzenia, który stanowi, iż „Instrumenty finansowe wdraża się, by wesprzeć inwestycje, które uznaje się jako finansowo wykonalne i nie otrzymujące wystarczającego finansowania ze źródeł rynkowych. Stosując przepisy niniejszego tytułu, instytucje zarządzające, podmioty wdrażające fundusze i podmioty wdrażające instrumenty finansowe zapewniają zgodność z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności w zakresie pomocy państwa i zamówień publicznych.”

o udzielonej pomocy publicznej. Ze względu na powyższe w niniejszym raporcie (podobnie jak w raportach za lata 2008-2014), do całkowitej wartości udzielonej pomocy publicznej wliczono środki unijne finansujące programy pomocowe lub udzielone jako pomoc indywidualna.

Rola Prezesa UOKiK w zakresie pomocy publicznej, poza wspomnianym powyżej monitorowaniem, polega na zapewnieniu zgodności projektów tej pomocy z odpowiednimi przepisami unijnymi (wynikającymi z przepisów TFUE oraz regulacji wydanych przede wszystkim przez Komisję Europejską, która jest organem odpowiedzialnym za kontrolę pomocy publicznej). Swoje kompetencje w zakresie pomocy publicznej Prezes UOKiK realizuje poprzez:

- aktywne uczestnictwo w procesie legislacyjnym w odniesieniu do aktów prawnych będących podstawami prawnymi udzielania pomocy (zgłaszanie uwag i projektów sformułowań konkretnych przepisów),
- wydawanie opinii o projektach programów pomocowych i projektach pomocy indywidualnej w zakresie ich zgodności z prawem unijnym dotyczącym pomocy publicznej,
- zgłaszanie (notyfikowanie) Komisji Europejskiej projektów programów pomocowych i projektów pomocy indywidualnej, a następnie działanie na rzecz uzyskania jej formalnej akceptacji,
- gromadzenie i przetwarzanie danych na temat pomocy publicznej i opracowywanie zbiorczych raportów dla Komisji Europejskiej oraz Rady Ministrów,
- zgłaszanie organom udzielającym pomocy informacji o zidentyfikowanych nieprawidłowościach w udzielaniu pomocy (niezgodność z przepisami unijnymi lub przepisami zatwierdzonego programu pomocowego) oraz jej sprawozdawaniu (brak sprawozdań, niezgodność sprawozdań z przepisami sprawozdawczymi).

Z powyższego wynika, iż co do zasady, Prezes UOKiK nie posiada kompetencji w zakresie inicjowania, projektowania, wprowadzania w życie oraz realizowania instrumentów polityki gospodarczej państwa takich jak wspieranie określonych grup przedsiębiorców². Uprawnienia w tym zakresie posiadają ministrowie i/lub inne organy państwa odpowiedzialne za kształtowanie i realizowanie polityki gospodarczej, posiadający w dyspozycji odpowiednie zasoby budżetowe pozwalające im na udzielanie takiego wsparcia. Natomiast działania Prezesa UOKiK w zakresie pomocy publicznej są zawsze pochodną aktywności tych organów i ograniczają się do zapewnienia zgodności projektów pomocy z przepisami o pomocy publicznej oraz monitorowania realizacji tej pomocy.

W konsekwencji Prezes UOKiK nie dokonuje również oceny efektywności i skuteczności udzielanej przedsiębiorcom pomocy. Natomiast zgromadzone i przetworzone dane o udzielonej pomocy (czyli sposobie realizacji poszczególnych instrumentów pomocowych) oraz dokonane na ich podstawie i zawarte w raporcie analizy wielkości pomocy w różnych aspektach (np. ze względu na przeznaczenie, formę, rodzaj beneficjenta, region itp.) mogą służyć organowi, który jest właściwy jeśli chodzi o określony instrument wsparcia, do przeprowadzenia dogłębnych analiz co do celowości, skuteczności i efektywności danego instrumentu w obszarze gospodarki, na który ten organ chciał wywrzeć określony

² Jedynym wyjątkiem w którym Prezes UOKiK może udzielać pomocy publicznej lub pomocy de minimis jest sytuacja wskazana w art. 113 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2015 r. poz. 184, z późn. zm.) w odniesieniu do nałożonych przez siebie kar (odroczenie, rozłożenie na raty). Jednakże celem tej regulacji nie jest systemowe wpływianie na gospodarkę lecz incydentalne ułatwienie przedsiębiorcy, na którego została nałożona znaczna kara, spłaty tej kary. Na dzień 31.08.2016 Prezes UOKiK udzielił takiego wsparcia tylko siedmiokrotnie (jako pomoc de minimis).

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

wpływ. Wynikiem tych analiz może być podjęcie decyzji o kontynuacji udzielania danej pomocy, jej zmianie bądź zakończeniu jej udzielania czy też ewentualnie przygotowaniu nowych lepszych lub komplementarnych instrumentów.

II. METODOLOGIA PRZYGOTOWANIA RAPORTU

1. Źródła informacji o udzielonej pomocy - sprawozdania podmiotów udzielających pomocy

Informacje zawarte w raporcie pochodzą ze sprawozdań przekazywanych przez podmioty udzielające pomocy publicznej do Prezesa UOKiK. Obowiązek składania sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej wynika z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, zgodnie z którym podmioty udzielające pomocy są zobowiązane do sporządzania i przedstawiania Prezesowi UOKiK:

- sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej innej niż pomoc publiczna w rolnictwie lub rybołówstwie albo
- informacji o nieudzieleniu takiej pomocy w danym okresie sprawozdawczym.

Podmiotami udzielającymi pomocy są organy administracji publicznej oraz inne podmioty (w tym przedsiębiorcy publiczni), które są uprawnione (posiadają kompetencje) do udzielania pomocy. Udzielenie pomocy następuje najczęściej w wyniku wydania decyzji lub zawarcia umowy. Wśród podmiotów, które w 2015 roku udzieliły pomocy, można wymienić w szczególności:

- Marszałków województw,
- Starostów powiatów,
- Prezydentów i burmistrzów miast oraz wójtów gmin,
- Ministra Środowiska,
- Ministra Gospodarki,
- Ministra Finansów,
- Ministra Administracji i Cyfryzacji,
- Prezesa Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.,
- Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Prezesów Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Dyrektorów izb skarbowych i celnych oraz naczelników urzędów skarbowych i celnych (dalej jako organy podatkowe),
- Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki,
- Bank Gospodarstwa Krajowego,
- Bank Ochrony Środowiska,
- Bankowy Fundusz Gwarancyjny,
- Dyrektora Instytutu Nafty i Gazu,
- Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,
- Dyrektora Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej,
- Dyrektora Generalnego Służby Więziennej,
- Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji,
- Prezesa Zarządu Zarządcy Rozliczeń S.A.

Podmioty udzielające pomocy **przekazują sprawozdania przy pomocy aplikacji SHRIMP**. Aplikacja SHRIMP jest to aplikacja informatyczna umożliwiająca wprowadzanie przez podmioty udzielające pomocy informacji o udzielonej pomocy bezpośrednio do centralnej bazy danych na zasadzie dostępu *on-line*. Poprzez aplikację SHRIMP przekazywana jest także roczna informacja o nieudzieleniu pomocy publicznej przez podmioty, które w danym okresie sprawozdawczym były uprawnione do udzielania pomocy publicznej a które pomocy publicznej nie udzieliły. Zatem, na mocy art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r.

o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej zapewniona została kompletność danych o udzielonej pomocy publicznej w 2015 roku i możliwe było zidentyfikowanie podmiotów uchylających się od obowiązków sprawozdawczych, w odniesieniu do których podjęto działania mające na celu uzyskanie odpowiednich sprawozdań lub informacji.

2. Formy pomocy

Przedmiotem analizy raportu są formy pomocy zgrupowane zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej w cztery grupy oznaczone literami A, B, C i D. Dodatkowo kolejnym literom przypisano cyfrę 1 lub 2 w zależności od źródła pochodzenia pomocy (odpowiednio z budżetu lub kosztem uszczuplenia wpływów budżetowych). Z uwagi na brak możliwości przyporządkowania niektórych form pomocy do jednej z ww. grup stworzono grupę oznaczoną literą E. Do poszczególnych grup zaliczono następujące formy pomocy.

Tabela 1.
Formy pomocy publicznej

Grupa	Podgrupa	Forma pomocy
Grupa A - dotacje i ulgi podatkowe	A1 dotacje	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia
		dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (bezpośrednio dla przedsiębiorców)
		inne wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych lub realizacją ich zadań statutowych
		refundacja
		rekompensata
	A2 ulgi podatkowe	zwolnienie z podatku
		odliczenie od podatku
		obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku
		obniżenie wysokości opłaty
		zwolnienie z opłaty
		zaniechanie poboru podatku
		zaniechanie poboru opłaty
		umorzenie w całości lub części zaległości podatkowej wraz z odsetkami
		umorzenie w całości lub części odsetek od zaległości podatkowej
		umorzenie opłaty (składki, wpłaty)
		umorzenie w całości lub części odsetek za zwłokę z tytułu opłaty (składki, wpłaty, kary)
		umorzenie kar
		oddanie do korzystania mienia będącego własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków na warunkach korzystniejszych dla przedsiębiorcy od oferowanych na rynku
		zbycie mienia będącego własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku
		umorzenie kosztów egzekucyjnych
		jednorazowa amortyzacja
		umorzenie kosztów procesu sądowego

Grupa	Podgrupa	Forma pomocy
Grupa B - subsydia kapitałowo-inwestycyjne	B1	wniesienie kapitału
	B2	konwersja wierzytelności na kapitał
Grupa C - tzw. „miękkie kredytowanie”	C1 pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone	pożyczki preferencyjne
		kredyty preferencyjne
		dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (dla banków)
		pożyczki warunkowo umorzone
	C2 odroczenia i rozłożenia na raty	odroczenie lub rozłożenie na raty płatności podatku lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę
		odroczenie lub rozłożenie na raty płatności opłaty (składki, wpłaty), zaległej opłaty (składki, wpłaty) lub zaległej opłaty (składki, wpłaty) wraz z odsetkami
		odroczenie lub rozłożenie na raty płatności kary
		odroczenie lub rozłożenie na raty kosztów egzekucyjnych
		odroczenie lub rozłożenie na raty odsetek
		odroczenie lub rozłożenie na raty kosztów procesu sądowego
Grupa D - poręczenia i gwarancje	D1	poręczenia i gwarancje

3. Wartość pomocy

Ze względu na fakt, iż pomoc publiczna udzielana jest w różnych formach (dotacje, pożyczki, gwarancje, odroczenia), których kwoty, w aspekcie związanej z nimi korzyści ekonomicznej, nie są ze sobą porównywalne³, aby możliwe było agregowanie, a następnie dokonywanie analiz zagregowanych wielkości, konieczne jest najpierw sprowadzenie wartości poszczególnych przypadków udzielenia pomocy w różnych formach do wspólnego mianownika poprzez przeliczenie ich na równą każdej formie wartość dotacji, czyli przeliczenie na tzw. ekwiwalent dotacji brutto (EDB). **Ekwiwalent dotacji brutto wyraża rzeczywistą korzyść ekonomiczną, jaką otrzymał przedsiębiorca w danej formie pomocy.** W związku z powyższym **wszystkie wartości pomocy zawarte w raporcie zostały przedstawione w postaci EDB**, obliczonego zgodnie z przepisami *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach (Dz. U. poz. 1983, z późn. zm.)*.

Jednocześnie wartość udzielonej pomocy jest przedstawiana zgodnie z zasadą ustalania wartości pomocy na dzień jej udzielenia. Przez **dzień udzielenia pomocy należy rozumieć dzień, w którym podmiot ubiegający się o pomoc publiczną nabył prawo do otrzymania tej pomocy**, w szczególności jest to dzień zawarcia umowy lub dzień wydania decyzji⁴. Oznacza to, iż wartość udzielonej pomocy w danym roku to inaczej wartość zobowiązań budżetowych podjętych w tym roku, która nie zawsze pokrywa się z wartością poniesionych wydatków lub uszczerpień wpływów do budżetu w danym roku.

³ Oczywiście jest, iż większą korzyścią dla przedsiębiorcy jest uzyskanie 100 tys. dotacji niż pożyczki w wysokości 100 tys. (którą to pożyczkę będzie musiał zwrócić wraz z oprocentowaniem) czy też uzyskanie odroczenia spłaty zaległości podatkowej w wysokości 100 tys. (zaległość tą ostatecznie i tak będzie musiał spłacić).

⁴ Wyjątkiem jest pomoc udzielana w formie ulgi podatkowej na podstawie aktu normatywnego, bez wymogu wydania decyzji, gdzie za dzień udzielenia pomocy uznaje się dzień, w którym upływa termin złożenia deklaracji podatkowej lub zeznania podatkowego.

Przykładowo, w przypadku pomocy udzielanej w formie wieloletnich pożyczek lub gwarancji, faktyczna wartość „obciążeń budżetu” z tego tytułu jest rozłożona na kilka lat, a w sprawozdaniu o udzielonej pomocy publicznej widnieje jako całkowita wartość pomocy udzielona w danym dniu (dniu udzielenia pomocy).

W niniejszym raporcie w celu przedstawienia trendów w kształtowaniu się wielkości, form i przeznaczenia pomocy, przedstawiono dane historyczne o udzielonej pomocy. Dane za lata 2011-2013 pochodzą z raportów o pomocy publicznej za poszczególne lata. W konsekwencji **dane te nie uwzględniają informacji o zmianach wartości udzielonej pomocy ani nowych informacji o udzielonej pomocy przekazanych do Prezesa UOKiK po dacie sporządzenia raportu o pomocy publicznej za dany rok.**

Natomiast w raporcie dokonano aktualizacji danych o pomocy publicznej za rok poprzedni w stosunku do roku, którego raport dotyczy czyli 2014. W konsekwencji dane za 2014 i 2015 rok zostały podane według stanu z miesiąca maja 2016 roku. Jednocześnie dane te nie uwzględniają informacji o zmianach wartości udzielonej pomocy ani nowych informacji o udzielonej pomocy przekazanych do Prezesa UOKiK w terminie późniejszym. W wyniku aktualizacji danych za 2014 rok przedstawionych w raporcie za 2014 rok, wartość pomocy zwiększyła się o **783,6 mln zł** (pomoc publiczna bez transportu). Zmiana spowodowana jest przede wszystkim:

- skorygowaniem wartości pomocy udzielonej na pokrycie kosztów powstałych u wytwórców energii w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej - wzrost o kwotę 1 082,7 mln zł (w tym przypadku zaktualizowane kwoty za 2014 rok uwzględniają oprócz wnioskowanych przez wytwórców zaliczek również korekty wynikające z ostatecznych decyzji Prezesa URE, tj. takich od których wytwórca się nie odwołał, a upłynął już termin na wniesienie odwołania lub takich, w odniesieniu do których, w wyniku odwołania, sąd wydał prawomocny wyrok),
- skorygowaniem wartości pomocy udzielonej przez **Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju** - wzrost o kwotę 491,8 mln zł w ramach programu *Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju*,
- skorygowaniem wartości pomocy udzielonej przez **organy podatkowe** - spadek wartości pomocy o 408 mln zł,
- skorygowaniem wartości pomocy udzielonej przez **Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości** - spadek wartości pomocy o 259,2 mln zł, w tym m.in.:
 - spadek wartości pomocy o 148,0 mln zł w ramach programu *Pomoc finansowa na wspieranie tworzenia i rozwoju gospodarki elektronicznej udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013*,
 - spadek wartości pomocy o 105,5 mln zł w ramach programu *Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 2 kwietnia 2012 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013*.

4. Przeznaczenie pomocy publicznej

Przeznaczenie pomocy czyli dopuszczalne na mocy przepisów unijnych cele, na których realizację pomoc może być udzielona, pogrupowane w ramach poszczególnych rodzajów pomocy (pomoc horyzontalna, regionalna, sektorowa), zostały przedstawione w tabeli nr 2. Wyodrębnienie pomocy sektorowej związane jest z obowiązywaniem pewnych szczególnych

zasad udzielania pomocy w odniesieniu do danego sektora gospodarki. Wskazując wielkość pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w tym sektorze nie uwzględnia się pomocy udzielonej im na zasadach ogólnych (tj. na cele pomocy horyzontalnej czy regionalnej).

Tabela 2.
Przeznaczenie i rodzaje pomocy publicznej

Grupa	Przeznaczenie pomocy
Pomoc horyzontalna	Badania, rozwój i innowacje
	Ochrona środowiska
	Małe i średnie przedsiębiorstwa
	Zatrudnienie
	Szkolenia
	Ratowanie
	Restrukturyzacja
	Naprawa szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia
	Zapobieżenie lub likwidacja poważnych zakłóceń w gospodarce o charakterze ponadsektorowym
	Wsparcie krajowych przedsiębiorców działających w ramach przedsięwzięcia gospodarczego podejmowanego w interesie europejskim
	Promowanie kultury, nauki i oświaty oraz ochrona dziedzictwa kulturowego
	Pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów
	Kapitał podwyższonego ryzyka
	Ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych
Pomoc sektorowa	Sektor budownictwa okrętowego
	Sektor górnictwa węgla
	Sektor energetyki
	Sektor kinematografii
	Sektor gazu ziemnego
	Sektor telekomunikacyjny
	Sektor bankowy
Pomoc regionalna	Pomoc w celu wspierania nowych inwestycji
	Pomoc w celu tworzenia nowych miejsc pracy
	Duże projekty inwestycyjne
	Pomoc operacyjna
	Pomoc dla nowo powstałych małych przedsiębiorstw
	Pomoc na rzecz rozwoju obszarów miejskich
Inne tytuły	Rekompensata za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym

5. Pozostałe założenia metodologiczne

Informacje o pomocy publicznej, które posłużyły do opracowania raportu są również przekazywane Komisji Europejskiej w ramach realizacji obowiązku sprawozdawczego wynikającego z rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE (Dz. Urz. UE L 140 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.). Dane te służą Komisji do opracowania przez nią raportu o pomocy publicznej udzielanej w krajach UE, tzw. *State Aid Scoreboard*⁵.

Niemniej jednak, porównując dane z raportu z danymi przedstawianymi w *State Aid Scoreboard*, należy mieć na uwadze występujące różnice metodologiczne. Niniejszy raport uwzględnia pomoc udzielaną jako rekompensata z tytułu realizacji zadań publicznych, natomiast w raportach Komisji Europejskiej pomoc ta nie jest uwzględniana z uwagi na trudności, jakie Komisja ma w ustaleniu, które z udzielanych dotychczas w poszczególnych państwach członkowskich rekompensat za realizację zadań publicznych należy uznać za pomoc publiczną. Ponadto, w odróżnieniu od danych przedstawionych w *State Aid Scoreboard*, raport uwzględnia pomoc, w odniesieniu do której Komisja Europejska nie wydała na dzień jego sporządzenia decyzji zatwierdzającej a pomoc została już udzielona.

W niniejszym raporcie (tak jak w raportach z lat poprzednich) z ogólnej wartości pomocy publicznej wyodrębniono pomoc udzieloną w sektorze transportu i opisano ją odrębnie w rozdziale VI.

Do pomocy publicznej w sektorze transportu zaliczono:

- pomoc w sektorze żeglugi morskiej, lotnictwa, kolejowym, transportu multimodalnego i intermodalnego,
- pomoc w pozostałych sektorach transportu,
- pomoc stanowiącą rekompensatę z tytułu realizacji usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, udzieloną beneficjentom prowadzącym działalność w sektorze transportu (posiadającym klasy PKD zaczynające się od liczb 49, 50, 51 lub 52).

Nie uwzględniono w tym rozdziale natomiast pomocy udzielonej przedsiębiorcom z ww. sektorów na zasadach ogólnych (np. w ramach pomocy horyzontalnej, regionalnej) lub zgodnie z wytycznymi dotyczącymi pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji (Dz. Urz. UE C 249 z 31.07.2014, str. 1).

Porównując dane nt. pomocy udzielonej w sektorze transportu przedstawione w *State Aid Scoreboard* z danymi w raporcie, należy zaznaczyć, iż nie uwzględniają one pomocy stanowiącej rekompensaty z tytułu realizacji usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym. Uwzględniają one natomiast pomoc na ratowanie i restrukturyzację dla tego sektora.

Wszystkie tabele, zestawienia i wykresy przedstawione w raporcie stanowią opracowania własne UOKiK przygotowane w oparciu o dane pochodzące ze sprawozdań podmiotów udzielających pomocy. Przedstawiane w raporcie zaokrąglone sumy poszczególnych kwot są obliczane z uwzględnieniem ich pełnego rozwinięcia (przed zaokrągleniem) i nie zawsze są równe sumie poszczególnych kwot zaokrąglonych.

W tabelach użyto następujących oznaczeń: „-” - nie dotyczy, „0,0” - nie udzielono pomocy, „b.d.” - brak danych.

⁵ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/studies_reports/studies_reports.html.

III. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA

1. Synteza wyników za 2015 rok

Tabela 3.

Informacje ogólne o pomocy publicznej udzielonej w 2015 roku

Liczba podmiotów, które udzieliły pomocy	283
Liczba beneficjentów, którzy otrzymali pomoc	34 tys.
Liczba przypadków pomocy	301,4 tys.*
Liczba przypadków przypadających średnio na jednego beneficjenta	8,9
Wartość pomocy przypadająca średnio na jednego beneficjenta	569,1 tys. zł

* Liczba przypadków pomocy jest prawie dziewięciokrotnie wyższa od liczby beneficjentów, m.in. z następujących względów:

- możliwości korzystania przez jednego beneficjenta z pomocy o różnym przeznaczeniu czy formie,
- wykazywania 4 razy w roku (na dzień udzielenia) pomocy w formie ustawowego zwolnienia osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą z podatku od nieruchomości,
- wykazywania płatności w przypadku gdy na dzień udzielenia pomocy brak jest możliwości ustalenia wartości udzielonej pomocy,
- możliwości dokonywania korekt ujemnych przez organy podatkowe w zakresie wartości udzielonej pomocy publicznej.

Tabela 4.

Wielkość pomocy publicznej w 2015 roku

	mln zł	mln euro	%	% PKB
Ogólna wartość pomocy* w tym:	19 357,6	4 626,7	100,0	1,08
Wartość pomocy z wyłączeniem transportu	15 094,0	3 607,6	77,97	0,84
Wartość pomocy w sektorze transportu	4 263,6	1 019,1	22,03	0,24

* Powyższe kwoty nie uwzględniają pomocy udzielonej w formie wynagrodzeń przedsiębiorstwu Gdańsk Transport Company S.A. z tytułu budowy i eksploatacji autostrady A1 na odcinku Gdańsk - Toruń, przedsiębiorstwu Autostrada Wielkopolska II S.A. z tytułu budowy i eksploatacji autostrady A2 na odcinku Świecko - Nowy Tomyśl, z uwagi na brak określenia jaka część ww. wynagrodzeń stanowi pomoc publiczną w decyzji Komisji Europejskiej z dn. 13 maja 2009 r. w sprawie pomocy nr N 151/2009 i N 152/2009 oraz w decyzji z dn. 2 grudnia 2009 r. w sprawie pomocy nr N 462/2009. Powyższe kwoty nie uwzględniają także rekompensaty przekazanej Autostradzie Wielkopolskiej S.A. na podstawie ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym oraz ustawy o transporcie drogowym (Dz. U. poz. 1297) z uwagi na toczące się postępowanie mające na celu ocenę czy przedmiotowa rekompensata stanowi pomoc publiczną.

Ogólna wartość pomocy publicznej udzielonej przedsiębiorcom w 2015 roku wyniosła 19 357,6 mln zł, co stanowi 4 626,7 mln euro (przyjmując średni kurs z 2015 roku 1 euro = 4,1839 zł). Pomoc publiczna udzielona przedsiębiorcom w 2015 roku stanowiła 1,08% PKB. Wartość udzielonej pomocy, z wyłączeniem pomocy w transporcie, wyniosła 15 094 mln zł (0,84% PKB). Natomiast wartość pomocy publicznej udzielonej w sektorze transportu wyniosła 4 263,6 mln zł (0,24% PKB). Więcej informacji na temat pomocy udzielonej w sektorze transportu przedstawiono w rozdziale VI.

2. Tendencje w kształtowaniu się wielkości pomocy publicznej w latach 2011-2015

Tabela 5.

Wielkość pomocy publicznej w latach 2011-2015

Rok	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*
Ogólna wartość udzielonej pomocy [mln zł], w tym:	21 462,5	21 795,6	22 116,9	26 024,6	19 357,6
Wartość pomocy z wyłączeniem transportu [mln zł]	17 955,1	18 054,9	18 154,6	20 138,1	15 094,0
Wartość pomocy udzielonej w sektorze transportu [mln zł]	3 507,4	3 740,8	3 962,4	5 886,4	4 263,6
Udział wartości pomocy udzielonej w sektorze transportu w ogólnej wartości pomocy	16,34%	17,16%	17,92%	22,62%	22,03%
Udział ogólnej wartości pomocy w PKB, w tym:	1,40%	1,37%	1,35%	1,51%	1,08%
Udział wartości pomocy z wyłączeniem transportu w PKB	1,17%	1,13%	1,11%	1,17%	0,84%
Udział wartości pomocy udzielonej w sektorze transportu w PKB	0,23%	0,23%	0,24%	0,34%	0,24%

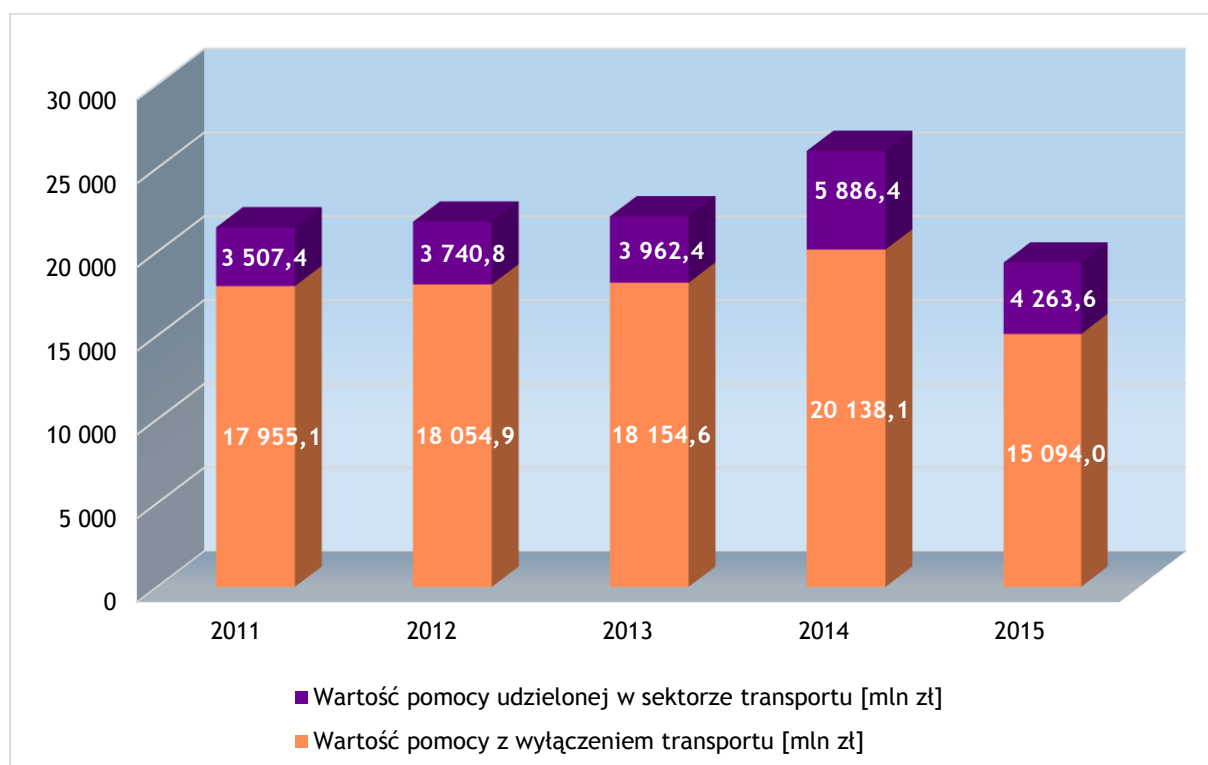
* Powyższe kwoty nie uwzględniają pomocy udzielonej w formie wynagrodzeń przedsiębiorstwu Gdańsk Transport Company S.A. z tytułu budowy i eksploatacji autostrady A1 na odcinku Gdańsk - Toruń, przedsiębiorstwu Autostrada Wielkopolska II S.A. z tytułu budowy i eksploatacji autostrady A2 na odcinku Świecko - Nowy Tomyśl, z uwagi na brak określenia jaka część ww. wynagrodzeń stanowi pomoc publiczną w decyzji Komisji Europejskiej z dn. 13 maja 2009 r. w sprawie pomocy nr N 151/2009 i N 152/2009 oraz w decyzji z dn. 2 grudnia 2009 r. w sprawie pomocy nr N 462/2009. Powyższe kwoty nie uwzględniają także rekompensaty przekazanej Autostradzie Wielkopolskiej S.A. na podstawie ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym oraz ustawy o transporcie drogowym (Dz. U. poz. 1297) z uwagi na toczące się postępowanie mające na celu ocenę czy przedmiotowa rekompensata stanowi pomoc publiczną.

W latach 2011-2014 ogólna wartość pomocy publicznej wykazywała tendencję rosnącą. W 2014 roku miał miejsce jej największy (prawie 18%) wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim. Jednak w 2015 roku odnotowano spadek wartości udzielonej pomocy publicznej o 26% w stosunku do wartości pomocy udzielonej w 2014 roku. Wynika to przede wszystkim z wygaśnięcia w 2014 roku programów pomocowych, na podstawie których pomocy udzielały instytucje zaangażowane we wdrażanie programów operacyjnych współfinansowanych ze środków unijnych w ramach perspektywy finansowej 2007-2013. Jednocześnie udzielanie pomocy publicznej współfinansowanej z programów operacyjnych w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 dopiero wchodziło w fazę realizacji (wiele programów pomocowych weszło w życie w IV kwartale 2015 roku).

Udział ogólnej wartości pomocy w PKB w 2015 roku wyniósł 1,08%, zatem był zdecydowanie niższy niż we wcześniejszych latach. Spadek ten związany był ze spadkiem wartości udzielonej pomocy oraz wzrostem PKB w odniesieniu do lat poprzednich.

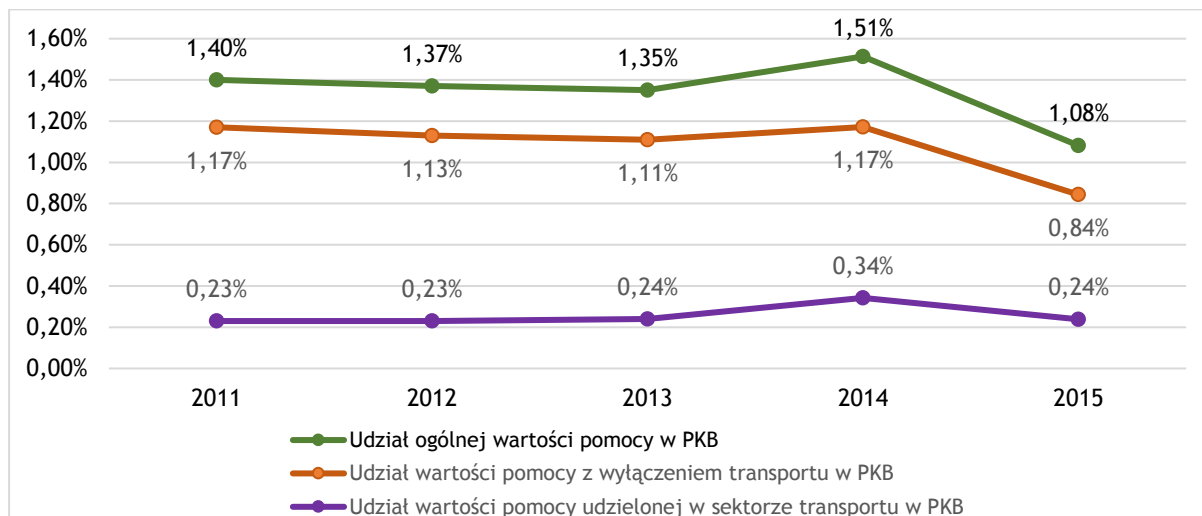
Wykres 2.

Wartość udzielonej pomocy z wyodrębnieniem sektora transportu w latach 2011-2015

Wykres 3.

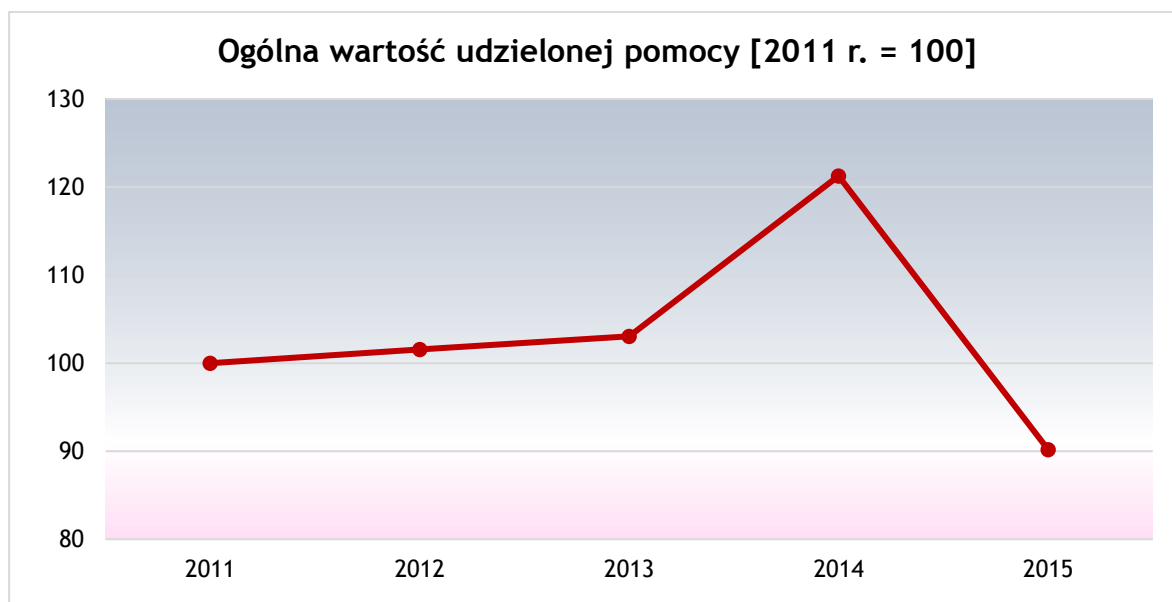
Udział pomocy publicznej w produkcji krajowym brutto w latach 2011-2015

Analizując udział wartości pomocy publicznej w wartości PKB w poszczególnych latach można zauważyć, że w latach 2011-2013 udział ten utrzymywał się na stałym poziomie, zarówno w przypadku pomocy publicznej w sektorze transportu, jak i pomocy z wyłączeniem transportu. W 2014 roku najbardziej dynamicznie wzrósł udział w PKB wartości pomocy udzielonej w sektorze transportu (o 0,1 punktu procentowego). W 2015 roku natomiast znacząco zmalał udział w PKB wartości pomocy publicznej z wyłączeniem transportu (o 0,33 punktu procentowego), a udział w PKB wartości pomocy udzielonej w sektorze transportu pozostał na poziomie z lat 2011-2013.

Wykres 4.

Dynamika wartości udzielonej pomocy w latach 2011-2015 (2011 r. = 100)

IV. POMOC PUBLICZNA (Z WYŁĄCZENIEM TRANSPORTU) W UJĘCIU PRZEKROJOWYM

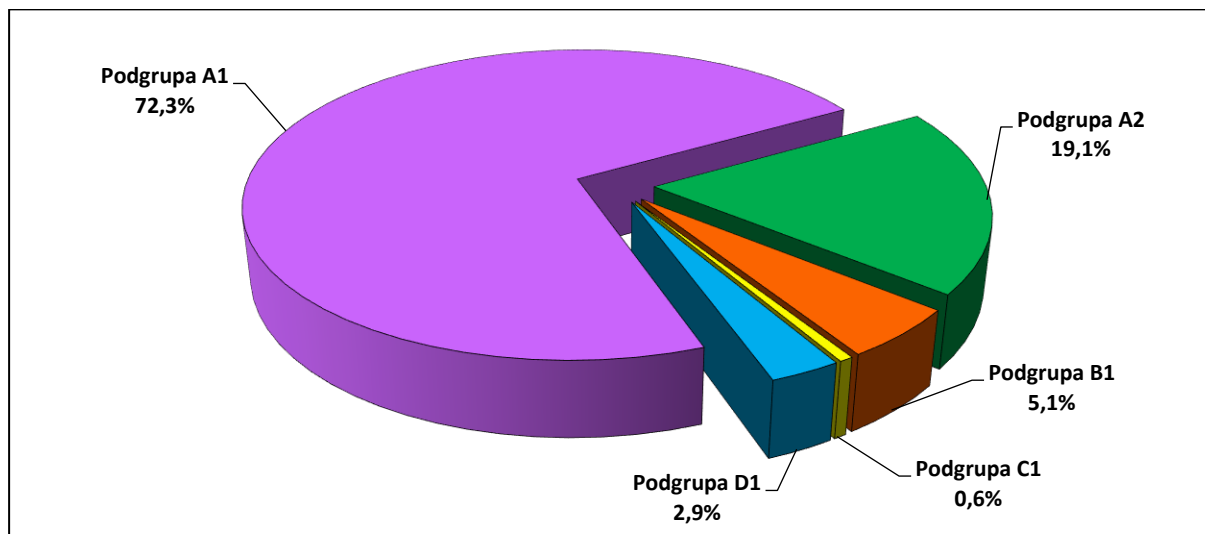
1. Pomoc publiczna w podziale według formy pomocy

Tabela 6.
Formy pomocy publicznej w latach 2011-2015

Podział pomocy publicznej	Wartość pomocy (w mln zł)					
	2011	2012	2013	2014	2015	Łącznie w latach 2011-2015
Grupy - ogółem:	17 955,1	18 054,9	18 154,6	20 138,1	15 094,0	89 396,7
Grupa A:	17 532,7	17 188,5	17 810,9	18 954,1	13 794,8	85 281,1
- Podgrupa A1	15 358,1	15 347,1	15 667,8	16 358,0	10 907,4	73 638,4
- Podgrupa A2	2 174,5	1 841,4	2 143,1	2 596,1	2 887,5	11 642,6
Grupa B:	246,4	128,4	51,1	724,7	770,3	1 920,9
- Podgrupa B1	246,4	128,4	51,1	251,1	770,3	1447,4
- Podgrupa B2	0,0	0,0	0,0	473,5	0,0	473,5
Grupa C:	159,3	736,1	289,9	408,7	87,0	1 680,9
- Podgrupa C1	155,5	736,0	289,9	399,9	87,0	1 668,3
- Podgrupa C2	3,8	0,1	0,01	8,8	0,0006	12,7
Grupa D:	16,7	1,9	2,8	50,7	441,9	513,9
- Podgrupa D1	16,7	1,9	2,8	50,7	441,9	513,9

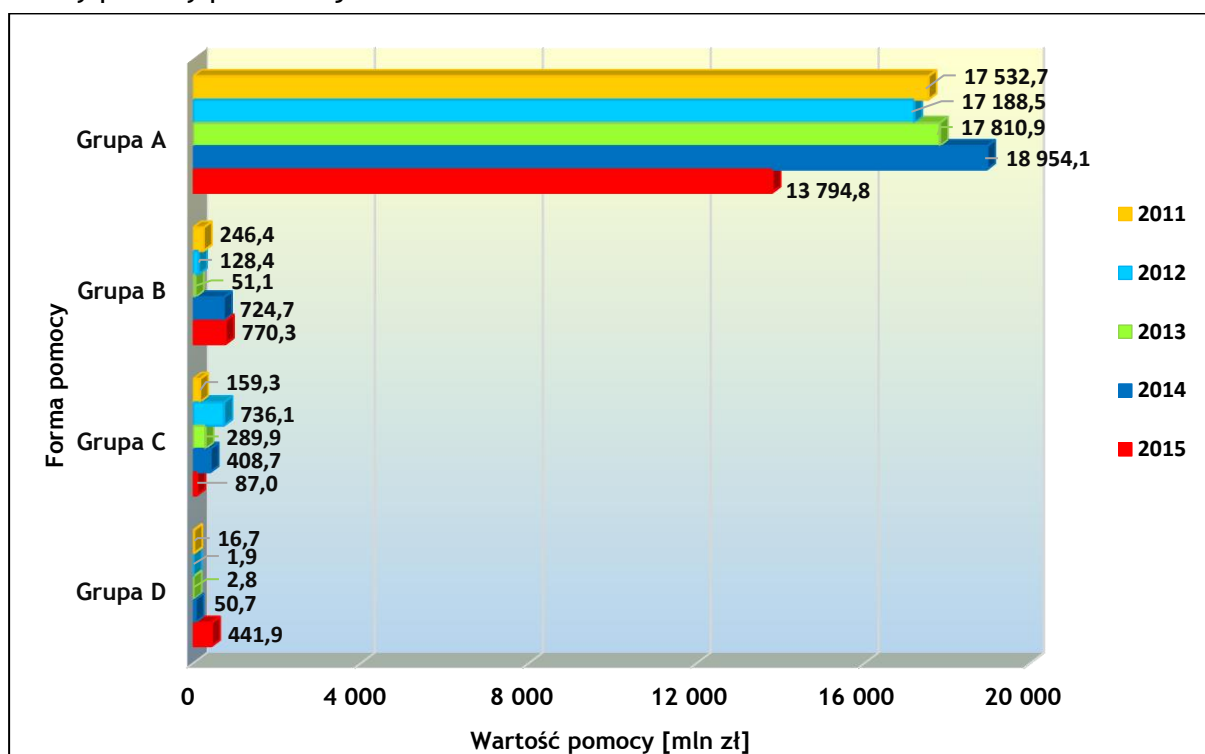
Podgrupa A1 - dotacje, Podgrupa A2 - ulgi podatkowe, Podgrupa B1 - wniesienie kapitału, Podgrupa B2 - konwersja wierzytelności na kapitał, Podgrupa C1 - pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone, Podgrupa C2 - odroczenia i rozłożenia na raty, Podgrupa D1 - poręczenia i gwarancje.

Wykres 5.
Dominujące formy pomocy publicznej w 2015 roku

Podgrupa A1 - dotacje, Podgrupa A2 - ulgi podatkowe, Podgrupa B1 - wniesienie kapitału, Podgrupa B2 - konwersja wierzytelności na kapitał, Podgrupa C1 - pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone, Podgrupa C2 - odroczenia i rozłożenia na raty, Podgrupa D1 - poręczenia i gwarancje.

Wykres 6.
Formy pomocy publicznej w latach 2011-2015

Grupa A - dotacje i ulgi podatkowe, Grupa B - subsydia kapitałowo-inwestycyjne, Grupa C - „miękkie kredytowanie”, Grupa D - poręczenia i gwarancje.

Tabela 7.
Formy pomocy publicznej w latach 2011-2015

Podział pomocy publicznej	Dynamika (rok poprzedni = 100)				Udział (%)				
	'12/'11	'13/'12	'14/'13	'15/'14	'11	'12	'13	'14	'15
Grupy ogółem:	100,6	100,6	110,9	75,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Grupa A:	98,0	103,6	106,4	72,8	97,6	95,2	98,1	94,1	91,4
- Podgrupa A1	99,9	102,1	104,4	66,7	85,5	85,0	86,3	81,2	72,3
- Podgrupa A2	84,7	116,4	121,1	111,2	12,1	10,2	11,8	12,9	19,1
Grupa B:	52,1	39,8	1418,1	106,3	1,4	0,7	0,3	3,6	5,1
- Podgrupa B1	52,1	39,8	491,8	306,7	1,4	0,7	0,3	1,2	5,1
- Podgrupa B2	-	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0	2,4	0,0
Grupa C:	462,1	39,4	141,0	21,3	0,9	4,1	1,6	2,0	0,6
- Podgrupa C1	473,3	39,4	138,0	21,7	0,9	4,1	1,6	2,0	0,6
- Podgrupa C2	2,3	8,9	98 322	0,007	0,02	0,0005	0,00005	0,04	0,0
Grupa D:	11,2	145,3	1 835,1	872,2	0,1	0,01	0,02	0,3	2,9
- Podgrupa D1	11,2	145,3	1 835,1	872,2	0,1	0,01	0,02	0,3	2,9

Podgrupa A1 - dotacje, Podgrupa A2 - ulgi podatkowe, Podgrupa B1 - wniesienie kapitału, Podgrupa B2 - konwersja wierzytelności na kapitał, Podgrupa C1 - pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone, Podgrupa C2 - odroczenia i rozłożenia na raty, Podgrupa D1 - poręczenia i gwarancje.

W 2015 roku, podobnie jak w latach poprzednich, **najczęściej udzielano pomocy w formach należących do grupy A1 (dotacje, refundacje, rekompensaty)**. Stanowiły one 91,4% ogólnej wartości pomocy. Jednakże wartość pomocy udzielonej w formie dotacji spadła o 5 044,2 mln zł w porównaniu do 2014 roku.

Przedmiotowy spadek był wynikiem przede wszystkim faktu, iż:

- w 2015 roku pomocy publicznej nie udzielił Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości z uwagi na wygaśnięcie w 2014 roku programów pomocowych utworzonych na potrzeby perspektywy finansowej na lata 2007-2013 oraz fakt, iż jeszcze nie rozpoczął on udzielania pomocy w ramach nowych programów pomocowych;
- odnotowano także znaczące spadki wartości pomocy w formie dotacji udzielonej przez:
 - Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w ramach rekompensaty z tytułu dobrowolnego rozwiązania umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (KDT) (spadek o 1 255,5 mln zł),
 - marszałków województw w ramach regionalnych programów operacyjnych (spadek o 634,3 mln zł),
 - Bank Gospodarstwa Krajowego w ramach kredytu technologicznego (spadek o 704,3 mln zł).

Spadek wartości pomocy miał miejsce także w przypadku formy C („miękkie kredytowanie”) - o 321,7 mln zł w związku ze zmniejszeniem wartości pomocy udzielanej w tej formie przez Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (o 126,2 mln zł), Bank Gospodarstwa Krajowego (o 62,7 mln zł) i Agencję Rozwoju Przemysłu S.A. (o 57,9 mln zł).

Największemu wzrostowi uległa wartość pomocy udzielanej w formie D1 (poręczenia i gwarancje) - o 391,2 mln zł i jej udział w ogólnej wartości udzielonej pomocy (o 2,7 punktu procentowego), co spowodowane zostało udzieleniem pomocy publicznej w tej formie przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny (441,2 mln zł).

Tabela 8.

Sposób finansowania pomocy państwa w Polsce w latach 2007-2015⁶

Rok	Bezpośrednie wydatki (głównie dotacje)	Pozostałe formy (głównie uszczuplenia wpływów do budżetu)
2015	77,4%	22,6%
2014	82,5%	17,5%
2013	86,6%	13,4%
2012	85,7%	14,3%
2011	86,9%	13,1%
2010	78,4%	21,6%
2009	70,5%	29,5%
2008	64,0%	36,0%
2007	75,4%	24,6%

W 2015 roku, podobnie jak latach poprzednich, zdecydowanie więcej pomocy udzielono w formie bezpośrednich wydatków (77,4%) niż w formie uszczupień wpływów do budżetu (22,6%). Różnica pomiędzy udziałem wartości bezpośrednich wydatków a udziałem pozostałych form udzielania pomocy nie była tak wysoka jak w latach poprzednich (59,2%). Wpłynął na to:

- spadek wartości pomocy udzielanej w formie z Podgrupy A1 (dotacje, refundacje, rekompensaty) o 8,9 punktu procentowego,
- wzrost pomocy udzielonej w formie z Podgrupy A2 (zwolnienia i ulgi podatkowe) o 6,2 punktu procentowego.

Analizując pomoc udzieloną na przestrzeni kilku ostatnich lat należy zauważyć utrzymującą się **wysoką wartość pomocy udzielanej w formie dotacji oraz przewagę pomocy publicznej udzielanej w tzw. „aktywnych” formach** (np. w formie dotacji) **nad pomocą udzielaną w tzw. „pasywnych” formach** (np. w formie ulgi podatkowej). W latach 2007-2015 aż 64-87% pomocy udzielano bowiem w formie bezpośrednich wydatków, a tylko 13-36% w innej formie, zazwyczaj uszczuplenia wpływów do budżetu.

⁶ Do bezpośrednich wydatków zaliczono pomoc udzieloną w formie dotacji (Podgrupa A1) oraz w formie wniesienia kapitału do spółki (Podgrupa B1).

2. Pomoc publiczna w podziale według przeznaczenia pomocy

Tabela 9.

Przeznaczenie pomocy publicznej w latach 2014-2015

Przeznaczenie pomocy	2014		2015	
	Wartość pomocy (mln zł)	Udział (%)	Wartość pomocy (mln zł)	Udział (%)
OGÓLEM, w tym:	20 138,1	100,0	15 094,0	100,0
POMOC REGIONALNA, w tym:	7 304,1	36,3	3 047,4	20,2
□ pomoc w celu wspierania nowych inwestycji	6 961,2	34,5	2 744,4	18,2
□ pomoc w celu tworzenia nowych miejsc pracy	203,3	1,0	299,2	2,0
□ duże projekty inwestycyjne	139,6	0,7	3,8	0,03
POMOC HORYZONTALNA, w tym:	9 014,5	44,9	7 942,4	52,6
□ prace badawczo-rozwojowe	1000,9	5,0	796,1	5,3
□ ochrona środowiska	3 952,7	19,6	3 246,1	21,5
□ rozwój małych i średnich przedsiębiorstw	19,9	0,1	0,0004 ⁷	0,000002
□ zatrudnienie	3 063,7	15,2	2 944,1	19,5
□ szkolenia	79,8	0,4	0,1	0,0005
□ pomoc na restrukturyzację	666,8	3,3	770,3	5,1
□ naprawa szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia	2,5	0,01	4,8	0,03
□ promowanie kultury, nauki i oświaty oraz ochrona dziedzictwa kulturowego	227,8	1,1	179,6	1,2
□ pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów	0,5	0,002	0,5	0,004
□ pomoc na działalność sportową i rekreacyjną	0,0	0,0	0,9	0,006
POMOC SEKTOROWA, w tym:	2 726,0	13,5	3 245,8	21,5
Sektor górnictwa węgla	527,3	2,6	950,2	6,3
Sektor energetyki ⁸	1 904,8	9,4	566,2	3,8

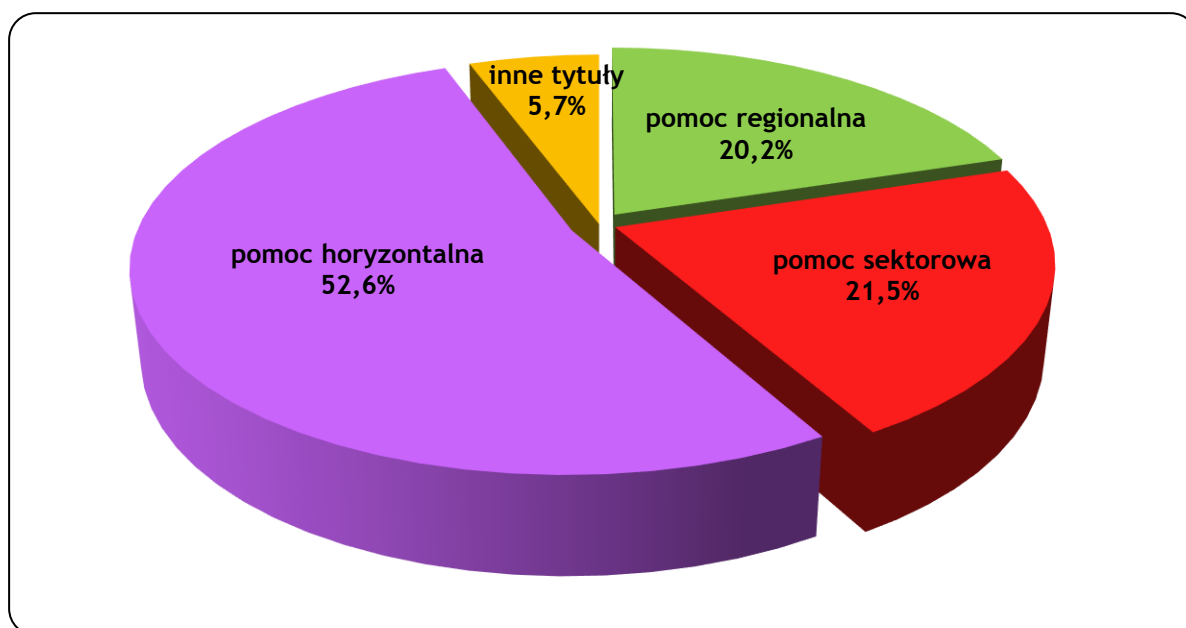
⁷ Kwota pomocy kwalifikowanej jako pomoc na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw nie jest równoznaczna z kwotą pomocy, z której skorzystały małe i średnie przedsiębiorstwa. Większa część pomocy udzielonej takim przedsiębiorstwom kwalifikowana jest jako regionalna pomoc inwestycyjna lub pomoc na zatrudnienie.

⁸ Udzielenie pomocy na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (Dz. U. poz. 905, z późn. zm.) następuje poprzez wypłatę zaliczek, których wysokość określa wytwórca we wniosku. Następnie Prezes URE, działając na podstawie ww. ustawy, do dnia 31 lipca każdego roku, wydaje decyzje administracyjne o korektach rocznych wartości udzielonej pomocy publicznej w formie zaliczek, nakazujące np. częściowy zwrot wypłaconych zaliczek albo wypłatę dodatkowej rekompensaty za rok poprzedni. Po upływie okresu korygowania, trwającym od momentu uruchomienia programu pomocy do czasu wygaśnięcia najdłuższej umowy długoterminowej danego wytwórcy, lecz nie dłużej niż do końca 2025 roku, Prezes URE w terminie do 31 sierpnia roku następnego, dokonuje ostatecznego rozliczenia tego programu.

Sektor kinematografii	98,1	0,5	104,9	0,7
Sektor gazu ziemnego	111,6	0,6	50,4	0,3
Sektor telekomunikacyjny	42,4	0,2	751,4	5,0
Sektor bankowy	41,8	0,2	822,7	5,5
INNE TYTUŁY, w tym:	1 093,6	5,4	858,4	5,7
□ pomoc stanowiąca rekompensatę dla przedsiębiorcy z tytułu realizacji zadań publicznych	1 093,6	5,4	858,4	5,7

Wykres 7.

Rodzaje pomocy publicznej w 2015 roku

W 2015 roku udzielono najwięcej pomocy horyzontalnej (7 942,4 mln zł), która stanowiła blisko 53% ogólnej wartości pomocy udzielonej w tym roku, z tego największa część została udzielona na:

- ochronę środowiska - 3 246,1 mln zł,
- zatrudnienie - 2 944,1 mln zł.
- prace badawczo-rozwojowe - 796,1 mln zł,
- restrukturyzację - 770,3 mln zł.

W wyniku tego procesu wytwórca zobowiązany jest do zwrotu części otrzymanych środków lub otrzymuje dopłatę. Maksymalna kwota środków możliwa do otrzymania przez każdego beneficjenta programu pomocy publicznej określonego ww. ustawą została wpisana w tej ustawie. Beneficjenci często odwołują się od decyzji Prezesa URE do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W związku z powyższym kwoty za 2014 rok uwzględniają, oprócz zaliczek, również korekty wynikające z ostatecznych decyzji Prezesa URE, tj. takich od których wytwórca się nie odwołał, a upłynął już termin na wniesienie odwołania lub takich, w odniesieniu do których, w wyniku odwołania, sąd wydał prawomocny wyrok. Natomiast ze względu na fakt, iż raport zawiera, zgodnie z przyjętą metodologią, dane aktualne na maj 2016 roku, kwoty za 2015 rok uwzględniają wyłącznie zaliczki wypłacone przez Zarządcę Rozliczeń S.A. Ostateczna kwota udzielonej pomocy w 2015 roku będzie znana dopiero po wydaniu decyzji korygujących Prezesa URE oraz wydaniu i uprawomocnieniu się wyroków sądu w sprawach wniesionych odwołań.

Udział pomocy przeznaczonej na 4 wyżej wymienione cele horyzontalne wyniósł prawie 98% wartości całkowitej udzielonej pomocy horyzontalnej, natomiast udział pomocy na ochronę środowiska i zatrudnienie - prawie 78%. W porównaniu z 2014 rokiem wartość pomocy horyzontalnej spadła o 1 117,5 mln zł głównie ze względu na spadek wartości pomocy na ochronę środowiska o 707,6 mln zł, prace badawczo-rozwojowe - o 204,8 mln zł oraz zatrudnienie - o 120 mln zł. Spadła także wartość pomocy na szkolenia - z 79,8 mln zł w 2014 roku do niespełna 400 tys. zł w 2015 roku. Jednocześnie w 2015 roku wzrosła wartość pomocy na restrukturyzację o 103,5 mln zł.

Wartość pomocy regionalnej udzielonej w 2015 roku (3 047,4 mln zł) stanowiła 20% ogólnej wartości udzielonej pomocy i spadła o ponad 16% punktów procentowych w porównaniu z rokiem poprzednim. Zadecydował o tym głównie spadek wartości pomocy udzielanej na nowe inwestycje (o 4 216,8 mln zł), przede wszystkim tej finansowanej z regionalnych programów operacyjnych i Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka.

Wartość pomocy sektorowej udzielonej w 2015 roku (3 245,8 mln zł) wzrosła o 20% w porównaniu z rokiem poprzednim, co wpłynęło również na wzrost jej udziału w ogólnej wartości pomocy udzielonej w 2015 roku (o 8 punktów procentowych). Wzrost ten wynika przede wszystkim ze wzrostu wartości pomocy udzielanej podmiotom prowadzącym działalność w sektorach: bankowym - o 781 mln zł, telekomunikacyjnym - o 709 mln zł oraz górnictwa węgla kamiennego - o 423 mln zł.

Pomocy, która nie została zakwalifikowana do żadnej z ww. grup przeznaczeń, wyniosła 858,4 mln zł i stanowiła rekompensatę dla przedsiębiorców z tytułu realizacji zadań publicznych. Ponad 87% wartości tej pomocy stanowiła rekompensata udzielona przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji jednostkom radiofonii i telewizji.

Tabela 10.
Przeznaczenie pomocy publicznej w latach 2011-2015

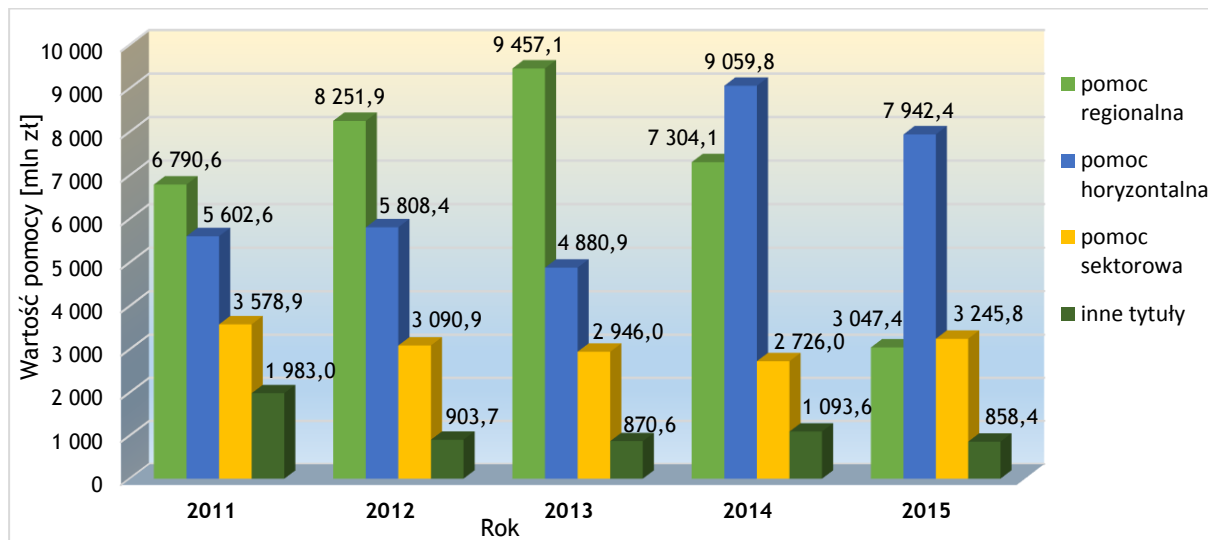
Rodzaj pomocy	2011		2012		2013		2014		2015	
	Wartość [mln zł]	Udział [%]	Wartość [mln zł]	Udział [%]	Wartość [mln zł]	Udział [%]	Wartość [mln zł]	Udział [%]	Wartość [mln zł]	Udział [%]
pomoc regionalna	6 790,6	37,8	8 251,9	45,7	9 457,1	52,1	7 304,1	36,2	3 047,4	20,2
pomoc horyzontalna	5 602,6	31,2	5 808,4	32,2	4 880,9	16,2	9 014,5	44,9	7 942,4	52,6
pomoc sektorowa	3 578,9	19,9	3 090,9	17,1	2 946,0	26,9	2 726,0	13,5	3 245,8	21,5
inne tytuły	1 983,0	11,0	903,7	5,0	870,6	4,8	1 093,6	5,4	858,4	5,7
Suma	17 955,1	100	18 054,9	100	18 154,6	100	20 138,1	100	15 094,0	100

Analizując kształtowanie się wartości poszczególnych rodzajów pomocy publicznej na przestrzeni ostatnich lat należy zauważyć dominującą do 2013 roku pomoc regionalną (jej udział w ogólnej wartości pomocy przekracza zawsze 35%). Wysoka wartości pomocy regionalnej w tym okresie wynika przede wszystkim z udzielenia pomocy publicznej współfinansowanej ze środków unijnych przez marszałków województw w ramach regionalnych programów operacyjnych oraz przez Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości głównie w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Od 2013 roku do 2015 roku wartość tej pomocy ulega stopniowemu zmniejszeniu. Wynika to przede wszystkim z zakończenia realizacji perspektywy finansowej na lata 2007-2013 i stopniowego rozpoczęcia wdrażania programów operacyjnych w ramach perspektywy na lata 2014-2020. Dla przykładu wartość pomocy regionalnej udzielonej

przez marszałków województw i Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w 2013 roku wyniosła odpowiednio 2 289,8 mln zł i 2 453,8 mln zł, podczas gdy w 2015 roku wyniosła ona odpowiednio 96,6 mln zł i 0 mln zł.

Wykres 8.

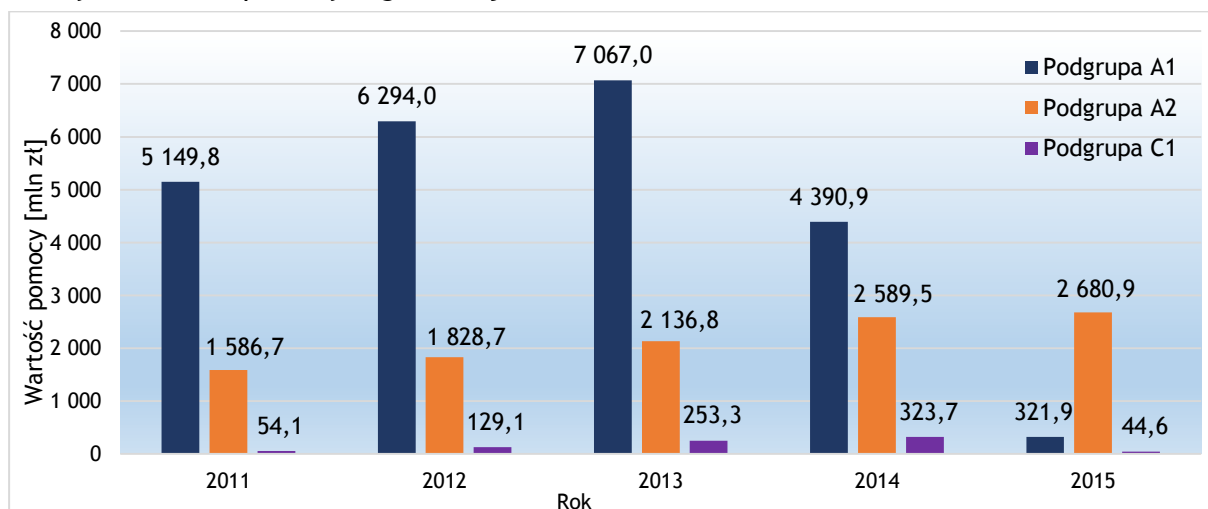
Rodzaje pomocy publicznej w latach 2011-2015

W latach 2011-2014 dominującą formą udzielania pomocy regionalnej były dotacje (Podgrupa A1). W 2015 roku ich wartość spadła 14-krotnie i stanowiła 7% wartości dotacji udzielonych w 2014 roku, podczas gdy wartość pomocy udzielanej w formach zwolnień, ulg i umorzeń (Podgrupa A2) wzrosła o 3,5 procent, potwierdzając utrzymujący się od 2011 roku trend wzrostowy. Ostatecznie wartość pomocy udzielonej formach z Podgrupy A2 stanowiła w 2015 roku 88% całkowitej wartości pomocy regionalnej. Wysoka wartość pomocy udzielonej w formach z Podgrupy A2 (2 680,9 mln zł) związana jest przede wszystkim z utrzymującą się możliwością korzystania z ulg w podatku dochodowym przez przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie specjalnych stref ekonomicznych (2 580,3 mln zł w 2015 roku).

Wykres 9.

Formy udzielania pomocy regionalnej w latach 2011-2015

Podgrupa A1 + dotacje, Podgrupa A2 - ulgi podatkowe, Podgrupa C1 - pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone.

W 2014 i 2015 roku można zaobserwować istotny wzrost wartości pomocy horyzontalnej, przede wszystkim w związku z udzielaniem pomocy z przeznaczeniem na ochronę środowiska w formie bezpłatnych uprawnień do emisji gazów cieplarnianych (3,1 mld zł w 2015 roku).

Program pomocy w formie bezpłatnych uprawnień do emisji CO₂ został zatwierdzony przez Komisję Europejską na podstawie art. 10c dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniającej dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 275 z 25.10.2003, str. 32, z późn. zm.) oraz komunikatu Komisji pn. „Wytyczne w zakresie nieobowiązkowego stosowania art. 10c dyrektywy 2003/87/WE” (Dz. Urz. UE C 99 z 31.3.2011, str. 9). Program obejmuje lata 2013-2019 (z możliwością przedłużenia do 28 lutego 2020 r.), jednakże w raporcie wykazana jest tylko wartość uprawnień przekazanych w 2014 i 2015 roku.

Pomoc przyznawana jest w celu zapobieżenia zjawisku tzw. ucieczki emisji, tj. przenoszeniu działalności związanych ze znaczną emisją CO₂ do krajów gdzie restrykcje w tym zakresie są mniejsze. Ponadto instrument ten przyczynia się do modernizacji polskiego sektora elektroenergetycznego, ponieważ otrzymanie tej pomocy uwarunkowane jest poniesieniem nakładów inwestycyjnych (o wartości równej wartości otrzymanych uprawnień) określonych w Krajowym Planie Inwestycyjnym (KPI), o którym mowa w art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. poz. 1223, z późn. zm.). KPI przewiduje inwestycje w zakresie modernizacji i poprawy infrastruktury energetycznej, wdrożenia czystych technologii oraz dywersyfikację struktury energetycznej i źródeł dostaw. De facto KPI zawiera wykaz modernizacji źródeł wytwórczych, budowy nowych źródeł oraz linii przesyłowych i dystrybucyjnych sprzyjających poprawie ochrony środowiska i możliwości przyłączenia do sieci alternatywnych źródeł energii.

Wysoka wartość pomocy horyzontalnej związana jest również z utrzymującą się na wysokim poziomie wartością pomocy z przeznaczeniem na zatrudnienie (2,9 mld zł w 2015 roku).

Spadek wartości pomocy regionalnej i wzrost wartości pomocy horyzontalnej wpłynął na zmianę ich udziałów w ogólnej wartości pomocy publicznej. Od 2014 roku udział wartości pomocy horyzontalnej przekracza 40% a pomocy regionalnej nie przekracza 40%.

Wartość pomocy sektorowej w 2015 roku wyniosła 3 245,8 mln zł i wzrosła w porównaniu z 2014 rokiem o blisko 520 mln zł. Jej udział w ogólnej wartości pomocy udzielonej w 2015 roku wynosi 21,5%. Największą kwotę pomocy otrzymali przedsiębiorcy działający w sektorze górnictwa węgla kamiennego - 950,2 mln zł i w sektorze bankowym - 822,7 mln zł. Istotnie wzrosła także wartość pomocy w sektorze telekomunikacyjnym - z poziomu 42,4 mln zł w 2014 roku do kwoty 751,4 mln zł w 2015 roku. Wynika to przede wszystkim z udzielenia pomocy operatorom infrastruktury sieci teleinformatycznych w województwach: lubelskim, świętokrzyskim i dolnośląskim.

Wartość pomocy stanowiącej rekompensatę dla przedsiębiorcy z tytułu realizacji zadań publicznych (inne tytuły) udzielonej w 2015 roku w porównaniu z rokiem poprzednim, kształtowała się na podobnym poziomie (około 5-6% ogólnej wartości pomocy), pomimo spadku jej wartości o 235,1 mln zł.

3. Pomoc publiczna w podziale według podmiotów udzielających pomocy

Pomocy publicznej (z wyłączeniem transportu) w 2015 roku udzieliły 263 podmioty z ogólnej liczby ok. 5 tys. podmiotów uprawnionych do udzielania pomocy. Wśród jednostek samorządu terytorialnego pomocy publicznej udzieliło:

- 10 spośród 16 województw,
- 6 spośród 314 powiatów,
- 120 spośród 2479 gmin.

Wartość pomocy publicznej w 2015 roku w podziale na podmioty udzielające pomocy przedstawiono w tabeli nr 11. Najwięksi dysponenci pomocy publicznej w 2015 roku to:

- Minister Środowiska - 20,7% ogólnej wartości pomocy,
- Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - 19,3%,
- organy podatkowe - 18,5%,
- Minister Gospodarki - 6,9%,
- marszałkowie województw - 5,7%,
- Bankowy Fundusz Gwarancyjny - 5,4%,
- Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju - 5,3%,
- Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. - 5,1%,
- Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji - 5,0%.

Wartość pomocy udzielonej przez ww. podmioty wyniosła prawie 14 mld zł (blisko 92% ogólnej wartości pomocy).

Tabela 11.
 Pomoc publiczna (wartość i formy) udzielana przez poszczególne podmioty udzielające pomocy w latach 2014-2015

Nazwa instytucji	Grupa A				Grupa B				Grupa C				Grupa D		Ogółem			
	Podgrupa A1		Podgrupa A2		Podgrupa B1		Podgrupa B2		Podgrupa C1		Podgrupa C2		Podgrupa D1		Wartość pomocy [mln zł]		Udział [%]	
	Dotacje		Ulgi podatkowe		Wniesienie kapitału		Konwersja wierzytelności na kapitał		Pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzony		Odroczenia i rozłożenia na raty		Poręczenia i gwarancje		2014	2015	2014	2015
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Minister Środowiska	3 901,5	3 123,1													3 901,5	3 123,1	19,4	20,7
Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	2 959,2	2 904,9	0,9	3,8											2 960,1	2 908,6	14,7	19,3
Organy podatkowe	13,8	10,5	2 494,9	2 776,8											2 508,7	2 787,3	12,5	18,5
Minister Gospodarki	738,6	1 037,2			120,2										858,7	1 037,2	4,3	6,9
Marszałkowie województw	1 490,2	855,3	2,2	2,8											1 492,4	858,1	7,4	5,7
Bankowy Fundusz Gwarancyjny	15,9	380,8											25,9	441,2	41,8	821,9	0,2	5,4
Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	946,5	793,3													946,5	793,3	4,7	5,3
Prezes Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.						770,3			57,9						57,9	770,3	0,3	5,1
Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji	750,0	750,0													750,0	750,0	3,7	5,0
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	1 805,5	550,0													1 805,5	550,0	9,0	3,6
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	487,2	192,0							185,9	59,7					673,1	251,7	3,3	1,7
Prezydenci, burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	339,8	98,2	98,1	104,1	4,0				11,5	2,8		0,0006	24,8		478,1	205,2	2,4	1,4
Dyrektor Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej	98,1	104,9													98,1	104,9	0,5	0,7
Dyrektor Instytut Nafty i Gazu	210,9	66,5													210,9	66,5	1,0	0,4
Dyrektor Generalny Służby Więziennej	35,0	36,0							0,2						35,2	36,0	0,2	0,2

Nazwa instytucji	Grupa A				Grupa B				Grupa C				Grupa D		Ogółem			
	Podgrupa A1		Podgrupa A2		Podgrupa B1		Podgrupa B2		Podgrupa C1		Podgrupa C2		Podgrupa D1		Wartość pomocy [mln zł]		Udział [%]	
	Dotacje		Ulgi podatkowe		Wniesienie kapitału		Konwersja wierzycelności na kapitał		Pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone		Odroczenia i rozłożenia na raty		Poręczenia i gwarancje		2014	2015	2014	2015
Prezesa Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	6,2	2,2							29,6	14,6					35,8	16,8	0,2	0,1
Bank Ochrony Środowiska									32,6	8,1					32,6	8,1	0,2	0,1
Minister Administracji i Cyfryzacji	1,9	2,1													1,9	2,1	0,01	0,01
Bank Gospodarstwa Krajowego	6,9								64,4	1,7					71,3	1,7	0,4	0,01
Minister Finansów													0,7		0,0	0,7	0,0	0,005
Starostowie powiatów	53,9	0,2													53,9	0,2	0,3	0,001
Minister Skarbu Państwa	8,4				127,0		473,5								608,9	0,0	3,0	0,0
Pozostale, w tym przedsiębiorcy	50,1	0,008							3,2		0,02				53,9	0,008	0,3	0,0001
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	2 344,9								14,6						2 359,5	0,0	11,7	0,0
Dyrektor Centrum Projektów Polska Cyfrowa	51,5														51,5	0,0	0,3	0,0
Ochotnicze Hufce Pracy	29,3														29,3	0,0	0,1	0,0
Zakład Ubezpieczeń Społecznych											8,8				8,8	0,0	0,04	0,0
Minister Infrastruktury i Rozwoju	7,0														7,0	0,0	0,03	0,0
Dyrektor Narodowego Centrum Nauki	3,3														3,3	0,0	0,02	0,0
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego	2,3														2,3	0,0	0,01	0,0
Pomoc publiczna ogółem [mln zł]	16 358,0	10 907,4	2 596,1	2 887,5	251,1	770,3	473,5	0,0	399,9	87,0	8,82	0,0	50,7	441,9	20 138,1	15 094,0	100,0	100,0

W 2015 roku najwięcej pomocy udzielił Minister Środowiska - 3 123,1 mln zł na podstawie programu pomocowego:

- nr SA.34674(2013/N) - *Derogacja z art. 10c Dyrektywy 2003/87/EC o handlu emisjami - darmowe uprawnienia dla wytwórców energii elektrycznej.*

Wartość udzielonej w ramach ww. programu pomocy stanowi 20,7% ogólnej wartości pomocy udzielonej w 2015 roku. Niemniej jednak spadła ona o 20% w porównaniu z kwotą pomocy udzielonej w roku poprzednim (3 901,5 mln zł).

Druga pod względem wartości pomoc (19,3% ogólnej wartości pomocy) została udzielona przez Prezesa Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - 2 908,6 mln zł. (spadek o 8 % w stosunku do roku poprzedniego, kiedy to pomoc wyniosła 2 960,1 mln zł). Pomoc ta prawie w całości (99,7%) została udzielona w formie refundacji na podstawie programu pomocowego:

- nr SA.40525(2015/X) - *Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych (2 899,2 mln zł).*

Organy podatkowe udzieliły pomocy o wartości 2 787,3 mln zł (18,5% ogólnej wartości pomocy), co oznacza wzrost wartości pomocy o 278,5 mln zł w odniesieniu do 2014 roku (2 508,7 mln zł). Pomocy tej udzielono głównie (92,6%) **w formie ulg w podatku dochodowym** podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych:

- na podstawie *ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 282, z późn. zm.), ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 851, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.) - łącznie 2 580,4 mln zł.⁹*

Minister Środowiska, Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i organy podatkowe udzieliły łącznie w 2015 roku pomocy o wartości 8 819,0 mln zł, co stanowi ponad połowę łącznej wartości pomocy udzielonej w 2015 roku (58,4%).

Znaczącej pomocy udzielił w 2015 roku **Minister Gospodarki (1 037,2 mln zł).** Wartość udzielonej pomocy była o 178,5 mln zł większa niż wartość pomocy udzielonej w 2014 roku (858,7 mln zł). Największa jej część (69%) została udzielona podmiotom działającym w sektorze górnictwa węgla kamiennego w ramach programów pomocowych:

- SA.33013(2011/N) - *Pomoc państwa dla polskiego sektora węgla kamiennego w latach 2008-2015 (402,2 mln zł);*
- SA.41161(2015/N) - *Pomoc państwa dla polskiego sektora węgla kamiennego w latach 2015-2018 (313,2 mln zł).*

Ponad 21% wartości pomocy udzielonej przez Ministra Gospodarki otrzymało 28 przedsiębiorców w ramach pomocy indywidualnej (225,2 mln zł), z czego najwięcej otrzymała spółka Tanne Sp. z o.o. (57,1 mln zł) w formie dotacji na dofinansowanie budowy fabryki płyt drewnopochodnych. Ponadto, Minister Gospodarki udzielił pomocy indywidualnej z przeznaczeniem na promowanie kultury, nauki i oświaty oraz ochronę dziedzictwa kulturowego (96,6 mln zł):

⁹ Przedmiotowa pomoc była udzielana głównie w ramach programów pomocowych o numerach: PL 39/2004, XR98/2007, X193/2009 i SA.40523(2015/X).

- nr SA.36222(2013/N) - dla Kopalni Soli „Wieliczka” Sp. z o.o. (74,9 mln zł);
- nr SA.36221(2013/N) - dla Kopalni Soli „Bochnia” Sp. z o.o. (15,8 mln zł);
- nr SA.38122(2014/N) - dla Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu (5,9 mln zł).

Wartość pomocy udzielonej w 2015 roku przez **marszałków województw** (858,1 mln zł) była o 43% niższa od wartości pomocy udzielonej w 2014 roku (1 492,4 mln zł). Znacząca jej część (87,6%) została udzielona przedsiębiorcom działającym w sektorze telekomunikacyjnym na rozwój sieci szerokopasmowych (łącznie 751,4 mln zł) w 5 przypadkach:

- nr SA.30851(2011/N) - *Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej - Województwo Lubelskie* (385,1 mln zł);
- nr SA.33440(2011/N) - *Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej - Województwo Świętokrzyskie* (200,7 mln zł);
- nr SA.33440(2011/N) - *Dolnośląska Sieć Szerokopasmowa* (105,7 mln zł);
- nr SA.33092(2012/N) - *Śląska Regionalna Sieć Szkieletowa* (34,1 mln zł);
- nr SA.35949(2012/N) - *Łódzka Regionalna Sieć Teleinformatyczna - 2 Etap* (25,9 mln zł).

Ponadto, marszałkowie województw udzielili pomocy regionalnej (11,3% wartości pomocy udzielonej przez marszałków) w ramach programu:

- nr SA.40789(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 listopada 2014 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej, pomocy na usługi doradcze związane z przygotowaniem inwestycji początkowej oraz pomocy na usługi doradcze związane z realizacją inwestycji początkowej w ramach regionalnych programów operacyjnych przyjętych na lata 2007-2013 (Dz. U. poz. 1697)* (96,6 mln zł).

Istotnie wzrosła wartość pomocy udzielonej w 2015 roku przez **Bankowy Fundusz Gwarancyjny** - z 41,8 mln zł w 2014 roku do 821,9 mln zł w 2015 roku. Pomoc ta została udzielona w ramach programów pomocowych dotyczących uporządkowanej likwidacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych:

- nr SA.42078(2015/N) - *Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej „Wesoła”* (498,3 mln zł);
- nr SA.40096(2014/N) - *Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej im. Mikołaja Kopernika* (323,6 mln zł).

Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju udzielił pomocy w ramach programu:

- nr SA.41471(2015/N) - *Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (793,3 mln zł),

z czego większość (79,4%) stanowiły dotacje w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (629,9 mln zł).

Prezes Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. udzielił w 2015 roku w formie wniesienia kapitału pomocy indywidualnej na restrukturyzację:

- nr SA.43127(2015/N) - *spółce Przewozy Regionalne S.A.* (770,3 mln zł).

Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, analogicznie jak w roku 2014, udzielił w 2015 roku pomocy na podstawie *ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U. z 2016 r. poz. 639, z późn. zm.)* (750,0 mln zł). Pomoc tą otrzymali: Telewizja Polskiej S.A. (404,3 mln zł), Polskie Radio S.A. (180,6 mln zł) oraz 16 rozgłośni regionalnych polskiego radia (165,2 mln zł).

Tabela 12.

Przeznaczenie pomocy udzielanej przez poszczególne podmioty w 2015 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Przeznaczenie pomocy
Minister Środowiska	3 123,1	pomoc dotycząca programów handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych
Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	2 908,6	w tym:
	2 899,2	- pomoc w formie subsydiów płacowych na zatrudnianie pracowników niepełnosprawnych
	5,7	- pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych
	3,8	- sektor górnictwa węgla - pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych
Organy podatkowe	2 787,3	w tym:
	2 325,1	- pomoc regionalna - nowe inwestycje
	255,8	- pomoc regionalna - zatrudnienie
	195,9	- sektor górnictwa węgla - pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych
	10,5	- rekompensata za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym
Minister Gospodarki	1 037,2	w tym:
	715,4	- sektor górnictwa węgla - pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych
	195,5	- pomoc regionalna - nowe inwestycje
	96,6	- wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
	29,7	- pomoc regionalna - zatrudnienie
Marszałkowie województw	858,1	w tym:
	751,4	- sektor telekomunikacyjny
	96,9	- pomoc regionalna - nowe inwestycje
	4,8	- naprawienie szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia
	2,8	- sektor górnictwa węgla - pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych
	2,5	- wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
Bankowy Fundusz Gwarancyjny	821,9	sektor bankowy - zapobieżenie lub likwidacja poważnych zakłóceń w gospodarce o charakterze ponadsektorowym
Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	793,3	w tym:
	378,3	- projekty badawczo-rozwojowe: badania przemysłowe
	375,6	- projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe
	39,36	- pomoc dla MŚP - wsparcie innowacji
	0,07	- techniczne studia wykonalności
Prezes Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.	770,3	restrukturyzacja
Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji	750,0	rekompensata za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	550,0	sektor energetyki - pokrycie kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	251,7	w tym:
	79,1	- pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
	75,3	- pomoc w obszarze ochrony środowiska na inwestycje zwiększające oszczędność energii, w tym pomoc operacyjna
	32,4	- sektor górnictwa węgla - pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych
	31,3	- pomoc w obszarze ochrony środowiska i cele związane z energią

	30,9	- pomoc regionalna - nowe inwestycje
	2,7	- projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	205,2	w tym:
	97,7	- rekompensata za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym
	82,5	- pomoc regionalna - nowe inwestycje
	13,7	- pomoc regionalna - zatrudnienie
	3,8	- pomoc regionalna - duże projekty inwestycyjne
	3,4	- pomoc w obszarze ochrony środowiska
	3,0	- pomoc na zatrudnienie - tworzenie nowych miejsc pracy
	0,9	- pomoc na działalność sportową i rekreacyjną
	0,1	- pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych
	0,04	- pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
	0,03	- szkolenia
Dyrektor Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej	104,9	sektor kinematografii i innych przedsięwzięć audio-wizualnych
Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu	66,5	w tym:
	50,4	- sektor gazu ziemnego
	16,1	- sektor energetyki
Dyrektor Generalny Służby Więziennej	36,0	pomoc na zatrudnienie
Prezesa Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	16,8	w tym:
	12,9	- pomoc w obszarze ochrony środowiska
	3,9	- pomoc regionalna - nowe inwestycje
Bank Ochrony Środowiska	8,1	- pomoc regionalna - nowe inwestycje
Minister Administracji i Cyfryzacji	2,1	w tym:
	1,4	- wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
	0,5	- pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów
	0,2	- rekompensata za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym
Bank Gospodarstwa Krajowego	1,7	pomoc regionalna - nowe inwestycje
Minister Finansów	0,7	sektor bankowy
Starostowie Powiatów	0,2	w tym:
	0,17	- pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych
	0,03	- szkolenia
Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum Sp. z o.o.	0,0084	w tym:
	0,008	- szkolenia
	0,0004	- pomoc na rozwój MŚP - usługi doradcze
Suma	15 094,0	

4. Pomoc publiczna w podziale według województw

Wielkość pomocy w podziale na województwa została ustalona w oparciu o kryterium siedziby przedsiębiorcy, który otrzymał pomoc. Należy w związku z tym zaznaczyć, że wysoka wartość pomocy przypisana niektórym województwom (szczególnie mazowieckiemu, śląskiemu i łódzkiemu) może wynikać z faktu, iż wielu przedsiębiorców wybiera na swoje siedziby duże miasta. Jednocześnie nie jest wykluczone, że przedsiębiorca mający siedzibę na obszarze jednego województwa otrzymał pomoc w związku z działalnością prowadzoną na obszarze innego województwa.

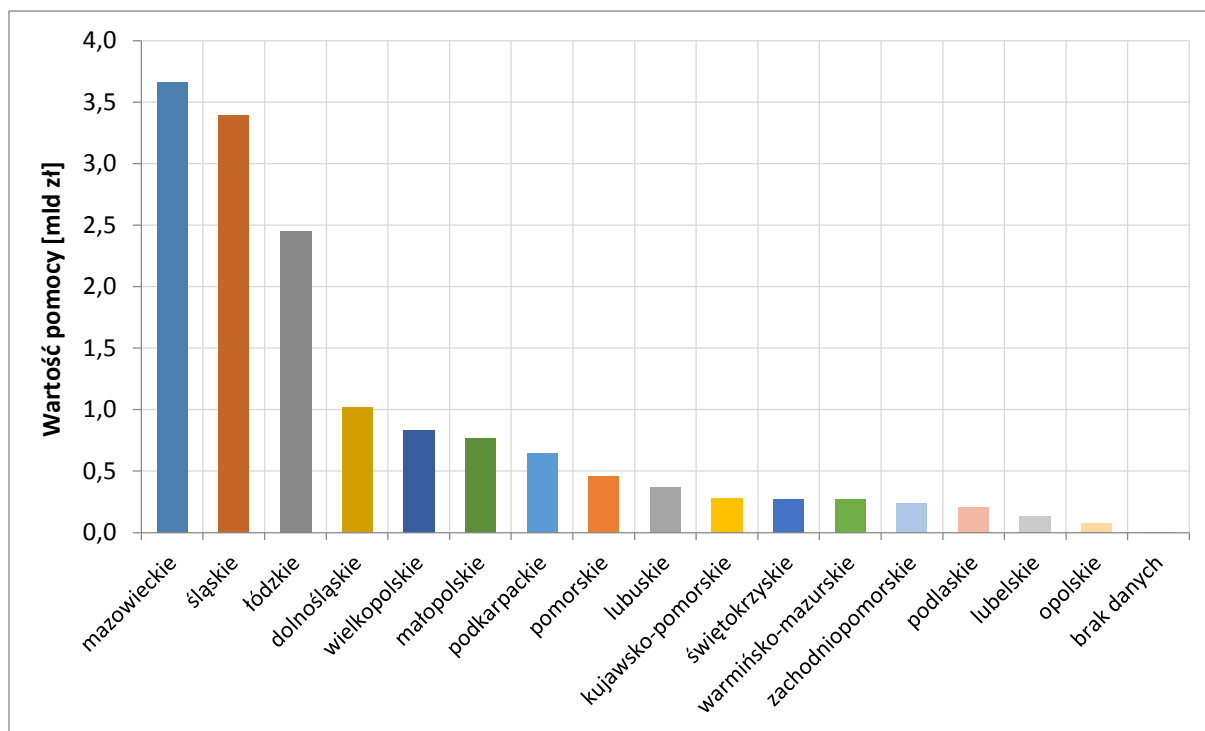
Tabela 13.

Pomoc publiczna według województw w latach 2014-2015

Województwo	Wartość pomocy [mln zł]		Udział [%]	
	2014	2015	2014	2015
Ogółem	20 138,1	15 094,0	100,0	100,0
mazowieckie	4 439,8	3 661,3	22,0	24,3
śląskie	2 956,5	3 394,4	14,7	22,5
łódzkie	3 647,9	2 452,6	18,1	16,2
dolnośląskie	1 163,9	1 022,8	5,8	6,8
wielkopolskie	1 456,4	828,9	7,2	5,5
małopolskie	1 023,2	768,6	5,1	5,1
podkarpackie	965,7	647,1	4,8	4,3
pomorskie	583,3	458,9	2,9	3,0
lubuskie	521,7	366,3	2,6	2,4
kujawsko-pomorskie	822,5	281,6	4,1	1,9
świętokrzyskie	423,1	276,0	2,1	1,8
warmińsko-mazurskie	730,0	272,1	3,6	1,8
zachodniopomorskie	423,3	240,9	2,1	1,6
podlaskie	302,4	207,7	1,5	1,4
lubelskie	544,3	136,3	2,7	0,9
opolskie	110,2	78,1	0,5	0,5
brak danych*	23,7	0,5	0,1	0,003

*W sprawozdaniu nie podano siedziby beneficjenta.

Wykres 10.
Pomoc publiczna według województw w 2015 roku

W 2015 roku **najwięcej pomocy publicznej** otrzymali przedsiębiorcy posiadający siedzibę **w województwie mazowieckim** - około 3,7 mld zł (24,3% ogólnej wartości pomocy), **śląskim** - 3,4 mld zł (22,5%) oraz **łódzkim** - 2,5 mld zł (16,2%).

Natomiast **najmniej pomocy publicznej** udzielono podmiotom z województwa **opolskiego, lubelskiego, podlaskiego i zachodniopomorskiego** - w przypadku każdego z tych województw wartość pomocy była niższa niż 250 mln zł (odpowiada to udziałom w ogólnej wartości pomocy rządu 0,5-1,6%). Łączna wartość pomocy udzielonej przedsiębiorcom w pięciu województwach, gdzie odnotowano najniższe jej wartości, wyniosła około 0,9 mld zł, czyli 6,2% ogólnej wartości pomocy.

Wzrost wartości pomocy w stosunku do 2014 roku **nastąpił jedynie w województwie śląskim**, gdzie pomoc stanowiła 114,8% wartości z 2014 roku (było to głównie spowodowane pomocą na zapobieżenie lub likwidację poważnych zakłóceń w gospodarce, która została udzielona przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny spółdzielczym kasom oszczędnościowo-kredytowym mającym siedziby w województwie śląskim). **W pozostałych województwach wartość pomocy zmniejszyła się**, przy czym **największy procentowy spadek wartości udzielonej pomocy wystąpił w przypadku województwa lubelskiego** (osiągnęła ona jedynie 25,0% wartości z 2014 roku), **kujawsko-pomorskiego (34,2%) i warmińsko-mazurskiego (37,3%)**.

Przedstawiając powyższe informacje należy jednakże zauważyć, iż **poszczególne województwa bardzo różnią się między sobą jeśli chodzi o poziom przedsiębiorczości rozumianej jako liczba przedsiębiorstw działających w danym województwie**. Z tego względu dokonywanie analiz jedynie w oparciu o bezwzględne wartości pomocy udzielonej w poszczególnych województwach może być mylące. W związku z tym, poniżej przedstawione zostały również informacje wskazujące na poziom przedsiębiorczości w poszczególnych województwach oraz dane względne, tj. średnie wartości pomocy publicznej przypadającej na jednego przedsiębiorcę w danym województwie oraz udział przedsiębiorców, którzy skorzystali z pomocy (beneficjentów pomocy) w danym województwie w ogólnej liczbie

przedsiębiorców w tym województwie. Jednocześnie należy wyjaśnić, iż poziom przedsiębiorczości danego województwa na potrzeby raportu wyznaczono obliczając udział liczby przedsiębiorców w danym województwie w całkowitej liczbie przedsiębiorców w Polsce¹⁰.

Tabela 14.

Udział województw w ogólnej wartości pomocy publicznej na tle poziomu przedsiębiorczości województw w 2015 roku

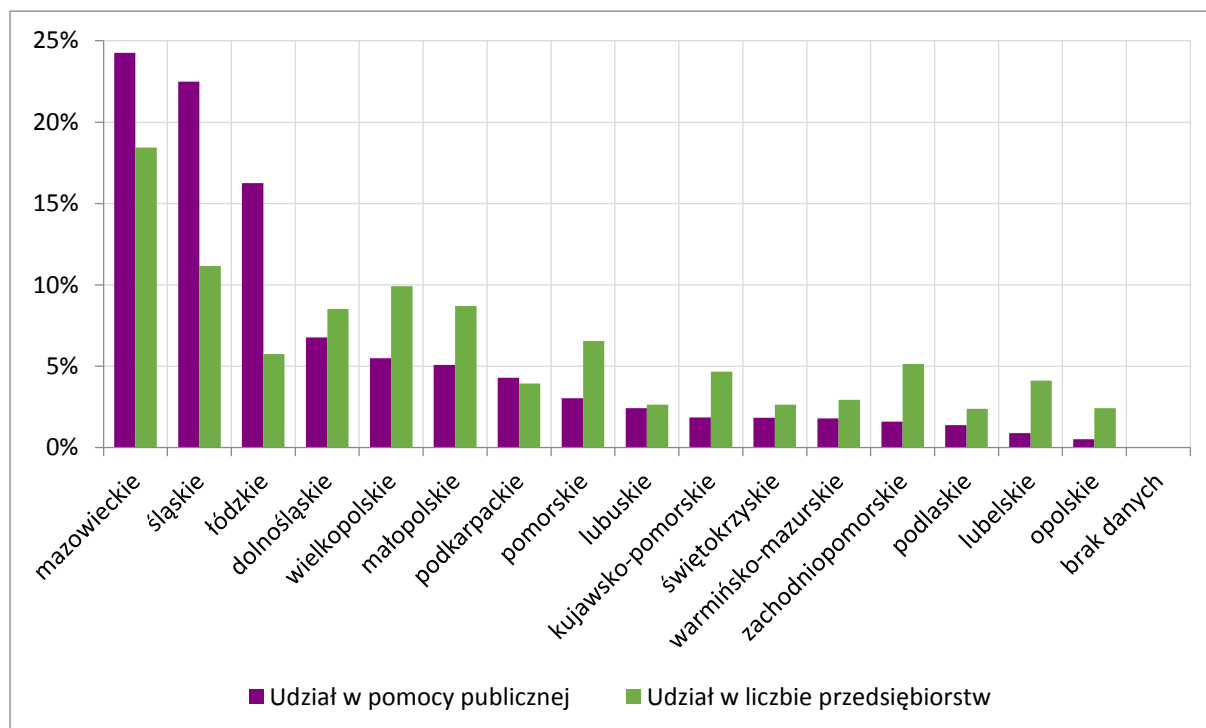
Województwo	Udział w ogólnej wartości pomocy [%]	Poziom przedsiębiorczości (udział w ogólnej liczbie przedsiębiorstw) [%]
Ogółem	100,0	100,0
mazowieckie	24,3	18,4
śląskie	22,5	11,2
łódzkie	16,2	5,8
dolnośląskie	6,8	8,5
wielkopolskie	5,5	9,9
małopolskie	5,1	8,7
podkarpackie	4,3	4,0
pomorskie	3,0	6,6
lubuskie	2,4	2,6
kujawsko-pomorskie	1,9	4,7
świętokrzyskie	1,8	2,6
warmińsko-mazurskie	1,8	2,9
zachodniopomorskie	1,6	5,1
podlaskie	1,4	2,4
lubelskie	0,9	4,1
opolskie	0,5	2,4
brak danych*	0,003	-

*W sprawozdaniu nie podano siedziby beneficjenta.

¹⁰ Ze względu na fakt, iż sprawozdania Głównego Urzędu Statystycznego zawierające informacje o faktycznej liczbie przedsiębiorstw (ustalonej na podstawie badania statystycznego) za 2015 rok nie były dostępne w momencie sporządzania raportu, w obliczeniach uwzględniono publikowane przez GUS dane o liczbie, zarejestrowanych w rejestrze REGON, przedsiębiorców deklarujących prowadzenie działalności, tj. z wyłączeniem tych, którzy zawiesili działalność bądź znajdują się w stanie upadłości lub likwidacji (wg stanu na 31.12.2015 r.). W związku z powyższym należy zaznaczyć, iż mimo uwzględnienia ww. wyłączenia, liczba przedsiębiorców wynikająca z rejestru REGON może być zawyżona (obejmuje ona bowiem przedsiębiorców, którzy pomimo zakończenia działalności nie wyrejestrowali się).

Wykres 11.

Udział województw w ogólnej wartości pomocy publicznej na tle udziału w ogólnej liczbie przedsiębiorstw w 2015 roku

Porównanie udziału wartości pomocy udzielonej przedsiębiorcom w poszczególnych województwach w całkowitej wartości pomocy publicznej z udziałem liczby przedsiębiorców posiadających siedzibę w poszczególnych województwach w ogólnej liczbie przedsiębiorców w Polsce pozwala stwierdzić, że **udział wartości pomocy udzielonej przedsiębiorcom w województwie śląskim w ogólnej wartości pomocy (22,5%) znacząco przewyższa udział liczby przedsiębiorstw z tego województwa w ogólnej liczbie przedsiębiorstw (11,2%)**. Wynika to z udzielenia znacznej pomocy kilku beneficjentom posiadającym siedzibę na terenie województwa śląskiego: Spółce Restrukturyzacji Kopalń S.A. (26,7% całkowitej wielkości pomocy udzielonej w tym województwie), dwóm spółdzielczym kasom oszczędnościowo-kredytowym (łącznie 24,2%) i spółce TAURON Wytwarzanie S.A. (10,1%). Podobna sytuacja występuje w województwie łódzkim (udział w ogólnej wartości pomocy wynosi 16,2%, natomiast udział w ogólnej liczbie przedsiębiorstw 5,8%). Jest ona wynikiem udzielenia pomocy spółce PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. (79,4% całkowitej wartości pomocy w tym województwie).

W większości województw sytuacja jest odwrotna, co jest najbardziej zauważalne w województwie wielkopolskim, w którym udział wartości pomocy udzielonej przedsiębiorcom z tego województwa w ogólnej wartości pomocy wynosi 5,5%, natomiast udział przedsiębiorców z województwa wielkopolskiego w ogólnej liczbie przedsiębiorstw jest równy 9,9%. Podobna sytuacja występuje w województwie małopolskim (odpowiednio 5,1% i 8,7%), zachodniopomorskim (1,6% i 5,1%) i pomorskim (3,0% i 6,6%).

Tabela 15.

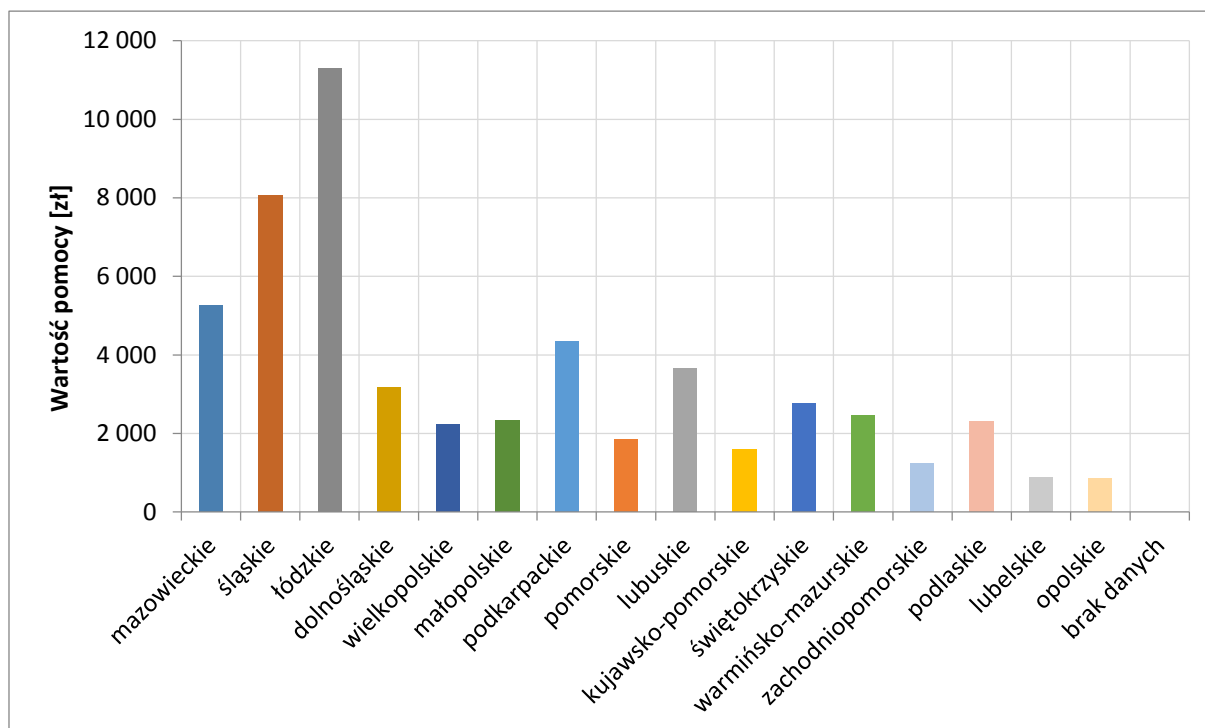
Średnia wartość pomocy publicznej przypadającej na 1 przedsiębiorcę i udział liczby beneficjentów pomocy w liczbie przedsiębiorców w podziale na województwa* w 2015 roku

Województwo	Pomoc na 1 przedsiębiorcę [zł]	Udział beneficjentów pomocy wśród przedsiębiorców [%]
Średnia ogólnopolska	4 000,60	0,9
mazowieckie	5 262,83	0,4
śląskie	8 066,94	0,7
łódzkie	11 288,36	1,1
dolnośląskie	3 180,73	0,6
wielkopolskie	2 216,63	1,1
małopolskie	2 338,81	0,8
podkarpackie	4 340,11	1,5
pomorskie	1 851,99	1,0
lubuskie	3 665,68	2,2
kujawsko-pomorskie	1 599,60	1,1
świętokrzyskie	2 769,18	1,8
warmińsko-mazurskie	2 455,03	1,9
zachodniopomorskie	1 240,25	0,5
podlaskie	2 304,93	0,7
lubelskie	877,28	0,8
opolskie	853,47	0,5

*Województwa uszeregowano według wartości bezwzględnej otrzymanej pomocy (jak w tabelach nr 13 i 14).

Wykres 12.

Średnia wartość pomocy publicznej przypadającej na 1 przedsiębiorcę w poszczególnych województwach* w 2015 roku

*Województwa uszeregowano według wartości bezwzględnej otrzymanej pomocy (jak na wykresach nr 8 i 9).

W 2015 roku zdecydowanie **największa średnia wartość pomocy w przeliczeniu na 1 przedsiębiorcę została udzielona w województwie łódzkim (11,3 tys. zł)**. Wartości powyżej średniej odnotowano także w województwie śląskim (8,1 tys. zł), mazowieckim (5,3 tys. zł) i podkarpackim (4,3 tys. zł). **Relatywnie najmniej pomocy udzielono przedsiębiorcom z województwa opolskiego (0,9 tys. zł), lubelskiego (0,9 tys. zł), i zachodniopomorskiego (1,2 tys. zł)**.

Nieco inaczej przedstawia się udział liczby beneficjentów pomocy w liczbie wszystkich przedsiębiorców w poszczególnych województwach. W 2015 roku udział ten był **największy w województwie lubuskim (pomoc otrzymało tam 2,2% przedsiębiorców mających siedzibę w tym województwie)**, a także warmińsko-mazurskim (1,9%) i świętokrzyskim (1,8%). **W województwie mazowieckim, gdzie zarejestrowanych jest najwięcej przedsiębiorstw, tylko niewielka ich część uzyskała pomoc publiczną (0,4% - najniższy udział w Polsce)**. Stosunkowo mało przedsiębiorców skorzystało z pomocy również w województwie zachodniopomorskim (0,5%), opolskim (0,5%) i dolnośląskim (0,6%).

5. Pomoc publiczna w podziale według wielkości beneficjentów

Wykres 13.

Wartość udzielonej pomocy w podziale według wielkości beneficjenta w 2015 roku

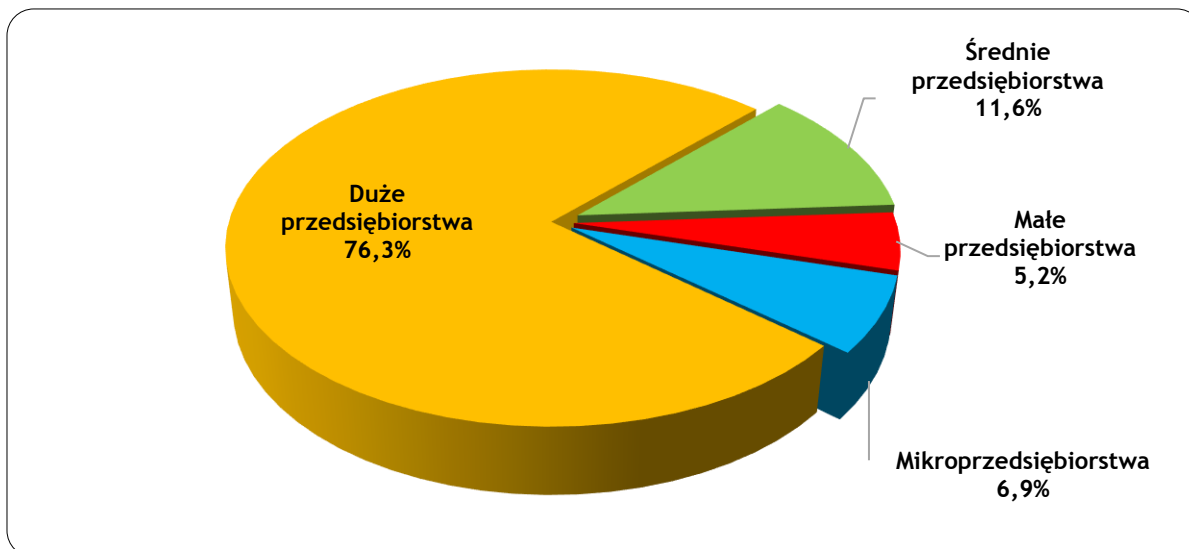

Tabela 16.

Wartość udzielonej pomocy w podziale ze względu na wielkość beneficjenta w latach 2011-2015

Wielkość przedsiębiorcy	Udział w pomocy publicznej				
	2011	2012	2013	2014	2015
Duże przedsiębiorstwa	62,8%	53,5%	43,0%	63,5%	76,3%
Średnie przedsiębiorstwa	15,1%	18,8%	23,3%	15,5%	11,6%
Małe przedsiębiorstwa	12,3%	15,5%	17,9%	11,3%	5,2%
Mikroprzedsiębiorstwa	9,9%	12,4%	15,7%	9,7%	6,9%

W 2015 roku odnotowano znaczący wzrost wartości pomocy udzielonej dużym przedsiębiorcom. Ich udział zwiększył się o 12,8 punktu procentowego w stosunku do udziału, jaki mieli w 2014 roku. Największa część pomocy została skierowana właśnie do tej kategorii beneficjentów (76,3%) w ramach następujących programów pomocowych:

- nr SA.34674(2013/N) - *Derogacja z art. 10c Dyrektywy 2003/87/EC o handlu emisjami - darmowe uprawnienia dla wytwórców energii elektrycznej* (3 123,1 mln zł) – pomoc udzielana przez Ministra Środowiska została w 99,5% udzielona dużym przedsiębiorcom (3 106,0 mln zł);
- na podstawie ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 282, z późn. zm.), ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 851, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.) (2 580,4 mln zł) - pomoc udzielana

przez organy podatkowe została w 75,3% udzielona dużym przedsiębiorcom (1 942,1 mln zł)¹¹;

- nr SA.40525(2015/X) - *Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych* (2 899,2 mln zł) - pomoc udzielana przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych została w 41,5% udzielona dużym przedsiębiorcom (1 202,1 mln zł).

Spośród 10 przedsiębiorców, którzy otrzymali pomoc o największej wartości (powyżej 180 mln zł) wszyscy posiadają status dużego przedsiębiorcy, a w 2015 roku otrzymana przez nich pomoc stanowi 41,5% ogólnej wartości pomocy (6 270,6 mld zł). Szczegółowe informacje na temat pomocy uzyskanej przez największych beneficjentów pomocy publicznej zostały przedstawione w rozdziale IV.8 (Najwięksi beneficjenci pomocy).

Powyższy wzrost udziału pomocy w grupie dużych przedsiębiorców przelożył się na spadki udziałów wartości pomocy udzielonej **mikro, małym i średnim przedsiębiorcom**. Udział wartości pomocy udzielonej w 2015 roku mikroprzedsiębiorcom w 2015 roku zmniejszył się o 2,8 punktu procentowego, małym przedsiębiorcom - o 6,1 punktu procentowego, a w przypadku średnich przedsiębiorców udział ten spadł o 3,9 punktu procentowego.

Pomoc mikro, małym i średnim przedsiębiorcom została udzielona głównie w ramach następujących programów pomocowych:

- nr SA.40525(2015/X) - *Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych* (2 899,2 mln zł) - pomoc udzielana przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych została w 58,5% udzielona przedsiębiorcom z sektora MŚP (1 697,0 mln zł);
- nr SA.41471(2015/X) - *Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* - w 61,1% udzielona przedsiębiorcom z sektora MŚP (484,8 mln zł);
- na podstawie ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 282, z późn. zm.), ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 851, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.) (2 580,4 mln zł)¹² - pomoc udzielana przez organy podatkowe została w 24,7% udzielona przedsiębiorcom z sektora MŚP (638,3 mln zł)

Analizując powyższe dane należy również pamiętać iż nie uwzględniają one pomocy *de minimis*, której raport nie obejmuje. Niemniej jednak, ze względu na:

- proste reguły udzielania (brak powiązania z konkretnymi projektami, jedynie limit kwotowy oraz konieczność nieznajdowania się w trudnej sytuacji ekonomicznej),
- ograniczone możliwości absorpcji kapitału małych i średnich przedsiębiorców.

pomoc de minimis jest szczególnie przeznaczona dla tych przedsiębiorstw. Z tego względu, w celu zobrazowania rzeczywistego poziomu wsparcia ze środków państwowych, które otrzymali mali i średni przedsiębiorcy, w poniższej tabeli (wyjątkowo) przedstawiono sytuację z uwzględnieniem otrzymanej pomocy *de minimis*.

¹¹ Przedmiotowa pomoc była udzielana głównie w ramach programów pomocowych o numerach: PL 39/2004, XR98/2007, X193/2009 i SA.40523(2015/X).

¹² j.w.

Tabela 17.

Wartość udzielonej pomocy z uwzględnieniem pomocy *de minimis* w podziale ze względu na wielkość beneficjenta w 2015 roku

Grupa beneficjentów	Pomoc publiczna [mln zł]	Pomoc <i>de minimis</i> * [mln zł]	Pomoc ogółem [mln zł]	Udział w pomocy ogółem [%]
Duże przedsiębiorstwa	11 512,4	259,0	11 771,4	58,9
Średnie przedsiębiorstwa	1 755,1	477,3	2 232,4	11,2
Małe przedsiębiorstwa	784,8	952,4	1 737,2	8,7
Mikroprzedsiębiorstwa	1 041,6	3 204,1	4 245,7	21,2
Suma	15 094,0	4 892,8	19 986,8	100,0

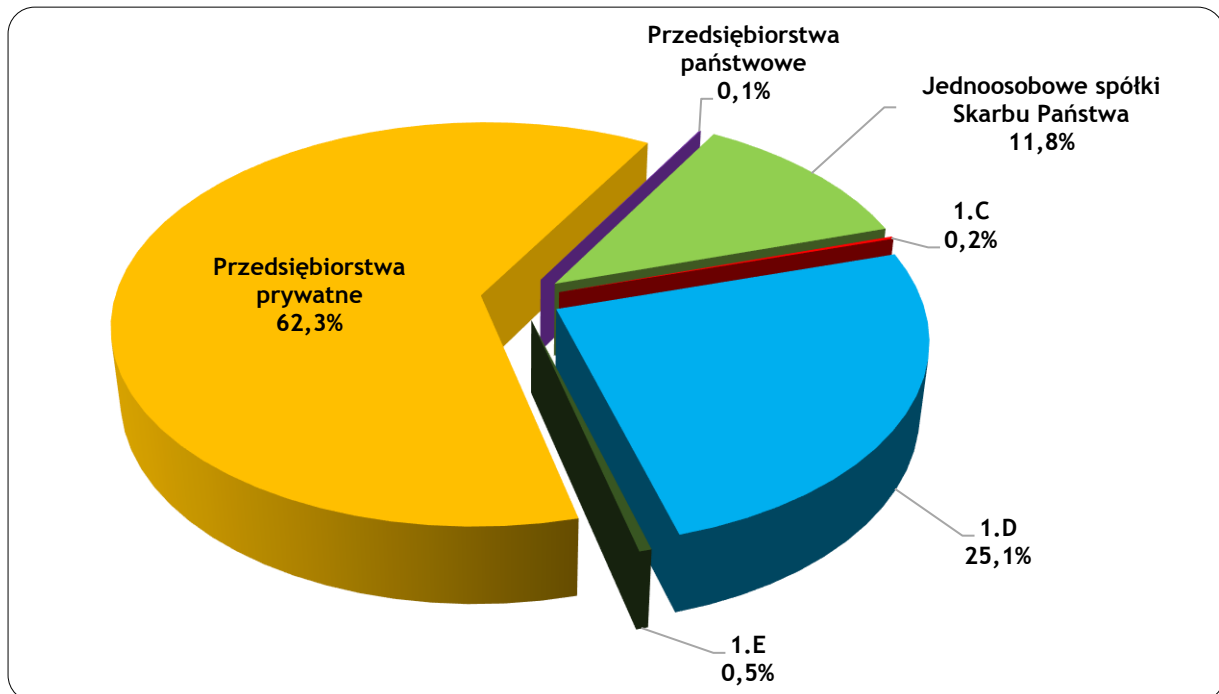
* Wartość pomocy *de minimis* obejmuje pomoc w sektorze transportu

Po uwzględnieniu całkowitego wsparcia udzielonego beneficjentom (pomoc publiczna i pomoc *de minimis*), udział pomocy udzielonej mikroprzedsiębiorcom w całkowitej wartości pomocy okazuje się trzykrotnie wyższy i wynosi 21,2%, udział pomocy udzielonej łącznie małym i średnim przedsiębiorcom wzrósł o 3 punkty procentowe (z 16,8% do 19,9%), natomiast udział pomocy udzielonej dużym przedsiębiorstwom jest niższy o 17,4 punktu procentowego i wynosi 58,9%.

6. Pomoc publiczna w podziale według formy prawnej beneficjenta pomocy

Wykres 14.

Wartość udzielonej pomocy w podziale ze względu na formę prawną beneficjenta pomocy w 2015 roku

1.C - spółki, w których jednostka samorządu terytorialnego posiada 100% akcji lub udziałów

1.D - spółki akcyjne lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, w stosunku do których Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego oraz państwowa lub komunalna jednostka organizacyjna są podmiotami dominującymi

1.E - jednostka sektora finansów publicznych w rozumieniu *ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych* (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.)

Podobnie jak w poprzednim roku, zdecydowanie najwięcej pomocy otrzymały przedsiębiorstwa prywatne - 9 000,9 mln zł (62,3% ogólnej wartości pomocy). Najwięcej pomocy tej grupie podmiotów udzielono w ramach programów:

- nr SA.42078(2015/N) - Pomoc w ramach uporządkowanej likwidacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych (II półrocze 2015 r.) - Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej „Wesoła” (498,3 mln zł);
- nr SA.30851(2011/N) - Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej - Województwo Lubelskie - spółce Glenbrook Investments Sp. z o.o. (385,1 mln zł);
- nr SA.40096(2014/N) - Pomoc w ramach uporządkowanej likwidacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych (I półrocze 2015 r.) - Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej im. Mikołaja Kopernika (323,6 mln zł);
- nr SA.33440(2011/N) - Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej - Województwo Świętokrzyskie - spółce Glenbrook Investments Sp. z o.o. (200,7 mln zł).

Tabela 18.

Wartość udzielonej pomocy w podziale ze względu na formę prawną beneficjenta w latach 2014-2015

Forma prawna przedsiębiorcy	Udział w wartości pomocy publicznej [%]	
	2014	2015
Przedsiębiorcy prywatni	64,2	62,3
Spółki akcyjne lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, w stosunku do których Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego oraz państwowa lub komunalna jednostka organizacyjna są podmiotami dominującymi	28,3	25,1
Jednoosobowe spółki Skarbu Państwa	6,7	11,8
Jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu <i>ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych</i> (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.)	0,2	0,5
Spółki, w których jednostka samorządu terytorialnego posiada 100% akcji lub udziałów	0,4	0,2
Przedsiębiorstwa państwowe	0,1	0,1

Czwarta część kwoty pomocy udzielonej w 2015 roku (3 794,5 mln zł) trafiła do spółek akcyjnych lub spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, w stosunku do których Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego oraz państwowa lub komunalna jednostka organizacyjna są podmiotami dominującymi. Udział tych spółek w ogólnej kwocie pomocy spadł w stosunku do roku poprzedniego o 3,2 punktu procentowego. Najwięcej pomocy otrzymały:

- PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. - 1 947,3 mln zł,
- Przewozy Regionalne Sp. z o.o. - 770,3 mln zł,
- TAURON Wytwarzanie Sp. z o.o. - 343,2 mln zł
- ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. - 300,9 mln zł,

łącznie 3 354,2 mln zł, co stanowi 88,4% wartości pomocy udzielonej podmiotom o tej formie prawnej.

Udział pomocy udzielonej jednoosobowym spółkom Skarbu Państwa (1 785,4 mln zł) wzrósł o 5 punktów procentowych (11,8%), a wśród nich pomoc o największej kwocie otrzymały:

- Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. - 906,5 mln zł,
- Telewizja Polska S.A. - 414,1 mln zł,
- Polskie Radio S.A. w Warszawie - 180,6 mln zł.

Te trzy spółki otrzymały łącznie 84,1% wartości pomocy udzielonej wszystkim podmiotom o tej formie prawnej (1 501,1 mln zł).

7. Pomoc publiczna w podziale według sektora działalności beneficjenta

Podmioty prowadzące działalność w poszczególnych sektorach otrzymywały pomoc nie tylko na szczególnych warunkach określonych dla danego sektora (w ramach pomocy sektorowej), lecz korzystały również z pomocy udzielanej na zasadach ogólnych (np. pomocy horyzontalnej lub regionalnej). Ponad 60% całkowitej wartości pomocy publicznej w 2015 roku udzielono przedsiębiorcom prowadzącym działalność w 8 sektorach, które przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 19.

Wartość udzielonej pomocy w podziale na sektor działalności beneficjenta w 2015 roku

Sektor działalności beneficjenta (dział PKD)*	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy [%]
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	3 799,3	25,2
Działalność detektywistyczna i ochroniarska	867,8	5,7
Finansowa działalność usługowa z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	840,2	5,6
Transport lądowy** oraz transport rurociągowy***	789,6	5,2
Nadawanie programów ogólnodostępnych i abonamentowych	759,9	5,0
Telekomunikacja	754,0	5,0
Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	715,4	4,7
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	660,1	4,4
Pozostałe	5 907,7	39,1
Ogółem	15 094,0	100,0

* Podział na sektory został dokonany na podstawie klas PKD wskazanych w sprawozdaniach o udzielonej pomocy publicznej przekazanych przez podmioty udzielające pomocy.

** Kwota obejmuje pomoc udzieloną podmiotom działającym w sektorze transportu lądowego udzielaną na zasadach ogólnych, tj. na restrukturyzację lub na inne przeznaczenie horyzontalne (więc nie została wliczona do wartości pomocy w transporcie).

*** Kwota obejmuje pomoc zakwalifikowaną jako pomoc sektorowa (więc nie została wliczona do wartości pomocy w transporcie).

Zdecydowanie najwięcej pomocy otrzymali przedsiębiorcy działający w sektorze **wytwarzania i dystrybucji energii elektrycznej i paliw**. Byli to przede wszystkim beneficjenci programów pomocowych:

- nr SA.34674(2013/N) - *Derogacja z art. 10c Dyrektywy 2003/87/EC o handlu emisjami - darmowe uprawnienia dla wytwórców energii elektrycznej* (3 123,1 mln zł);
- nr C 43/2005 - *Rekompensata za rozwiązanie długoterminowych umów sprzedaży mocy i energii elektrycznej* (550,0 mln zł).

Największą pomoc w przedmiotowym sektorze otrzymały spółki: PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. (1 947,3 mln zł), TAURON Wytwarzanie S.A. (343,2 mln zł) oraz ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. (300,9 mln zł).

Na drugim miejscu, jeśli chodzi o sektor, pod względem wielkości otrzymanej pomocy znaleźli się przedsiębiorcy prowadzący **działalność detektywistyczną i ochroniarską**, którym udzielono pomocy głównie w ramach programu:

- nr SA.40525(2015/X) - *Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych* (866,8 mln zł).

Pomoc o największej wartości w tym sektorze została udzielona firmom: Asistnet Południe Sp. z o.o. (27,7 mln zł), Przedsiębiorstwu Produkcyjno-Usługowemu CZA-TA NICIAK S.J. (20,6 mln zł) oraz Ozon Group Sp. z o.o. (19,0 mln zł).

Na kolejnym miejscu znalazły się podmioty prowadzące **finansową działalność usługową z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych**, którzy otrzymali pomoc przede wszystkim na podstawie programów pomocowych dotyczących uporządkowanej likwidacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych:

- nr SA.42078(2015/N) - pomoc otrzymała Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa „Wesoła” (498,3 mln zł);
- nr SA.40096(2014/N) - pomoc otrzymała Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa im. Mikołaja Kopernika (323,6 mln zł).

Przedsiębiorcy prowadzący działalność w sektorze **transportu lądowego oraz transportu rurociągowego** otrzymali pomoc o łącznej wartości 789,6 mln zł, w tym przede wszystkim w ramach pomocy indywidualnej na restrukturyzację:

- nr SA.43127(2015/N) - dla spółki Przewozy Regionalne Sp. z o.o. (770,3 mln zł).

Nadawcy programów radiowo-telewizyjnych otrzymali głównie pomoc stanowiącą rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych na podstawie:

- *ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2016 r. poz. 639, z późn. zm.)* (750,0 mln zł).

Głównymi beneficjentami pomocy w tym sektorze były spółki: Telewizja Polska S.A. (414,1 mln zł) oraz Polskie Radio S.A. (180,6 mln zł).

Wśród przedsiębiorcom działającym w sektorze **telekomunikacji** (754 mln zł) pomoc otrzymali operatorzy sieci szerokopasmowych, w szczególności w ramach pomocy:

- nr SA.30851(2011/N) - *Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej - Województwo Lubelskie* - spółka Glenbrook Investments Sp. z o.o. (385,1 mln zł);
- nr SA.33440(2011/N) - *Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej - Województwo Świętokrzyskie* - spółka Glenbrook Investments Sp. z o.o. (200,7 mln zł);
- nr SA.33386(2012/N) - *Dolnośląska Sieć Szerokopasmowa* - spółka Fondlar Sp. z o.o. (105,7 mln zł).

Istotna pod względem wartości pomoc trafiła do podmiotów działających w sektorze **wydobycia węgla kamiennego** (715,4 mln zł) w ramach dwóch programów pomocowych:

- nr SA.33013(2011/N) - *Pomoc państwa dla sektora górnictwa węgla kamiennego w latach 2011 - 2015* (402,2 mln zł);
- nr SA.41161(2015/N) - *Pomoc państwa dla sektora górnictwa węgla kamiennego w latach 2015 - 2018* (313,2 mln zł).

Głównym beneficjentem pomocy w tym sektorze była Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. (671,7 mln zł).

Pomoc o łącznej wartości powyżej 660 mln zł została udzielona także przedsiębiorcom prowadzącym działalność w **sektorze produkcji pojazdów samochodowych, przyczep**

i naczep z wyłączeniem motocykli (660,1 mln zł). Najwięcej pomocy w tym sektorze udzieliły organy podatkowe (590,1 mln zł)¹³ na podstawie:

- ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2014 r. poz. 851, z późn. zm.) (478,5 mln zł);
- ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 282, z późn. zm.) (111,5 mln zł).

Do firm z tego sektora, które otrzymały największą pomoc, zaliczają się spółki: Fiat Powertrain Technologies Poland Sp. z o.o (61,6 mln zł) oraz Brembo Poland Sp. z o.o. (59,1 mln zł).

8. Najwięksi beneficjenci pomocy

Beneficjentami pomocy o największej wartości (10 podmiotów które otrzymały pomoc przekraczającą 180 mln zł) w 2015 roku byli przedsiębiorcy działający w sektorze energetycznym, usług wspomagających górnictwo i wydobywanie, usług finansowych, transportu lądowego, radiowo-telewizyjnym i telekomunikacyjnym. Otrzymali oni pomoc stanowiącą ponad 40% całkowitej wartości udzielonej pomocy publicznej.

Tabela 20.

Najwięksi beneficjenci pomocy publicznej w 2015 roku

Lp.	Nazwa beneficjenta	Wartość pomocy [mln zł]
1.	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.	1 947,3
2.	Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A.	906,5
3.	Przewozy Regionalne Sp. z o.o. ¹⁴	770,3
4.	Glenbrook Investments Sp. z o.o.	585,8
5.	Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa „Wesoła”	498,3
6.	Telewizja Polska S.A.	414,1
7.	TAURON Wytwarzanie S.A.	343,2
8.	Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa im. Mikołaja Kopernika	323,6
9.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	300,9
10.	Polskie Radio S.A. w Warszawie	180,6
Razem		6 270,6

Przedsiębiorcy działający w sektorze energetycznym otrzymywali pomoc głównie na podstawie ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. poz. 1223, z późn. zm.).

W grupie największych beneficjentów pomocy publicznej udzielonej przedsiębiorcom w tym sektorze znalazły się:

- **PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.** - 1 947,3 mln zł (w tym 1 696,8 mln zł na podstawie ww. ustawy);

¹³ Przedmiotowa pomoc była udzielana głównie w ramach programów pomocowych o numerach: PL 39/2004, XR98/2007, X193/2009.

¹⁴ Oprócz wskazanej w tabeli pomocy spółka Przewozy Regionalne sp. z o.o. otrzymała również pomoc stanowiącą rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych, omówioną w rozdziale dotyczącym pomocy udzielonej w sektorze transportu.

- **TAURON Wytwarzanie S.A.** - 343,2 mln zł (całość w ramach ww. ustawy);
- **ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.** - 300,9 mln zł (w tym 293,3 mln zł na podstawie ww. ustawy).

Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. otrzymała pomoc w kwocie 906,5 mln zł w ramach dwóch programów:

- nr SA.33013(2011/N) - *Pomoc państwa dla sektora górnictwa węgla kamiennego w latach 2011-2015* (394,0 mln zł);
- nr SA.41161(2015/N) - *Pomoc państwa dla sektora górnictwa węgla kamiennego w latach 2015-2018* (512,5 mln zł).

Trzecią co do wielkości pomoc w kwocie 770,3 mln zł otrzymały **Przewozy Regionalne Sp. z o.o.** na podstawie *ustawy dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych* (Dz. U. z 2016 r. poz. 981).

Glenbrook Investments Sp. z o.o. będący operatorem dwóch sieci szerokopasmowych otrzymał pomoc w kwocie 585,8 mln zł w ramach:

- nr SA.30851(2011/N) - *Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej - Województwo Lubelskie* (385,1 mln zł);
- nr SA.33440(2011/N) - *Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej - Województwo Świętokrzyskie* (200,7 mln zł).

Wśród podmiotów, które otrzymały najwięcej pomocy znalazły się także dwie spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe:

- **Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa „Wesoła”** (498,3 mln zł);
- **Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa im. Mikołaja Kopernika** (323,6 mln zł).

Podmiotom tym została przyznana pomoc na podstawie *ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1866, z późn. zm.) w ramach programów pomocowych dotyczących uporządkowanej likwidacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych.

Telewizja Polska S.A. otrzymała pomoc w kwocie 414,1 mln zł, a znacząca jej część stanowiła rekompensatę za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym (404,25 mln zł). Pomoc stanowiącą rekompensatę w 2015 roku otrzymało także **Polskie Radio S.A.** (180,6 mln zł).

V. OPIS POSZCZEGÓLNYCH PRZEZNACZEŃ POMOCY (Z WYŁĄCZENIEM TRANSPORTU)

1. Pomoc horyzontalna

7 942,4 mln zł

Wartość pomocy horyzontalnej udzielonej w 2015 roku wyniosła 7 942,4 mln zł i była o 1 072,1 mln zł niższa niż w 2014 roku (9 014,5 mln zł).

1.1. Pomoc na prace badawczo-rozwojowe

Tabela 21.

Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na prace badawczo-rozwojowe w 2015 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	793,3	dotacje	793,3
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	2,7	dotacje	2,7
Suma	796,1		

W 2015 roku wartość udzielonej pomocy publicznej na prace badawczo-rozwojowe wyniosła 796,1 mln zł (1 000,9 mln w 2014 roku, 815,0 mln zł w 2013 roku), z czego 756,6 mln zł przeznaczono na badania przemysłowe i eksperymentalne prace rozwojowe.

Pomoc na prace badawczo-rozwojowe prawie w całości została udzielona przez Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach programu pomocowego:

- nr SA.41471(2015/X) - *Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (793,3 mln zł).

Beneficjentami pomocy na prace badawczo rozwojowe o największej kwocie byli m.in.:

- Synthos Dwory Sp. z o.o. - 59,2 mln zł;
- OncoArendi Therapeutics Sp. z o.o. - 42,6 mln zł;
- Polskie Zakłady Lotnicze Sp. z o.o. - 34,3 mln zł.

Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej udzielił spółce Flukar Sp. z o.o. pomocy indywidualnej:

- nr SA.44084(2016/X) - *Proekologiczna instalacja pilotażowa do produkcji emulsji asfaltowych modyfikowanych nanostrukturami z polimerów odpadowych* (2,7 mln zł).

1.2. Ochrona środowiska

Tabela 22.

Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na ochronę środowiska w 2015 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Minister Środowiska	3 123,1	dotacje	3 123,1
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	106,6	dotacje	77,9
		pożyczki warunkowo umorzone	17,1
		pożyczki preferencyjne	11,7
Prezesi Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska	12,9	pożyczki preferencyjne	5,5
		pożyczki warunkowo umorzone	5,2
		dotacje	2,2
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	3,4	dotacje	3,4
Suma	3 246,1		

W ramach pomocy horyzontalnej w 2015 roku najwięcej pomocy udzielono **na ochronę środowiska**, w sumie w kwocie **3 246,1 mln zł**¹⁵ (3 952,43,3 mln zł w 2014 roku, 43,3 mln zł w 2013 roku). Pomoc ta prawie w całości została udzielona przez **Ministra Środowiska** w ramach programu pomocowego:

- SA.34674(2013/N) - *Derogacja z art. 10c Dyrektywy 2003/87/EC o handlu emisjami - darmowe uprawnienia dla wytwórców energii elektrycznej* (3 123,1 mln zł).

Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej udzielił pomocy w łącznej kwocie 106,6 mln zł w ramach programów:

- nr SA.34472(2012/N) - *Pomoc na modernizację i wymianę sieci dystrybucji ciepła w Polsce* (54,4 mln zł);
- nr SA.36499(2013/N) - *Program horyzontalnej pomocy publicznej na niektóre cele z zakresu ochrony środowiska* (31,3 mln zł);
- nr SA.34471(2012/N) - *Pomoc na modernizację i wymianę sieci dystrybucji energii elektrycznej w Polsce* (20,9 mln zł).

W ramach programu nr **SA.36499(2013/N)** pomocy udzielił także **Prezes Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach** (12,9 mln zł) oraz **Prezydent Miasta Szczecin** (3,4 mln zł).

Najwięcej pomocy na ochronę środowiska (1 696,8 mln zł) otrzymała spółka **PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.** w całości ramach programu nr SA.34674(2013/N).

¹⁵ Do całkowitej kwoty pomocy z przeznaczeniem na ochronę środowiska zaliczono również pomoc spełniającą kryteria zgodności ze wspólnym rynkiem zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c. Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (czyli pomoc przeznaczoną na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych), która ma na celu sfinansowanie projektów w zakresie ochrony środowiska.

1.3. Zatrudnienie

Tabela 23.

Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na zatrudnienie w 2015 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	2 904,9	refundacje	2 904,9
Dyrektor Generalny Służby Więziennej	36,0	dotacje	23,9
		rekompensaty	12,06
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	3,0	zwolnienia z podatku	3,0
		refundacje	0,1
Starostowie powiatów	0,2	refundacje	0,2
Suma	2 944,1		

W 2015 roku wartość udzielonej pomocy publicznej na zatrudnienie wyniosła **2 944,1 mln zł**¹⁶ (3 063,7 mln zł w 2014 roku, 3 371,9 mln zł w 2013 roku). Największa część pomocy o takim przeznaczeniu została udzielona w formie refundacji przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przede wszystkim w ramach programu pomocowego:

- nr SA.40525(2015/X) - *Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych* (2 899,2 mln zł).

Pomocy o takim przeznaczeniu udzielił również **Dyrektor Generalny Służby Więziennej** w ramach programu:

- nr SA.33608(2011/N) - *Pomoc dla przedsiębiorców zatrudniających osoby pozbawione wolności* (36,0 mln zł).

¹⁶ Do całkowitej kwoty pomocy z przeznaczeniem na zatrudnienie, zaliczono również pomoc spełniającą kryteria zgodności ze wspólnym rynkiem zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c. Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (czyli pomoc przeznaczoną na ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych), która ma na celu wsparcie przedsiębiorców zatrudniających osoby pozbawione wolności.

1.4. Szkolenia

Tabela 24.

Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na szkolenia w 2015 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	0,035	refundacje	0,035
Starostowie powiatów	0,028	refundacje	0,028
Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum Sp. z o.o.	0,008	dotacje	0,008
Suma	0,071		

Pomoc udzielona w 2015 roku z przeznaczeniem na szkolenia wyniosła 71 138 zł (79,8 mln zł w 2014 roku, 395,6 mln zł w 2013 roku). Pomocy o takim przeznaczeniu udzieliły jednostki samorządu terytorialnego w ramach programu:

- nr SA.40691(2015/X) - *Refundacja kosztów szkoleń dla pracowników niepełnosprawnych* (63 080 zł).

Niewielkiej pomocy udzielił również Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum Sp. z o.o. w ramach programu pomocowego:

- nr SA.40518(2015/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości na wspieranie ośrodków innowacyjności w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka* (8 058 zł).

Niska wartość pomocy na szkolenia w porównaniu z poprzednimi latami spowodowana jest wygaśnięciem w 2014 roku programów pomocowych o przeznaczeniu na szkolenia, współfinansowanych z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007-2013 oraz z przekwalifikowaniem pomocy udzielanej przez Ochotnicze Hufce Pracy na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocii zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 645, z późn. zm.) z pomocy na szkolenia na pomoc *de minimis*.

1.5. Restrukturyzacja

Tabela 25.

Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na restrukturyzację w 2015 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Prezes Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.	770,3	wniesienie kapitału	770,3
Suma	770,3		

Pomoc udzielona w 2015 roku z przeznaczeniem na restrukturyzację wyniosła **770,3 mln zł** i była niższa o 103,5 mln zł od pomocy na restrukturyzację udzielonej w 2014 roku (666,8 mln zł).

W 2015 roku **Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.** udzieliła pomocy na restrukturyzację w formie wniesienia kapitału do spółki Przewozy Regionalne Sp. z o.o. (770,3 mln zł) w ramach pomocy indywidualnej nr SA.43127(2015/N)¹⁷.

1.6. Naprawa szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia

Tabela 26.

Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na naprawę szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia w 2015 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Marszałkowie województw	4,8	refundacje	4,83
Suma	4,8		

W 2015 roku pomoc z przeznaczeniem na naprawę szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe udzielona została **Miejskiemu Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Jaśle** w formie refundacji przez marszałka województwa podkarpackiego w ramach pomocy indywidualnej:

- nr SA.38178(2014/N) - *Odbudowa urządzeń ciepłowniczych sieci ciepłej w Jaśle zniszczonych w trakcie powodzi w 2010 roku* (4,8 mln zł).

¹⁷ Projekt programu pomocowego został notyfikowany Komisji Europejskiej we wrześniu 2015 roku. Komisja Europejska nie wydała jeszcze decyzji.

1.7. Promowanie kultury, nauki i oświaty oraz ochrona dziedzictwa kulturowego

Tabela 27.

Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na promowanie kultury, nauki i oświaty oraz ochronę dziedzictwa kulturowego w 2015 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Minister Gospodarki	96,9	dotacje	96,6
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	79,1	dotacje	79,1
Marszałkowie województw	2,5	dotacje	2,5
Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji	1,4	dotacje	1,4
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	0,04	zwolnienia z podatku	0,04
Suma	179,6		

W 2015 roku pomocy na promowanie kultury, nauki i oświaty oraz ochronę dziedzictwa kulturowego udzielono w kwocie 179,6 mln zł. Największa część tej pomocy została udzielona przez **Ministra Gospodarki** oraz **Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej** w formie dotacji w ramach pomocy indywidualnej:

- nr SA.36222(2013/N) - dla **Kopalni Soli „Wieliczka” Sp. z o.o.** (100,8 mln zł);
- nr SA.38122(2014/N) - dla **Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu** (54,2 mln zł);
- nr SA.36221(2013/N) - dla **Kopalni Soli „Bochnia” Sp. z o.o.** (20,7 mln zł).

Marszałek województwa mazowieckiego udzielił pomocy indywidualnej w formie dotacji **Fundacji Edukacji i Sztuki Filmowej Macieja Ślesickiego i Bogusława Lindy „Laterna Magica”** (2,5 mln zł).

Natomiast **Minister Administracji i Cyfryzacji** udzielił pomocy **Poczcie Polskiej S.A.** w formie rekompensaty z tytułu zwolnienia od opłat pocztowych przesyłek zawierających obowiązkowe egzemplarze biblioteczne w ramach programu:

- nr SA.36124(2013/N) - *Rekompensata kosztów poniesionych na świadczenie usług pocztowych ustawowo zwolnionych od opłat pocztowych* (1,4 mln zł).

1.8. Pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów

Tabela 28.

Wartość i formy pomocy horyzontalnej o charakterze socjalnym przeznaczonej dla indywidualnych konsumentów w 2015 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Minister Administracji i Cyfryzacji	0,5	dotacje	0,5
Suma	0,5		

Minister Administracji i Cyfryzacji udzielił spółce Poczta Polska S.A. pomocy z przeznaczeniem dla indywidualnych konsumentów (w tym przypadku są to osoby niewidome lub ociemniałe, których przesyłki zostały zwolnione od opłat pocztowych) w ramach programu pomocowego:

- nr SA.36124(2013/N) - *Rekompensata kosztów poniesionych na świadczenie usług pocztowych ustawowo zwolnionych od opłat pocztowych (0,5 mln zł).*

1.9. Pomoc na działalność sportową i rekreacyjną

Tabela 29.

Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na działalność sportową i rekreacyjną w 2015 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	0,9	zwolnienia z podatku	0,9
Suma	0,9		

W 2015 roku po raz pierwszy udzielono pomocy z przeznaczeniem na działalność sportową i rekreacyjną. Prezydent Miasta Lublin udzielił pomocy w kwocie 0,9 mln zł dla Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji „Bystrzyca” Sp. z o.o. w Lublinie w ramach programu:

- nr SA.41495(2015/X) - *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną oraz pomoc na infrastrukturę lokalną (Dz.U. poz. 174).*

2. Pomoc regionalna

3 047,4 mln zł
Tabela 30.

Wartość i formy pomocy regionalnej udzielonej przez poszczególne podmioty w 2015 roku

Organ udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Organy podatkowe	2 580,8	obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku	2 580,4
		zwolnienia z podatku	0,5
Minister Gospodarki	225,2	dotacje	225,2
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	100,1	zwolnienia z podatku	95,4
		umorzenie zaległości podatkowej wraz z odsetkami	4,1
		obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku	0,5
Marszałkowie województw	96,6	dotacje	72,0
		refundacje	24,6
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	30,9	pożyczki warunkowo umorzone	26,4
		pożyczki preferencyjne	4,6
Bank Ochrony Środowiska	8,1	pożyczki preferencyjne	8,1
Prezesa Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	3,9	pożyczki warunkowo umorzone	2,1
		pożyczki preferencyjne	1,8
Bank Gospodarstwa Krajowego	1,7	pożyczki preferencyjne	1,7
Suma	3 047,4		

Wartość pomocy regionalnej udzielonej w 2015 roku wyniosła 3 047,4 mln zł i była o 4 256,7 mln zł niższa niż w 2014 roku (7 304,1 mln zł). Najwięcej pomocy o tym przeznaczeniu udzieliły organy podatkowe (2 580,8 ml zł) przede wszystkim na podstawie¹⁸:

- ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 851, z późn. zm.) - 2 068,5 mln zł,
- ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 282, z późn. zm.) - 490,3 mln zł oraz
- ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.) - 21,6 mln zł

¹⁸ Przedmiotowa pomoc była udzielana głównie w ramach programów pomocowych o numerach: PL 39/2004, XR98/2007, X193/2009 i SA.40523(2015/X).

w formie ulg w podatku dochodowym podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą na terenie specjalnych stref ekonomicznych (łącznie w kwocie 2 580,4 mln zł).

Wśród beneficjentów, którzy uzyskali ulgi o największej wartości znalazły się spółki: International Paper-Kwidzyń Sp. z o.o. (92,7 mln zł), Michelin Polska S.A. (83 mln zł), Fiat Powertrain Technologies Poland Sp. z o.o. (61,6 mln zł) oraz Brembo Poland Sp. z o.o. (59,1 mln zł).

W 2015 roku **Minister Gospodarki** udzielił w 28 przypadkach pomocy indywidualnej w formie dotacji na nowe inwestycje lub tworzenie nowych miejsc pracy łącznie na kwotę **225,2 mln zł** w ramach tzw. programów wieloletnich, uchwalanych na podstawie art. 136 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.). Największymi beneficjentami tej pomocy były spółki: Tanne Sp. z o.o. (57,1 mln zł), Spółdzielnia Mleczarska „Mlekoop” (36,7 mln zł), Spółdzielnia Mleczarska MLEKOVITA (30,4 mln zł) oraz Aero Gearbox International Poland Sp. z o. o. (22,2 mln zł).

Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin udzielili w 2015 roku pomocy w formie ulg w podatkach i opłatach lokalnych na kwotę **100,1 mln zł**, głównie na podstawie ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716) (82,6 mln zł).

Kwota pomocy regionalnej udzielonej przez **marszałków województw** w 2015 roku wyniosła **96,6 mln zł**, tj. o 1 237,5 mln zł mniej w porównaniu z rokiem poprzednim (1 334,1 mln zł). Marszałkowie Województw udzielali pomocy wyłącznie w ramach programu pomocowego:

- nr SA.40789(2015/X) - *Program regionalnej pomocy inwestycyjnej, pomocy na usługi doradcze związane z przygotowaniem inwestycji początkowej oraz pomocy na usługi doradcze związane z realizacją inwestycji początkowej w ramach regionalnych programów operacyjnych przyjętych na lata 2007-2013.*

Zdecydowanie mniej pomocy regionalnej niż w roku 2014 (o 615,7 mln zł) udzieliły **fundusze ochrony środowiska** (34,8 mln zł) z czego 89% udzielił **Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (30,9 mln zł)**, a 11% - **prezesi zarządów funduszy wojewódzkich (3,9 mln zł)**. Najwięcej pomocy zostało udzielonej w ramach programu:

- nr SA.41730(2015/X) - *Regionalna pomoc inwestycyjna na cele z zakresu środowiska (24,7 mln zł).*

Ponadto, **Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska** w 2015 roku udzielił w formie warunkowego umorzenia pożyczki pomocy inwestycyjnej:

- nr SA.42426(2015/X) - *Pomoc dla spółki Zakłady Górniczo-Hutnicze Bolesław S.A. (10,0 mln zł).*

Bank Ochrony Środowiska (8,1 mln zł) oraz **Bank Gospodarstwa Krajowego (1,7 mln zł)** udzielały pomocy regionalnej w formie pożyczek preferencyjnych w ramach programu pomocowego:

- nr SA.40790(2015/X) - *Regionalna pomoc inwestycyjna udzielana przez fundusze rozwoju obszarów miejskich w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2007-2013 (9,8 mln zł).*

3. Pomoc sektorowa

3 245,8 mln zł

Na wstępie należy zaznaczyć, iż zgodnie z przyjętą metodologią do pomocy sektorowej zaliczono jedynie pomoc udzieloną na szczególnych zasadach obowiązujących w określonych sektorach (wynikających ze specyfiki tych sektorów), tj. pomoc ograniczoną jedynie dla danego sektora i niedostępną dla przedsiębiorców działających w pozostałych sektorach. Nie uwzględniono natomiast pomocy udzielonej przedsiębiorcom z tych sektorów na zasadach ogólnych (np. w ramach pomocy horyzontalnej lub regionalnej) lub takiej, która posiada wyraźny cel horyzontalny. Do pomocy sektorowej zaliczono również ograniczoną do jednego sektora pomoc uznaną za zgodną ze wspólnym rynkiem wprost na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (czyli pomoc przeznaczoną na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych).

Wartość pomocy sektorowej udzielonej w 2015 roku, w porównaniu z rokiem poprzednim, wzrosła o 519,8 mln zł (2 726,0 mln zł w 2014 roku). Największe wzrosty kwoty pomocy odnotowano w sektorze bankowym - wzrost o 780,9 mln zł, w sektorze telekomunikacyjnym - wzrost o 708,9 mln zł oraz w sektorze górnictwa węgla kamiennego - wzrost o 423,0 mln zł. Jednocześnie odnotowano spadek wartości pomocy w sektorze energetyki o 1 338,6 mln zł.

3.1. Sektor górnictwa węgla

Tabela 31.

Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze górnictwa węgla w 2015 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Minister Gospodarki	715,4	dotacje	715,4
Organy podatkowe	195,9	obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku	177,3
		zwolnienia z podatku	18,7
Prezes Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	32,4	dotacja	32,4
Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	3,8	zwolnienia z opłaty	3,8
Marszałkowie województw	2,8	zwolnienia z opłaty	2,8
Suma	950,2		

Pomoc publiczna udzielona w 2015 roku **podmiotom działającym w sektorze górnictwa węgla wyniosła 950,2 mln zł**. Pomoc ta została udzielona w ramach dwóch programów pomocowych:

- nr SA.33013(2011/N) - *Pomoc państwa dla polskiego sektora węglowego w latach 2008-2015* (437,7 mln zł);
- nr SA.41161(2015/N) - *Pomoc państwa dla polskiego sektora węgla kamiennego w latach 2015-2018* (512,5 mln zł).

Największymi beneficjentami pomocy w sektorze węgla kamiennego byli:

- **Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A.** - 906,6 mln zł;
- **Kompania Węglowa S.A.** - 30,1 mln zł.

3.2. Sektor wytwarzania energii elektrycznej

Tabela 32.

Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze wytwarzania energii elektrycznej w 2015 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	550,0 ¹⁹	rekompensaty	550,0
Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu	16,1	dotacje	16,1
Suma	566,2		

Pomoc dla podmiotów działających w sektorze wytwarzania energii elektrycznej została udzielona w największej części przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w ramach programu pomocowego:

- nr C 43/2005 - *Rekompensata za rozwiązanie długoterminowych umów sprzedaży mocy i energii elektrycznej* (550,0 mln zł).

Największą pomoc z tego tytułu uzyskało PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. (250,5 mln zł).

Ponadto Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu udzielił pomocy indywidualnej w formie dotacji na budowę transgranicznego elektroenergetycznego połączenia międzysystemowego Polska-Litwa spółce **Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.** (16,1 mln zł) w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

¹⁹ Kwota obejmuje wyłącznie zaliczki wypłacone przez Zarządcę Rozliczeń S.A. w 2015 roku. Ostateczna kwota przyznanej w 2015 roku pomocy będzie znana dopiero po wydaniu decyzji korygujących Prezesa URE oraz wydaniu i uprawomocnieniu się wyroków sądu w sprawach wniesionych odwołań.

3.3. Sektor kinematografii

Tabela 33.

Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze kinematografii w 2015 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Dyrektor Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej	104,9	dotacje	104,9
Suma	104,9		

Pomoc publiczna dla podmiotów działających w sektorze kinematografii została udzielona w ramach programu pomocowego:

- nr N 292/2009 - *Program dofinansowania przez Polski Instytut Sztuki Filmowej przedsięwzięć z zakresu kinematografii* (104,9 mln zł).

Największa pomoc w tym sektorze została udzielona Wytwórni Filmów Dokumentalnych i Fabularnych (11,2 mln zł), spółce Film IT Sp. z o.o. (8,2 mln zł), Stowarzyszeniu Filmowców Polskich (5,7 mln zł) oraz FilMOTECE Narodowej (5,3 mln zł).

3.4. Sektor gazu ziemnego

Tabela 34.

Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze gazu ziemnego w 2015 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu	50,4	dotacje	50,4
Suma	50,4		

W 2015 roku **Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu** udzielił w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko pomocy indywidualnej w formie dotacji z przeznaczeniem na budowę terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu spółce **Polskie LNG S.A.** (46,7 mln zł).

Ponadto, **Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu** udzielił pomocy indywidualnej **Operatorowi Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A.** (3,8 mln zł) na inwestycje w sieci przesyłowe gazu ziemnego w Polsce, realizowane także w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

3.5. Sektor telekomunikacyjny

Tabela 35.

Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze telekomunikacyjnym w 2015 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Marszałkowie województw	751,4	dotacje	751,4
Suma	751,4		

W 2015 roku **marszałkowie** pięciu województw udzielili pomocy o łącznej wartości 751,4 mln zł operatorom sieci szerokopasmowych wybudowanych w ramach regionalnych programów operacyjnych. Pomoc otrzymali:

- **Glenbrook Investments Sp. z o.o.** (585,8 mln zł) - województwo lubelskie (385,1 mln zł) i świętokrzyskie (200,7 mln zł);
- **Fondlar Sp. z o.o.** (105,7 mln zł) - województwo dolnośląskie;
- **Green Operator Sp. z o.o.** (34,1 mln zł) - województwo śląskie;
- **Infratel Operator Infrastrukturalny** - (25,9 mln zł) - województwo łódzkie.

3.6. Sektor bankowy

Tabela 36.

Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze bankowym w 2015 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Bankowy Fundusz Gwarancyjny	821,9	gwarancje	441,1 ²⁰
		dotacje	380,8
Minister Finansów	0,7	gwarancje	0,7
Suma	822,7		

W 2015 roku **Bankowy Fundusz Gwarancyjny** udzielił pomocy dwóm Spółdzielczym Kasom Oszczędnościowo-Kredytowym w kwocie 821,9 mln zł w ramach dwóch programów pomocowych:

- nr SA.42078(2015/N) - *Pomoc w ramach uporządkowanej likwidacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych (II półrocze 2015 r.) dla Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo Kredytowej „Wesoła”* (498,3 mln zł);
- nr SA.40096(2014/N) - *Pomoc w ramach uporządkowanej likwidacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych (I półrocze 2015 r.) dla Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo Kredytowej im. Mikołaja Kopernika* (323,6 mln zł).

Jednemu podmiotowi działającemu w tym sektorze pomocy w formie gwarancji udzielił także **Minister Finansów** na podstawie programu:

- nr SA.42560(2015/N) - *Przedłużenie programu gwarancji na rzecz banków w Polsce* (0,7 mln zł).

Beneficjentem tej pomocy był **Spółdzielczy Bank Rzemiosła i Rolnictwa**.

²⁰ Kwota pomocy obejmuje maksymalny poziom strat z tytułu przejmowanych praw majątkowych i zobowiązań do których pokrycia zobowiązany jest Bankowy Fundusz Gwarancyjny.

4. Inne przeznaczenia

858,4 mln zł

4.1. Pomoc stanowiąca rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych

Tabela 37.

Wartość i formy pomocy stanowiącej rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych w 2015 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	750,0	dotacje	750,0
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	97,7	rekompensaty	54,7
		dotacje	40,0
		pożyczki preferencyjne	2,8
		oddanie do korzystania mienia będącego własnością Skarbu Państwa albo jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków na warunkach korzystniejszych dla przedsiębiorcy od oferowanych na rynku	0,1
		zwolnienia z podatku/opłaty	0,04
Organy podatkowe	10,5	dotacje	10,5
Minister Administracji i Cyfryzacji	0,2	dotacje	0,2
Suma	858,4		

W 2015 roku w ramach rekompensaty z tytułu realizacji zadań publicznych udzielono pomocy w kwocie 858,4 mln zł. Największą część (ponad 87%) stanowiły dotacje finansowane z opłat abonamentowych udzielone jednostkom radiofonii i telewizji przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji (750,0 mln zł).

Okolo 11% (97,7 mln zł) pomocy o tym przeznaczeniu stanowiło różnego rodzaju wsparcie udzielane przez gminy. Najwyższą rekompensatę w kwocie 42,8 mln zł otrzymał Zakład Zagospodarowania Odpadów Olszowa Sp. z o.o. Pomoc ta została udzielona przez Burmistrza Miasta i Gminy Kępno w formie dotacji (40,0 mln zł) oraz pożyczki preferencyjnej (2,8 mln zł).

Ponadto, 10,5 mln zł dotacji udzieliły organy podatkowe na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie stawek, szczegółowego sposobu i trybu udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych do posiłków sprzedawanych w barach mlecznych (Dz. U. poz. 1705, z późn. zm.).

Minister Administracji i Cyfryzacji udzielił rekompensaty z tytułu realizacji zadań publicznych Poczcie Polskiej S.A w kwocie 210 tys. zł na podstawie rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 września 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych (Dz.U. poz. 1123).

VI. POMOC PUBLICZNA W SEKTORZE TRANSPORTU

4 263,6 mln zł

1. Informacje ogólne

Zgodnie z przyjętą metodologią do pomocy publicznej w sektorze transportu zaliczono jedynie:

- pomoc udzieloną na szczególnych (tj. wynikających ze specyfiki sektora) zasadach, obowiązujących w następujących sektorach: żeglugi morskiej, lotnictwa, kolejowym, transportu multimodalnego i intermodalnego;
- pomoc stanowiącą rekompensatę z tytułu realizacji usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym²¹, udzieloną beneficjentom prowadzącym działalność w sektorze transportu, dla podmiotów posiadających klasy PKD zaczynające się od liczby 49, 50, 51 lub 52.

Nie uwzględniono natomiast pomocy udzielonej przedsiębiorcom z ww. sektorów na zasadach ogólnych (np. w ramach pomocy horyzontalnej, regionalnej) lub zgodnie z *Wytycznymi dotyczącymi pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji* (Dz. Urz. UE C 249 z 31.07.2014, str. 1). W związku z powyższym do pomocy udzielonej w sektorze transportu nie zaliczono m.in. pomocy na restrukturyzację udzielonej w 2014 roku Polskim Liniom Lotniczym LOT S.A. oraz w 2015 roku Przewozom Regionalnym Sp. z o.o.

W 2015 roku udzielono 4 263,6 mln zł pomocy publicznej **podmiotom działającym w sektorze transportu**, co stanowiło **22,0% ogólnej wartości udzielonej pomocy**. Z tej kwoty 3 151,7 mln zł udzielono podmiotom działającym w **sektorze transportu kolejowego (73,9% ogólnej wartości pomocy udzielonej w sektorze transportu)**. Szczegółowe zestawienie pomocy w sektorze transportu przedstawia tabela nr 38.

²¹ W celu uproszczenia prezentacji wyników przeprowadzonych analiz, w odniesieniu do wszystkich usług świadczonych w ramach tzw. służby publicznej zastosowano jednakowe określenie: „usługi w ogólnym interesie gospodarczym”. Jest to uzasadnione analogicznym charakterem tych usług w poszczególnych sektorach, jak również brakiem wpływu zastosowanego nazewnictwa na ocenę zgodności pomocy z rynkiem wewnętrznym. Niemniej jednak trzeba mieć na względzie, że usługi o charakterze służby publicznej w transporcie nazywane są w prawie UE usługami publicznymi, a nie usługami w ogólnym interesie gospodarczym, jak ma to miejsce w pozostałych sektorach. Należy przy tym podkreślić, że ocena zgodności pomocy w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych w transporcie oraz usług w ogólnym interesie gospodarczym jest dokonywana na podstawie art. 93 i art. 106 ust. 2 TFUE oraz odnoszącego się do nich prawodawstwa wtórnego.

Tabela 38.

Pomoc udzielana w sektorze transportu w podziale na rodzaje transportu w latach 2014-2015

Rodzaj transportu	2014		2015	
	Wartość pomocy [mln zł]	Udział [%]	Wartość pomocy [mln zł]	Udział [%]
Transport kolejowy	2 433,9	41,3	3 151,7	73,9
Transport lądowy pozostały	3 261,0	55,4	959,3	22,5
Transport rurociągowy	0,0	0,0	0,0	0,0
Transport morski	0,3	0,004	0,2	0,01
Transport śródlądowy	0,0	0,0	0,0	0,0
Transport lotniczy*	0,0	0,0	0,0	0,0
Transport intermodalny	36,3	0,6	16,5	0,4
Działalność wspomagająca transport**	155,0	2,6	135,8	3,2
Ogółem	5 886,4	100,0	4 263,6	100,0

* W pozycji „Transport lotniczy” uwzględnia się jedynie pomoc dla przewoźników lotniczych, natomiast pomoc udzielona portom lotniczym (135,8 mln zł w 2015 roku) została ujęta w pozycji „Działalność wspomagająca transport”.

** Do działalności wspomagającej transport zalicza się m.in.: działalność portów lotniczych, morskich i śródlądowych, działalność w zakresie przeladunku, magazynowania i przechowywania towarów, działalność agencji transportowych.

Tabela 39.

Organy i formy pomocy udzielonej w sektorze transportu w 2015 roku

Organ udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Podgrupa form pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Marszałkowie województw	2 909,2	A1 - dotacje	2 903,2
		B1 - wniesienie kapitału	6,0
Minister Infrastruktury i Rozwoju	946,2*	A1 - dotacje	946,2
Prezydenci, burmistrzowie, starostowie, wójtowie	319,7	A1 - dotacje	241,9
		A2 - ulgi podatkowe	77,7
Centrum Unijnych Projektów Transportowych	83,5	A1 - dotacje	83,5
Przedsiębiorstwo Państwowe Porty Lotnicze	4,8	B1 - wniesienie kapitału	4,8
Organy podatkowe	0,2	A2 - ulgi podatkowe	0,2
Ogółem	4 263,6		

*Kwota obejmuje również pomoc udzieloną przez Ministra Rozwoju.

2. Transport lądowy

Przedsiębiorcom działającym w sektorze transportu lądowego udzielono w 2015 roku pomocy publicznej o wartości 4 111,1 mln zł (96,4% kwoty pomocy udzielonej w całym sektorze transportu). Na wartość pomocy publicznej udzielonej w sektorze transportu lądowego składa się pomoc dla przewoźników kolejowych (3 151,7 mln zł) oraz pomoc dla podmiotów prowadzącym działalność gospodarczą w sektorze transportu lądowego innego niż kolejowy (959,3 mln zł).

Pomoc w sektorze transportu lądowego została w całości udzielona w formie rekompensaty za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym przez: marszałków województw (2 845,2 mln zł), Ministra Infrastruktury i Rozwoju (946,2 mln zł) oraz prezydentów i burmistrzów miast (319,7 mln zł).

Marszałkowie województw w 2015 roku udzielili pomocy publicznej przede wszystkim w sektorze transportu kolejowego (2 205,5 mln zł), głównie na podstawie:

- ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1440, z późn. zm.) - 1 824,8 mln zł;
- ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1297, z późn. zm.) - 324,5 mln zł.

Powyższa pomoc była wypłacana w ramach umowy zawartej pomiędzy przewoźnikiem kolejowym i samorządem województwa, do którego zadań należy organizowanie i dotowanie regionalnych kolejowych przewozów osób. W 2015 roku pomoc o największej wartości otrzymali: Przewozy Regionalne Sp. z o.o. (1 291,2 mln zł), Łódzka Kolej Aglomeracyjna Sp. z o.o. (513,7 mln zł) i Koleje Mazowieckie Sp. z o.o. (249,3 mln zł)

Marszałkowie województw udzielili również pomocy podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą w sektorze transportu lądowego innego niż kolejowy (639,7 mln zł) na podstawie:

- ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1138, z późn. zm.).

Minister Infrastruktury i Rozwoju udzielił w 2015 roku dotacji przedsiębiorstwom działającym w sektorze transportu kolejowego na podstawie dwóch ustaw:

- ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1440, z późn. zm.) - 498,3 mln zł;
- ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1138, z późn. zm.) - 448 mln zł.

Największym beneficjentem tej pomocy była spółka PKP Intercity S.A. (717,7 mln zł).

Prezydenci i burmistrzowie miast udzielili w 2015 roku pomocy publicznej będącej rekompensatą za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym w sektorze transportu lądowego innego niż kolejowy przede wszystkim na podstawie:

- ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1440, z późn. zm.) - 275,1 mln zł;

Pomocy o największej wartości udzielił Prezydent Miasta Olsztyn spółce Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. (218,8 mln zł).

3. Transport lotniczy

W 2015 roku cała pomoc sektorowa związana z lotnictwem (135,8 mln zł) została udzielona portom lotniczym. Zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności została ona zaliczona do kategorii „działalność wspomagająca transport”. Niemal połowa tej pomocy (67,0 mln zł) została udzielona przez Centrum Unijnych Projektów Transportowych na podstawie programu N 472/2008 - *Pomoc na inwestycje infrastrukturalne w portach lotniczych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*. W 2015 roku głównym beneficjentem tej pomocy był Port Lotniczy Wrocław S.A., który otrzymał 46,3 mln zł.

Porty lotnicze otrzymały również pomoc od marszałków województw. Marszałek województwa podkarpackiego udzielił spółce Port Lotniczy „Rzeszów-Jasionka” pomocy o łącznej wartości 32,8 mln zł (sprawa nr N 570/2008 - *Utworzenie i dokapitalizowanie Portu Lotniczego „Rzeszów-Jasionka” Sp. z o.o.*), natomiast marszałek województwa kujawsko-pomorskiego udzielił pomocy o wartości 31,1 mln zł w ramach programu pomocowego N 196/2008 - *Pomoc na inwestycje w portach lotniczych w ramach regionalnych programów operacyjnych* spółce Port Lotniczy Bydgoszcz S.A.

4. Transport morski

Wartość pomocy publicznej związanej z transportem morskim wyniosła w 2015 roku 0,2 mln zł. Udzielił jej Urząd Skarbowy w Kołobrzegu na podstawie ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o podatku tonażowym (Dz. U. z 2014 r. poz. 511, z późn. zm.).

5. Transport intermodalny

W 2015 roku Centrum Unijnych Projektów Transportowych udzieliło pomocy na podstawie programu pomocowego SA.36485(2013/N) - *Zmiana programu pomocowego nr N 546/2008 - Pomoc inwestycyjna na rozwój transportu intermodalnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*. Pomoc ta została udzielona 8 beneficjentom w formie refundacji o łącznej wartości 16,5 mln zł, z czego najwięcej otrzymało Centrum Logistyczno-Inwestycyjne Poznań II Sp. z o.o. (10,0 mln zł).

6. Najwięksi beneficjenci pomocy w transporcie

Tabela 40.

Najwięksi beneficjenci pomocy publicznej udzielanej w sektorze transportu w 2015 roku

Nazwa beneficjenta	Wartość pomocy [mln zł]
Przewozy Regionalne Sp. z o.o.	1 405,2
PKP Intercity S.A.	717,7
Łódzka Kolej Aglomeracyjna Sp. z o.o.	515,6
Koleje Mazowieckie Sp. z o.o.	289,8
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. w Olsztynie	218,8
Suma	3 147,3

Wśród podmiotów prowadzących działalność w sektorze transportu w 2015 roku najwięcej pomocy udzielono spółkom: Przewozy Regionalne Sp. z o.o. (1 405,2 mln zł), PKP Intercity S.A. (717,7 mln zł), Łódzka Kolej Aglomeracyjna Sp. z o.o. (515,6 mln zł), Koleje Mazowieckie Sp. z o.o. (289,9 mln zł) oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. w Olsztynie (218,8 mln zł). Pomoc udzielona tym pięciu podmiotom (3 147,3 mln zł) stanowi 77% wartości pomocy udzielonej w sektorze transportu.

VII. PODSUMOWANIE I OCENA WPŁYWU POMOCY NA KONKURENCJĘ

W 2015 roku udzielono przedsiębiorcom pomocy w kwocie 19 357,6 mln zł (tj. 4 626,7 mln euro), z czego 4 263,6 mln zł stanowiła pomoc udzielona w transporcie. Zgodnie z metodologią stosowaną przez Komisję Europejską, wszelkie szczegółowe zestawienia i analizy struktury udzielonej pomocy publicznej dokonywane są z wyłączeniem pomocy udzielonej w sektorze transportu. **Wartość pomocy po wyłączeniu pomocy w transporcie wyniosła 15 094 mln zł.**

Pomoc udzielana w formie rekompensaty za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym w sektorze transportu jest pomocą zwykle rozłożoną na okres wielu lat (umowy o świadczenie usług są zawierane zwykle na wiele lat). Natomiast pomoc wykazywana jest w jednym roku, w którym następuje nabycie prawa do pomocy, tj. zawarcia umowy wykonawczej, stąd jej wysoka jednorazowa wartość.

Analizując dane dotyczące lat 2011-2015 można zauważyć, że w 2015 roku nastąpiło zatrzymanie, obserwowanego w latach wcześniejszych, trendu wzrostowego, ogólnej wartości udzielanej pomocy publicznej. Spadek wartości udzielonej pomocy spowodowany był przede wszystkim wygaśnięciem w 2014 roku programów pomocowych, na podstawie których pomocy udzielały instytucje zaangażowane we wdrażanie programów operacyjnych współfinansowanych ze środków unijnych na lata 2007-2013 (marszałkowie województw, Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, Minister Gospodarki, beneficjenci programów operacyjnych). Ponadto, część pomocy udzielanej do 2014 roku jako pomoc publiczna na zatrudnienie lub szkolenia, od 2015 roku jest udzielana zgodnie z warunkami dopuszczalności określonymi dla pomocy de minimis.

Spadek w 2015 roku ogólnej wartości pomocy publicznej związany ze zmianą unijnej perspektywy finansowej został częściowo zniwelowany poprzez udzielenie przez Ministra Środowiska dotacji spółkom energetycznym w formie bezpłatnych uprawnień do emisji gazów cieplarnianych (3,1 mld zł w 2015 roku). Z uwagi na spadek wartości udzielonej pomocy publicznej oraz wzrost produktu krajowego brutto w 2015 roku, udziału ogólnej wartości pomocy w PKB wyniósł 1,08%.

Pomoc udzielana w formie bezpłatnych uprawnień do emisji gazów cieplarnianych przyznawana jest **w celu zapobieżenia zjawisku tzw. ucieczki emisji**, tj. przenoszeniu działalności związanych ze znaczną emisją CO₂ do krajów, gdzie restrykcje w tym zakresie są mniejsze. Ponadto **pomoc ta przyczynia się do modernizacji polskiego sektora elektroenergetycznego**, ponieważ jej otrzymanie uwarunkowane jest poniesieniem nakładów inwestycyjnych (o wartości równej wartości otrzymanych uprawnień) w zakresie poprawy infrastruktury energetycznej, wdrożenia czystych technologii oraz dywersyfikacji struktury energetycznej i źródeł dostaw. Podstawowym celem ww. inwestycji jest poprawa stanu środowiska.

Tak jak w latach poprzednich, również w 2015 roku najczęściej udzielano pomocy w formach należących do grupy A (dotacje i ulgi podatkowe) - 91,4 %, pomimo spadku o 8,9 punktu procentowego wartości pomocy udzielanej w formie A1 (dotacje). Najbardziej dynamiczny wzrost wartości udzielonej pomocy odnotowano w grupie A2 (ulgi podatkowe) - o 6,2 punktu procentowego w odniesieniu do 2014 roku oraz w grupie B1 (wniesienie kapitału do spółki) - odpowiednio o 3,9 punktu procentowego.

Biorąc pod uwagę przeznaczenie pomocy należy wskazać, iż w 2015 roku w stosunku do roku poprzedniego, **wzrosła jedynie wartość pomocy sektorowej (o 519,8 mln zł).** Stało się tak ze względu na wzrost wartości tej pomocy w sektorze bankowym (o 780,9 mln zł), telekomunikacyjnym (o 708,9 mln zł) i górnictwa węgla kamiennego (o 423 mln zł), przy jednoczesnym spadku pomocy w sektorze energetyki (o 1 338,6 mln zł).

W 2015 roku udzielono najwięcej pomocy horyzontalnej (7 942,4 mln zł), pomimo spadku jej wartości o 1 072,1 mld zł w porównaniu z rokiem poprzednim. Zmniejszenie wartości udzielonej pomocy horyzontalnej nastąpiło głównie ze względu na spadek wartości pomocy na ochronę środowiska i na prace badawczo-rozwojowe.

Wartość **pomocy regionalnej** udzielonej w 2015 roku (3 047,4 mln zł) stanowiła 41,7% wartości pomocy regionalnej udzielonej w roku poprzednim. Spadek wartości pomocy o tym przeznaczeniu (o 4 256,7 mln zł) wynikał przede wszystkim ze spadku regionalnej pomocy na wspieranie nowych inwestycji (o 4 216,8 mln zł), które były w dużej mierze współfinansowane z funduszy unijnych w ramach perspektywy finansowej na lata 2007-2013.

Wartość pomocy, która **nie została zakwalifikowana do żadnej z ww. grup przeznaczeń, spadła o 235,1 mln zł** i była to pomoc stanowiąca rekompensatę dla przedsiębiorców z tytułu realizacji zadań publicznych.

Z zestawienia wartości udzielonej pomocy publicznej przez poszczególne podmioty wynika, że w 2015 roku najwięcej pomocy udzielił **Minister Środowiska** (3 123,1 mln zł), a następnie **Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** (2 908,6 mln zł). Wśród podmiotów udzielających najwięcej pomocy pozostają organy podatkowe (2 787,3 mln zł) oraz **Minister Gospodarki** (1 037,2 mln zł), który udzielił o 20% więcej pomocy niż w 2014 roku.

Tabela 41.

Podmioty, które udzieliły najwięcej pomocy publicznej w 2015 roku

Nazwa podmiotu udzielającego pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Minister Środowiska	3 123,1
Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	2 908,6
Organy podatkowe	2 787,3
Minister Gospodarki	1 037,2

Warto również wskazać, iż 4 podmioty (grupy podmiotów), tj. Minister Środowiska, Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, organy podatkowe i Minister Gospodarki, udzieliły ponad 65% ogólnej wartości pomocy (z wyłączeniem pomocy udzielonej w sektorze transportu).

Analizując formę prawną beneficjentów pomocy można zauważyć, że **najwięcej pomocy otrzymały w 2015 roku przedsiębiorstwa prywatne** (62,3% ogólnej wartości pomocy). Ich udział w ogólnej wartości pomocy nieznacznie spadł (o 1,9 punktu procentowego), jednak jak co roku jest dominujący i utrzymuje się na podobnym poziomie, tj. powyżej 60% ogólnej wartości udzielonej pomocy.

W 2015 roku, podobnie jak w latach poprzednich, **najwięcej pomocy publicznej zostało skierowane do przedsiębiorców dużych**. Ich udział zwiększył się o prawie 13 punktów procentowych w stosunku do roku poprzedniego i wyniósł 76,3%. Należy jednakże zaznaczyć, iż po uwzględnieniu całkowitej wartości pomocy udzielonej przedsiębiorcom (pomoc publiczna oraz dedykowana małym i średnim przedsiębiorcom pomoc de minimis), udział dużych przedsiębiorców w wielkości udzielonej w 2015 roku pomocy wyniósł 58,9%.

Wśród 10 przedsiębiorców, którzy otrzymali pomoc o największej wartości (powyżej 180 mln zł), znajdują się wyłącznie duzi przedsiębiorcy, którzy w 2015 roku otrzymali pomoc o łącznej wartości prawie 6,3 mld zł, czyli 41,5% ogólnej wartości pomocy.

Tabela 42.

Najwięksi beneficjenci pomocy publicznej w 2015 roku

Nazwa beneficjenta	Wartość pomocy [mln zł]
PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.	1 947,3
Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A.	906,5
Przewozy Regionalne Sp. z o.o.	770,3
Glenbrook Investments Sp. z o.o..	585,8
Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa „Wesoła”	498,3
Telewizja Polska S.A.	414,1
TAURON Wytwarzanie S.A.	343,2
Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa im. Mikołaja Kopernika.	323,6
ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	300,9
Polskie Radio S.A. w Warszawie	180,6

Jak wynika z powyższego, na kształtowanie się udziałów i trendów wartości pomocy udzielonej w 2015 roku decydujący wpływ miała kontynuacja rozpoczętego w 2014 roku udzielania pomocy w formie bezpłatnych uprawnień do emisji gazów cieplarnianych. Pomoc ta, której wartość w 2014 roku wyniosła 3,9 mln zł a w 2015 roku - 3,1 mld zł, spowodowała:

- znaczący wzrost pomocy horyzontalnej, w szczególności na ochronę środowiska,
- znaczący udział tej pomocy wśród największych beneficjentów pomocy,
- wzrost udziału przedsiębiorców publicznych wśród beneficjentów pomocy,
- wzrost udziału dużych przedsiębiorców wśród beneficjentów pomocy.

W 2015 roku istniało 106 programów pomocowych²², w ramach których można było udzielać pomocy. Ta stosunkowo wysoka liczba wynika, przynajmniej częściowo, z przyjętej przez Komisję Europejską zasady, iż każda notyfikowana zmiana, przedłużenie, zwiększenie budżetu zatwierdzonego programu pomocowego uznawana jest za nowy, odrębny program. Na podstawie pierwszych 5 programów wymienionych w załączniku 1, udzielono pomocy w kwocie 9 398,9 mln zł, co stanowiło 48,6% ogólnej wartości pomocy udzielonej w Polsce. Na pozostałe 101 programy pomocowe przypada natomiast 19,1% wartości pomocy. Natomiast w ramach każdego z 16 programów pomocowych udzielono mniej niż 1 mln zł.

Jednocześnie w 2015 roku nie udzielono pomocy na podstawie 48 programów pomocowych. Prawie 60% tej liczby stanowią programy pomocowe stworzone na potrzeby perspektywy finansowej 2014-2020, na podstawie których nie rozpoczęto jeszcze udzielania pomocy. 1/6 to programy, które obowiązywały do końca 2015 roku, ale w ramach których pomocy udzielono we wcześniejszych latach. Natomiast 1/12 tej liczby stanowią uchwały gminne przyjęte w 2014 roku, na podstawie których gminy mogą udzielać pomocy w kolejnych latach. Pewna liczba programów (około 5%) to programy, które z założenia mają być wykorzystywane tylko w przypadku wystąpienia określonych zdarzeń, które w 2015 roku nie wystąpiły. Przykładem są programy wspierania banków i program dotyczący rekompensaty za szkody spowodowane przez powódzie. Pozostałą część ogólnej wartości pomocy (tj. 32,3%) stanowi pomoc indywidualna oraz rekompensata za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym.

Ocena wpływu pomocy publicznej na konkurencję jest pochodną ogólnej kwestii zasadności wywierania przez państwo wpływu na gospodarkę rynkową. Podstawowym założeniem rozważań w tym kierunku jest stwierdzenie, że gospodarka rynkowa, dla której podstawowym

²² Liczba ta uwzględnia pomoc w transporcie oraz pomoc istniejącą przed przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej, wykazaną w załączniku 1 z oznaczeniem PI.

warunkiem efektywności jest istnienie konkurencji, nie jest optymalnym sposobem na zapewnienie dostępu do wszystkich dóbr i usług. Niektóre z nich muszą być zapewnione przez państwo a inne uznawane są przez społeczeństwo za takie, które państwo powinno sfinansować i udostępnić obywatelom. Ponadto, w gospodarce rynkowej wiele gałęzi gospodarki generuje negatywne efekty zewnętrzne takie jak np. zanieczyszczenie środowiska, które ograniczone być mogą jedynie na skutek interwencji państwa. Ingerencje państwa w gospodarce tłumaczone mogą być również potrzebą wyrównania szans osobom mającym określone trudności w funkcjonowaniu na rynku pracy jak również potrzebą stymulowania gospodarczego rozwoju jakiegoś regionu, wsparcia handlu zagranicznego czy też promowania nowoczesnych gałęzi przemysłu. Wszystkie wymienione wyżej przejawy zasadnych interwencji Państwa w gospodarkę rynkową naruszają lub mogą naruszać konkurencję. Podstawowym zagadnieniem przy ocenie wpływu pomocy publicznej jest więc nie tylko, czy i jak znaczący był wpływ przyznanej pomocy na konkurencję, ale też czy dana interwencja państwa osiągnęła zakładany cel przy możliwie najmniejszym naruszeniu konkurencji na rynku. Należy bowiem pamiętać, iż nazbyt rozbudowany system pomocy publicznej wyeliminować może z danego rynku wszelkie mechanizmy rynkowe, czego skutkiem będzie zmniejszenie się efektywności tegoż rynku.

Przedstawiając ocenę wpływu udzielonej pomocy na konkurencję należy na wstępie zaznaczyć, iż **Prezes UOKiK jako organ krajowy, dokonując takiej oceny może czynić to jedynie z perspektywy krajowej**. Natomiast Komisja Europejska, będąca organem unijnym, bierze pod uwagę szerszy (unijny) kontekst udzielonej przez Polskę pomocy i jej wpływ na przedsiębiorców w innych państwach członkowskich. W związku z powyższym konkluzje w zakresie oceny wpływu udzielonej pomocy na konkurencję dokonane przez Prezesa UOKiK i Komisję mogą się w pewnych sytuacjach różnić.

Ogólną analizę wpływu pomocy publicznej na konkurencję przeprowadzić można w oparciu o cztery podstawowe wynikające z doświadczeń Urzędu oraz materiałów publikowanych przez Komisję Europejską czynniki: **przeznaczenie pomocy, sektor, w którym prowadzi działalność gospodarczą beneficjent pomocy, poziom selektywności pomocy oraz wielkość beneficjenta i wartość pomocy** udzielonej pojedynczemu beneficjentowi.

Przeznaczenie pomocy

Pomoc sektorowa oraz pomoc na ratowanie i restrukturyzację stanowią potencjalnie największe zagrożenie naruszenia konkurencji. Pomoc na ratowanie i restrukturyzację stanowi doraźną reakcję państwa na problemy poszczególnych podmiotów, zwykle bez względu na przyczyny ich powstania (np. niegospodarność, błędy w zarządzaniu) i w pewnych sytuacjach powstrzymuje działanie normalnych mechanizmów rynkowych, które samoistnie eliminują z rynku przedsiębiorstwa nieefektywne, dając miejsce innym sprawniej działającym.

Natomiast **pomoc sektorowa** ze względu na fakt, iż jest dostępna tylko dla przedsiębiorców z danego sektora i w związku z tym **może być bardziej selektywna** niż pomoc horyzontalna i regionalna, **może, co nie znaczy że musi (o czym poniżej), w większym stopniu wpływać na warunki konkurencji.** Z drugiej strony, za **pomoc o mniej niekorzystnym wpływie na konkurencję uznaje się pomoc horyzontalną** (np. pomoc na badania i rozwój, na zatrudnienie, na ochronę środowiska) **oraz pomoc regionalną.** Pomoc taka nie jest ograniczona do określonych sektorów, a jej głównym zadaniem jest wsparcie realizacji określonego celu społeczno-gospodarczego, np. zmniejszenie bezrobocia czy też wyrównanie dysproporcji w rozwoju ekonomicznym pomiędzy regionami. Osiągnięcie tych celów rekompensuje ewentualne negatywne skutki wynikające z niekorzystnego wpływu udzielanej pomocy na konkurencję.

Sektor, w którym prowadzi działalność gospodarczą beneficjent pomocy

Poszczególne sektory działalności gospodarczej różnią się od siebie pod względem struktury, tzn.: liczby działających podmiotów, ich wielkości, udziału w rynku, stopnia wykorzystania mocy produkcyjnych, nasilenia konkurencji itp. **W zależności od struktury danego sektora, pomoc udzielona podmiotom w nim działającym może wywierać mniejszy lub większy wpływ na konkurencję.** Przykładowo jeśli w danym sektorze występuje tzw. nadwyżka mocy produkcyjnych nawet niewielka wartość pomocy publicznej pozwala poprawić pozycję konkurencyjną beneficjenta w stosunku do jego konkurentów.

Poziom selektywności pomocy

Aby dany instrument wsparcia (w ramach programu pomocowego lub jako pomoc indywidualna) mógł zostać uznany za pomoc publiczną musi być selektywny tzn. dotyczyć określonego, ograniczonego kręgu beneficjentów. Jednakże **poziom selektywności różnego rodzaju pomocy może być różny.** Im szerszy krąg beneficjentów oraz im większy automatyzm uzyskiwania pomocy (np. pomoc otrzymują automatycznie wszyscy, którzy spełnią określone warunki) tym selektywność jest mniejsza, a w konsekwencji mniejsze zakłócenie konkurencji. I odwrotnie - wąski krąg beneficjentów będący często pochodną znacznej uznaniowości podmiotów udzielających pomocy (które w ramach obowiązujących przepisów oraz w granicach wyznaczonych przez tzw. swobodę uznania administracyjnego mogą decydować, iż pewnym podmiotom pomocy udzielić a innym odmówić) oznacza bardziej niekorzystny wpływ na konkurencję.

Wielkość beneficjenta oraz wartość pomocy udzielonej pojedynczemu beneficjentowi

Należy przyjąć, że im większa jest wartość pomocy, tym większe wzmocnienie pozycji konkurencyjnej przedsiębiorcy, który ją otrzymał. Ponadto pomoc publiczna udzielana dużym podmiotom dodatkowo wzmacnia ich pozycję, przez co może bardziej ograniczać lub eliminować istniejącą konkurencję lub też utrudniać jej powstanie. Należy jednak zaznaczyć, iż analizowanie wysokości pomocy w powiązaniu z wielkością podmiotu, który ją otrzymał, nie powinno następować w oderwaniu od sektora, w którym przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą a zwłaszcza jego struktury (liczba i wielkość działających w nim przedsiębiorców) oraz poziomu selektywności pomocy (jaka część przedsiębiorców z sektora skorzysta z pomocy). Pomoc udzielana symetrycznie wszystkim, nawet dużym, podmiotom działającym na określonym rynku nie musi mieć negatywnego wpływu na konkurencję (np. rekompensaty za rozwiązanie długoterminowych umów sprzedaży mocy i energii elektrycznej czy przydział bezpłatnych uprawnień do emisji gazów cieplarnianych). Każdy z uczestników rynku otrzymuje wówczas podobną pomoc, zaś uzyskanie lepszych od konkurentów wyników finansowych i możliwości rozwoju nadal zależęć będzie od wzrostu ich efektywności. Jednocześnie, nawet niewielka pomoc udzielona asymetrycznie jednemu z podmiotów na określonym rynku może znacząco poprawić jego pozycję konkurencyjną a tym samym zakłócić działanie mechanizmów rynkowych (np. lokalne rynki transportowe). Ponadto w sytuacji, gdy pomoc udzielana jest dużym podmiotom działającym w warunkach monopolu naturalnego na rynkach regulowanych (pomoc dla operatorów sieci przesyłowych i dystrybucyjnych w sektorze gazowym i energii elektrycznej), a więc gdy nie ma i/lub nie może być konkurentów, nie dojdzie do zakłócenia konkurencji (patrząc z perspektywy krajowej)²³.

²³ Na przykład w decyzji z dnia 6 stycznia 2011 r. w sprawie pomocy państwa nr N 542/2010 (Polska - Budowa transgranicznego elektroenergetycznego połączenia międzysystemowego Polska-Litwa) Komisja uznała, iż mimo że Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. jest wyłącznym operatorem elektroenergetycznej sieci przesyłowej na terytorium Polski, to należy uwzględnić fakt, iż spółka świadczy usługi przesyłowe na rzecz użytkowników polskiej sieci przesyłowej zarówno w handlu krajowym jak i zagranicznym, w ramach przesyłowego systemu połączeń wzajemnych obejmującego

W tym kontekście należy również zwrócić uwagę na fakt, iż niekiedy wartość pomocy, w podziale według wielkości beneficjentów, zależy także od przyjętej konstrukcji programów pomocowych²⁴, która jednak nie wynika bezpośrednio z celu wspierania określonej grupy przedsiębiorców (dużych, średnich czy małych).

Mając na uwadze ww. czynniki można wskazać kategorie pomocy publicznej udzielonej w 2015 roku mogące potencjalnie stanowić największe zagrożenie naruszenia konkurencji oraz kategorie beneficjentów pomocy, w przypadku których udzielanie znacznej pomocy może wywierać największy wpływ na konkurencję.

W 2015 roku wartość udzielonej **pomocy na ratowanie i restrukturyzację** stanowiła 5,1% ogólnej wartości udzielonej pomocy publicznej, a cała kwota pomocy została udzielona spółce Przewozy Regionalne Sp. z o.o.

Udział drugiej spośród potencjalnie najbardziej negatywnych dla konkurencji - pomocy sektorowej wyniósł 21,5% i wzrósł o 8 punktów procentowych w porównaniu z rokiem poprzednim. Ze względu na istotne rozmiary i względnie istotne prawdopodobieństwo zakłócenia konkurencji przez pomoc sektorową warto przyjrzeć się bliżej tej kategorii pomocy w kontekście możliwego negatywnego wpływu na konkurencję. Pomocy sektorowej o największej wartości (950,2 mln zł) w 2015 roku udzielono przedsiębiorcom działającym w **sektorze górnictwa węgla kamiennego**. Kolejna pomoc sektorowa o znacznej wysokości (822,7 mln zł) w 2015 roku to pomoc udzielona w **sektorze bankowym** w formie gwarancji i dotacji przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny w ramach programów uporządkowanej likwidacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz przez Ministra Finansów w ramach gwarancji na rzecz banków w Polsce. Trzecim sektorem, który otrzymał w 2015 roku znaczącą pomoc był **sektor telekomunikacyjny**. Pomoc w formie dotacji o wartości 751,4 mln zł została udzielona operatorom sieci szerokopasmowych. Potencjalny negatywny wpływ na funkcjonowanie konkurencji w ww. sektorach został omówiony w punkcie dotyczących beneficjentów pomocy o największej wartości. Trzy powyższe sektory składają się na blisko 80% przyznanej w 2015 roku wartości pomocy sektorowej.

Odnosząc się natomiast do pomocy stwarzającej relatywnie mniejsze zagrożenie dla funkcjonowania konkurencji czyli pomocy horyzontalnej (bez pomocy na restrukturyzację) oraz pomocy regionalnej należy zauważyć, iż stanowiły one łącznie 68% a więc większość

swym zasięgiem całą UE. W konsekwencji, pomoc wzmocni pozycję PSE Operator poprzez dalsze ograniczenie prawdopodobieństwa pojawienia się w przyszłości alternatywnych operatorów przesyłowych na polskim rynku oraz terminowego wybudowania alternatywnych w stosunku do przewidzianego połączeń międzysystemowych z Litwą. Z drugiej jednak strony Komisja uznała, iż projekt zwiększy również konkurencję poprzez otwarcie rynków na obrót energią do Polski i z Polski, a żaden z polskich producentów energii, których pomoc ta mogłaby potencjalnie dotyczyć, nie wydaje się mieć dominującej pozycji na rynku ani też czerpać nieproporcjonalnych korzyści z infrastruktury finansowanej ze środków publicznych. Ponadto, infrastruktura będzie zarządzana przy zastosowaniu skutecznej zasady dostępu strony trzeciej, zarówno na terytorium Polski, jak i w odniesieniu do samego połączenia międzysystemowego. Zasady dostępu powinny zapewniać potencjalnym klientom należyty udział w korzyściach wynikających z planowanej infrastruktury.

²⁴ Na przykład w odniesieniu do środków wypłacanych w formie subsydiów płacowych na zatrudnianie pracowników niepełnosprawnych (drugi pod względem wielkości program pomocowy - w 2015 roku przyznano w jego ramach 2 899,2 mln zł) pamiętać należy, iż art. 21 ust 1 *ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* (Dz. U. z 2011 r. poz. 721 z późn. zm.) zobowiązuje pracodawców zatrudniających powyżej 25 pracowników do zatrudnienia minimum 6% osób niepełnosprawnych lub odprowadzania stosownych wpłat pieniężnych do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Tym samym mechanizm ustawowy w praktyce zobowiązuje podmioty zatrudniające powyżej 25 osób do uczestniczenia w programie, który dla mniejszych podmiotów jest zupełnie fakultatywny.

pomocy publicznej udzielonej w 2015 roku (z wyłączeniem pomocy w sektorze transportu). Biorąc powyższe pod uwagę (a w szczególności wskazane powyżej szczegółowe przeznaczenia pomocy sektorowej), strukturę pomocy publicznej udzielonej w 2015 roku pod względem przeznaczenia można ocenić pozytywnie.

Przechodząc do **wielkości beneficjenta oraz wartości pomocy udzielonej pojedynczemu beneficjentowi** pamiętać należy, iż raport ten nie obejmuje pomocy *de minimis* (pomoc, której wartość dla danego beneficjenta w okresie trzech kolejnych lat podatkowych nie przekracza 200 tys. euro lub 100 tys. euro w sektorze transportu drogowego towarów). Z tego powodu prezentowane w raporcie dane z samego założenia będą dotyczyć pomocy o większej wartości, której absorpcja najbardziej prawdopodobna jest w dużych podmiotach. W 2015 roku 72,4% wartości pomocy udzielono przedsiębiorcom dużym, 11,6% przedsiębiorcom średnim, a 16% małym i mikro. Budzić to może pewne obawy o negatywny wpływ pomocy publicznej na konkurencję. Gdy jednak uwzględni się udzieloną pomoc *de minimis* proporcje ulegają zmianie i wyglądają następująco – duzi przedsiębiorcy 56%, średni przedsiębiorcy 11,2%, mali i mikro łącznie 32,9%.

Skalę potencjalnego niekorzystnego wpływu **pomocy udzielonej pojedynczemu beneficjentowi w dużej wysokości** w warunkach polskich rozpatrywać można na przykładzie analizy 10 największych beneficjentów, którzy otrzymali więcej niż 180 mln zł, łącznie ponad 40% całkowitej wartości udzielonej pomocy.

Wśród największych beneficjentów pomocy w 2015 roku znalazły się spółki działające na rynku energetycznym: PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., TAURON Wytwarzanie S.A., ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. którym udzielono pomocy (w sumie 2 591,4 mln zł) przede wszystkim na podstawie *ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych oraz ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej*. Pomoc przyznana tym podmiotom stanowiła 13% ogólnej wartości udzielonej pomocy publicznej w 2015 roku.

Komisja Europejska w decyzji z dnia 22 stycznia 2014 roku w sprawie nr SA.34674, zatwierdzającej pomoc w formie bezpłatnych uprawnień do emisji gazów cieplarnianych, będąc świadoma występującego ryzyka umocnienia pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstw działających w sektorze energetycznym, poddała ocenie zmianę udziału w rynku głównych producentów w latach 2011-2020. Z analizy tej wynika, że udział trzech głównych wytwórców energii elektrycznej w wyniku udzielenia pomocy nie wzrośnie. Wynika to m.in. z narzuconego operatorom obowiązku likwidacji mniej wydajnych mocy wytwórczych odpowiadających nowo zainstalowanej mocy. Ponadto zakłócający konkurencję charakter systemu uprawnień osłabia stosowanie otwartego, niedyskryminacyjnego trybu oraz przejrzystych kryteriów selekcji wspieranych projektów. Niezwykle istotny jest w tym przypadku również pozytywny wpływ pomocy na ochronę środowiska. Komisja ostatecznie stwierdziła, że pozytywne skutki pomocy rekompensują jej skutki negatywne, a potencjalne zakłócenia powodowane przez pomoc nie zmieniają warunków rynkowych w takim stopniu, by było to sprzeczne ze wspólnym interesem.

Wśród największych beneficjentów znalazła się również **Spółka Restrukturyzacji Kopalń** (906,5 mln zł), która otrzymała pomoc w ramach programu przeznaczonego dla sektora górnictwa. Środki te przeznaczone zostały na realizację zadań związanych z likwidacją kopalń, rekultywacją i naprawą szkód górniczych, zabezpieczaniem przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym kopalń sąsiednich w stosunku do likwidowanych oraz na wypłatę świadczeń pracownikom kopalń likwidowanych.

Znaczną pod względem wielkości pomoc otrzymała spółka **Przewozy Regionalne Sp. z o.o.** (dokapitalizowanie w kwocie 770,3 mln zł²⁵) w związku z zagrożeniem upadłości spółki i w konsekwencji zaprzestaniem świadczenia przez nią usług transportowych. Upadłość Przewozów Regionalnych mogłaby doprowadzić do co najmniej czasowej dezorganizacji rynków regionalnych przewozów kolejowych, które są słabo rozwinięte, a zakres świadczenia usług transportowych i sposób ich powierzania zależy głównie od decyzji władz samorządowych. Pozostałe największe spółki realizujące przewozy na rynkach regionalnych są własnością władz samorządowych danego województwa i koncentrują swoją działalność na obszarze tego województwa. Występują jednak województwa, na terenie których działalność prowadzą wyłącznie Przewozy Regionalne Sp. z o.o. W tej sytuacji, w przypadku upadłości Przewozów Regionalnych nie mogłyby być realizowane powierzone temu podmiotowi usługi publiczne w zakresie transportu zbiorowego, w szczególności w województwach, w których samorządy dysponują mniejszym budżetem. Nieudzielenie wskazanej pomocy prowadzić mogłoby więc do zaprzestania świadczenia usług, do których dostęp, w opinii społeczeństwa, zapewniony powinien być obywatelom przez państwo (usługi zapewniające dojazd do pracy, szkół i uczelni, ośrodków kultury, ośrodków zdrowia i miejsc wypoczynku mieszkańcom województw), bądź też do przekierowania w stronę transportu samochodowego, co byłoby sprzeczne z polityką Komisji Europejskiej, która kładzie nacisk na kształtowanie transportu zbiorowego w oparciu o transport mniej szkodliwy dla środowiska (w szczególności kolejowy). Brak konkurencji na rynkach regionalnych przewozów pasażerskich oraz szczątkowa konkurencja o te rynki sprawiają, że pomoc ta zasadniczo nie wpłynęła na funkcjonowanie konkurencji.

Wśród przedsiębiorstw, które otrzymały w 2015 roku najwięcej pomocy znalazł się **Glenbrook Investments Sp. z o.o.**²⁶ (585,8 mln zł), będący operatorem dwóch sieci szerokopasmowych w województwach: lubelskim i świętokrzyskim. Sieci te powstały na obszarach wschodniej części Polski, na których wcześniej nie było takiej infrastruktury albo była niewystarczająco rozwinięta (tzw. „białe” i „szare” obszary). Stworzenie tych sieci ma na celu wyeliminowanie „przepaści cyfrowej” w zakresie podstawowych usług szerokopasmowych na rzecz mieszkańców, przedsiębiorców i administracji publicznej. Zgodnie z wnioskami zawartymi w decyzji z dnia 10 listopada 2011 r. w sprawie pomocy państwa nr SA.33441(2011/N), SA.33440(2011/N), SA.33439(2011/N), SA.33438(2011/N) i SA.30851(2011/N) (Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej), interwencja publiczna była w tym przypadku niezbędna, tj. bez wsparcia państwa w ogóle ta infrastruktura by nie powstała. Aby zminimalizować kwotę pomocy, operator wyłaniany jest w otwartej procedurze przetargowej. Procedura ta sprawia również, iż mimo oparcia działalności o środki publiczne wykorzystywany jest mechanizm rynkowy w postaci konkurencji o rynek, który zmniejsza ewentualny negatywny wpływ działań państwa na efektywność rynku. Jednocześnie wprowadzone są takie warunki korzystania z wybudowanej ze środków publicznych infrastruktury, które nie tylko umożliwiają wyeliminowanie niekorzystnego wpływu pomocy na konkurencję, ale wręcz umożliwiają jej znaczny rozwój (przed udzieleniem pomocy na rynku telekomunikacyjnym we wschodniej części Polski praktycznie nie funkcjonowała konkurencja, działała jedynie spółka TP S.A.²⁷)

Aby zminimalizować potencjalne zakłócenie konkurencji wobec istniejących operatorów, infrastruktura może być wybudowana ze środków publicznych jedynie w obszarach, na których nie istnieje dostateczna konkurencja lub nie są w ogóle świadczone usługi szerokopasmowe. Co więcej, w celu uniknięcia możliwości antykonkurencyjnego wykorzystania korzyści

²⁵ Spółka otrzymała także pomoc stanowiąca rekompensatę za świadczenie usług publicznych uwzględnioną odrębnie w ramach pomocy udzielonej w sektorze transportu (w kwocie 1 405,2 mln zł).

²⁶ W tym przypadku pomoc występuje nie tylko na poziomie operatora infrastruktury, ale i dostawców łączności hurtowych i detalicznych oraz użytkowników końcowych. Do celów sprawozdawczych za beneficjenta pomocy uznano jedynie operatora infrastruktury.

²⁷ Aktualnie spółka Orange Polska S.A.

wynikających z zarządzania siecią, jej operator nie będzie mógł świadczyć na niej usług detalicznych. Ponadto prokonkurencyjnie powinna zadziałać zasada otwartego, przejrzystego, niedyskryminującego dostępu do regionalnej sieci szerokopasmowej dla wszystkich operatorów, zarówno hurtowych jak i detalicznych, przynajmniej przez 7 lat, stwarzający zachętę do prywatnych inwestycji w infrastrukturę ostatniej mili (sieć dostępowa łącząca użytkowników końcowych z siecią szkieletową). Podsumowując można stwierdzić, iż pomoc udzielona w sektorze telekomunikacyjnym ma nie tylko pozytywny wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy regionu, ale przyczynia się także do rozwoju usług telekomunikacyjnych wykonywanych na konkurencyjnych zasadach.

W 2015 roku po raz pierwszy znacząca była pomoc udzielona w sektorze bankowym. Pomoc tą udzieloną w ramach programów uporządkowanej likwidacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych otrzymały dwie kasy: SKOK „Wesoła” (498,3 mln zł) oraz SKOK im M. Kopernika (323,6 mln zł), co spowodowało, że obie znalazły się wśród 10 podmiotów, które otrzymały najwięcej pomocy. Jest to pomoc mająca na celu likwidację poważnych zakłóceń w gospodarce o charakterze ponadsektorowym. Podmioty z szeroko rozumianego sektora bankowego (banki i kasy oszczędnościowo-kredytowe) pełnią szczególną rolę w systemie gospodarczym. Kwestia dobrego wizerunku i wiary klientów w bezpieczeństwo środków powierzonych wskazanym przedsiębiorstwom ma zasadnicze znaczenie dla stabilności tych podmiotów oraz całego systemu bankowego, a także powiązanej z nim gospodarki. Udzielona pomoc była z tego punktu widzenia zgodna z interesem publicznym a jej cele nie były możliwe do osiągnięcia w oparciu o sam mechanizm rynkowy.

Kolejny duży beneficjent **Telewizja Polska S.A.** (414,1 mln zł) uzyskała dofinansowywanie przede wszystkim z wpływów abonamentowych (pomoc zakwalifikowana jako rekompensata za realizację usług w ogólnym interesie gospodarczym). Ze względu na fakt, iż pomoc którą otrzymała spółka ma na celu jedynie pokrycie kosztów świadczenia usługi publicznej można uznać, iż nie dochodzi w tym przypadku do naruszenia konkurencji. Rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, a zatem pomoc o bardzo ograniczonym wpływie na konkurencję otrzymało także **Polskie Radio S.A. w Warszawie** (180,6 mln zł). Podsumowując, pomoc udzielona ww. podmiotom pomimo, iż są to duzi przedsiębiorcy a pomoc jest znacznej wielkości, nie miała zasadniczo negatywnego wpływu na konkurencję.

SPIS TABEL

Tabela 1. Formy pomocy publicznej	10
Tabela 2. Przeznaczenie i rodzaje pomocy publicznej.....	13
Tabela 3. Informacje ogólne o pomocy publicznej udzielonej w 2015 roku	15
Tabela 4. Wielkość pomocy publicznej w 2015 roku	15
Tabela 5. Wielkość pomocy publicznej w latach 2011-2015.....	16
Tabela 6. Formy pomocy publicznej w latach 2011-2015.....	19
Tabela 7. Formy pomocy publicznej w latach 2011-2015.....	21
Tabela 8. Sposób finansowania pomocy państwa w Polsce w latach 2007-2015.....	22
Tabela 9. Przeznaczenie pomocy publicznej w latach 2014-2015	23
Tabela 10. Przeznaczenie pomocy publicznej w latach 2011-2015.....	25
Tabela 11. Pomoc publiczna (wartość i formy) udzielana przez poszczególne podmioty udzielające pomocy w latach 2014-2015	29
Tabela 12. Przeznaczenie pomocy udzielanej przez poszczególne podmioty w 2015 roku ...	34
Tabela 13. Pomoc publiczna według województw w latach 2014-2015.....	36
Tabela 14. Udział województw w ogólnej wartości pomocy publicznej na tle poziomu przedsiębiorczości województw w 2015 roku.....	38
Tabela 15. Średnia wartość pomocy publicznej przypadającej na 1 przedsiębiorcę i udział liczby beneficjentów pomocy w liczbie przedsiębiorców w podziale na województwa* w 2015 roku.....	40
Tabela 16. Wartość udzielonej pomocy w podziale ze względu na wielkość beneficjenta w latach 2011-2015.....	42
Tabela 17. Wartość udzielonej pomocy z uwzględnieniem pomocy <i>de minimis</i> w podziale ze względu na wielkość beneficjenta w 2015 roku	44
Tabela 18. Wartość udzielonej pomocy w podziale ze względu na formę prawną beneficjenta w latach 2014-2015.....	46
Tabela 19. Wartość udzielonej pomocy w podziale na sektor działalności beneficjenta w 2015 roku.....	47
Tabela 20. Najwięksi beneficjenci pomocy publicznej w 2015 roku	49
Tabela 21. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na prace badawczo-rozwojowe w 2015 roku.....	51
Tabela 22. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na ochronę środowiska w 2015 roku.....	52
Tabela 23. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na zatrudnienie w 2015 roku.....	53
Tabela 24. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na szkolenia w 2015 roku	54
Tabela 25. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na restrukturyzację w 2015 roku.....	55
Tabela 26. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na naprawę szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia w 2015 roku.....	55
Tabela 27. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na promowanie kultury, nauki i oświaty oraz ochronę dziedzictwa kulturowego w 2015 roku	56
Tabela 28. Wartość i formy pomocy horyzontalnej o charakterze socjalnym przeznaczonej dla indywidualnych konsumentów w 2015 roku	57
Tabela 29. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na działalność sportową i rekreacyjną w 2015 roku.....	57
Tabela 30. Wartość i formy pomocy regionalnej udzielonej przez poszczególne podmioty w 2015 roku.....	58
Tabela 31. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze górnictwa węgla w 2015 roku	60
Tabela 32. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze wytwarzania energii elektrycznej w 2015 roku.....	61

Tabela 33. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze kinematografii w 2015 roku	62
Tabela 34. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze gazu ziemnego w 2015 roku	62
Tabela 35. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze telekomunikacyjnym w 2015 roku	63
Tabela 36. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze bankowym w 2015 roku	64
Tabela 37. Wartość i formy pomocy stanowiącej rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych w 2015 roku	65
Tabela 38. Pomoc udzielana w sektorze transportu w podziale na rodzaje transportu w latach 2014-2015.....	67
Tabela 39. Organy i formy pomocy udzielonej w sektorze transportu w 2015 roku	67
Tabela 40. Najwięksi beneficjenci pomocy publicznej udzielanej w sektorze transportu w 2015 roku.....	69
Tabela 41. Podmioty, które udzieliły najwięcej pomocy publicznej w 2015 roku	71
Tabela 42. Najwięksi beneficjenci pomocy publicznej w 2015 roku	72

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Rodzaje wsparcia publicznego w kontekście przepisów o pomocy publicznej	6
Wykres 2. Wartość udzielonej pomocy z wyodrębnieniem sektora transportu w latach 2011-2015.....	17
Wykres 3. Udział pomocy publicznej w produkcie krajowym brutto w latach 2011-2015.....	18
Wykres 4. Dynamika wartości udzielonej pomocy w latach 2011-2015 (2011 r. = 100)	18
Wykres 5. Dominujące formy pomocy publicznej w 2015 roku	20
Wykres 6. Formy pomocy publicznej w latach 2011-2015	20
Wykres 7. Rodzaje pomocy publicznej w 2015 roku.....	24
Wykres 8. Rodzaje pomocy publicznej w latach 2011-2015	26
Wykres 9. Formy udzielania pomocy regionalnej w latach 2011-2015	26
Wykres 10. Pomoc publiczna według województw w 2015 roku	37
Wykres 11. Udział województw w ogólnej wartości pomocy publicznej na tle udziału w ogólnej liczbie przedsiębiorstw w 2015 roku	39
Wykres 12. Średnia wartość pomocy publicznej przypadającej na 1 przedsiębiorcę w poszczególnych województwach* w 2015 roku	41
Wykres 13. Wartość udzielonej pomocy w podziale według wielkości beneficjenta w 2015 roku.....	42
Wykres 14. Wartość udzielonej pomocy w podziale ze względu na formę prawną beneficjenta pomocy w 2015 roku	45

ZALĄCZNIKI

Załącznik 1. Lista programów pomocowych obowiązujących w 2015 roku*

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2011	2012	2013	2014	2015
1.	SA.34674(2013/N)	Derogacja z art. 10c Dyrektywy 2003/87/EC o handlu emisjami - darmowe uprawnienia dla wytwórców energii elektrycznej	Art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. poz. 1223, z późn. zm.)	22.01.2014	01.01.2013 - 28.02.2020	wytwórcy energii	Ochrona środowiska	Minister Środowiska	—	—	—	3 901,49	3 123,10
2.	SA.40525(2015/X) (zastąpił X306/2009)	Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych	Art. 26 a-c ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. poz. 721 z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie miesięcznego dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych (Dz. U. poz. 1988)	—	01.01.2015 - 30.06.2021	pracodawcy zatrudniający osoby niepełnosprawne	Pomoc w formie subsydiów płacowych na zatrudnianie pracowników niepełnosprawnych	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	—	—	—	—	2 899,19
3.	PL 39/2004	Program pomocy regionalnej dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 31 grudnia 2000 roku.	Ustawa z dnia 20 października 1994 o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 282, z późn. zm.). Rozporządzenia Rady Ministrów ustanawiające poszczególne specjalne strefy ekonomiczne	2005	2005 - 31.12.2006	przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 31 grudnia 2000 r.	Pomoc regionalna	Organy podatkowe	793,96	1 013,65	896,90	1 267,70	1 330,67
4.	PI	Pomoc przyznana przed akcesją, zwłaszcza w formie zwolnień podatkowych, której realizacja (wypłata) nastąpiła w roku xxxx [„xxxx” oznacza rok, za który są dane]	Różne	—	—	różne podmioty	Różne	Różne podmioty	963,06	1 026,29	1 055,01	1 201,64	1 252,63
5.	SA.41471(2015/X)	Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	Art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (Dz.U. z 2014 r. poz. 1788, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (Dz.U. poz. 299)	—	05.03.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	Pomoc dla MŚP, pomoc na finansowanie ryzyka, pomoc dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność, pomoc na koszty rozpoznania, badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe, studia wykonalności, pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności, pomoc na działalność badawczo-rozwojową w sektorze rybołówstwa i akwakultury	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	—	—	—	—	793,33

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2011	2012	2013	2014	2015
6.	C 43/2005	Rekompensata za rozwiązanie długoterminowych umów sprzedaży mocy i energii elektrycznej	Ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (Dz. U. poz. 905, z późn. zm.)	25.09.2007	01.04.2008 - 31.12.2025	wytwórcy energii, u których powstały koszty osieroczone i koszty gazu ziemnego w wyniku przedterminowego rozwiązania umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej	Rozwój sektorowy	Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	2 055,94	1 583,01	1 251,16	1 805,54	550,05
7.	SA.41161(2015/N)	Pomoc państwa dla sektora górnictwa węgla kamiennego w latach 2015 - 2018	Ustawa z dnia 7 września 2007 roku o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (Dz. U. z 2016 r. poz. 704) wraz z rozporządzeniami wykonawczymi Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz. 672, z późn. zm.) Ustawa z dnia 10 października 2014 r. o zmianie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1395)	-**	01.01.2014 - 31.12.2018	spółki węglowe	Rozwój sektorowy	Minister Gospodarki, NFOŚiGW, PFRON, właściwe Urzędy Marszałkowskie i organy podatkowe	-	-	-	120,18	512,52
8.	SA.42078(2015/N) (przedłużenie SA.40096(2014/N))	Przedłużenie programu pomocy w ramach uporządkowanej likwidacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych (II półrocze 2015 r.)	Ustawa z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 2014 r. poz. 1866, z późn. zm.) Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.)	06.07.2015	06.07.2015 - 31.12.2015	spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe	Zarządzenie poważnym zakłóceniom w funkcjonowaniu gospodarki	Bankowy Fundusz Gwarancyjny / Minister Finansów	-	-	-	-	498,32
9.	SA.33013(2011/N) (kontynuacja programu N 575/2007)	Pomoc państwa dla sektora górnictwa węgla kamiennego w latach 2011 - 2015	Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (Dz. U. z 2016 r. poz. 704) Art. 401c ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz. 672, z późn. zm.)	23.11.2011 (corrigendum decyzji 07.12.2012)	23.11.2011 - 31.12.2015	Kompania Węglowa S.A., Katowicki Holding Węglowy, Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A.	Rozwój sektorowy	Minister Gospodarki, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, marszałek dolnośląski, marszałek śląski	407,64	402,82	415,90	407,08	437,73
10.	XR98/2007	Program pomocy regionalnej udzielanej przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 1 stycznia 2007 r.	Ustawa z dnia 20 października 1994 o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 282, z późn. zm.) Rozporządzenia Rady Ministrów ustanawiające poszczególne specjalne strefy ekonomiczne	-	01.01.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy prowadzący działalność w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 1 stycznia 2007 r.	Pomoc regionalna	Organy podatkowe	190,02	233,01	406,70	444,84	413,80
11.	X193/2009	Program pomocy regionalnej udzielanej przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 1 stycznia 2007 r.	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2008 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom działającym na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenach specjalnych stref ekonomicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 465) Art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 282, z późn. zm.) Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 851, z późn. zm.) Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.)	-	30.12.2008 - 30.06.2014	przedsiębiorcy prowadzący działalność w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego 1 stycznia 2007 r.	Regionalna pomoc inwestycyjna i pomoc na zatrudnienie	Organy podatkowe	29,33	38,92	338,30	348,73	350,49

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2011	2012	2013	2014	2015
12.	SA.40096(2014/N) (przedłużenie SA.38747(2014/N))	Przedłużenie programu pomocy w ramach uporządkowanej likwidacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych (I półrocze 2015 r.)	Ustawa z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 2014 r. poz. 1866, z późn. zm.) Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.)	27.01.2015	27.01.2015 - 30.06.2015	spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe	Zarządzenie poważnym zakłóceniom w funkcjonowaniu gospodarki	Bankowy Fundusz Gwarancyjny / Minister Finansów	—	—	—	—	323,62
13.	N 292/2009 (zastąpił N 505/2005)	Program dofinansowania przez Polski Instytut Sztuki Filmowej przedsięwzięć z zakresu kinematografii	Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o kinematografii (Dz. U. z 2016 r. poz. 438) Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 października 2005 r. w sprawie udzielania przez Polski Instytut Sztuki Filmowej dofinansowania przedsięwzięć z zakresu kinematografii (Dz. U. poz. 1870 z późn. zm.)	23.10.2009	nieokreślony	podmioty działające w sektorze kinematografii	Wspieranie kultury i ochrona dziedzictwa narodowego	Polski Instytut Sztuki Filmowej	145,86	76,05	72,17	98,11	104,90
14.	SA.40789(2015/X)	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 listopada 2014 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej, pomocy na usługi doradcze związane z przygotowaniem inwestycji początkowej oraz pomocy na usługi doradcze związane z realizacją inwestycji początkowej w ramach regionalnych programów operacyjnych przyjętych na lata 2007-2013 (Dz. U. poz. 1697)	Art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 listopada 2014 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej, pomocy na usługi doradcze związane z przygotowaniem inwestycji początkowej oraz pomocy na usługi doradcze związane z realizacją inwestycji początkowej w ramach regionalnych programów operacyjnych przyjętych na lata 2007-2013 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1163)	—	03.12.2014 - 31.12.2015	MŚP, duże przedsiębiorstwo	Pomoc regionalna, pomoc na usługi doradcze dla MŚP	16 Instytucji Zarządzających Regionalnymi Programami Operacyjnymi	—	—	—	—	96,64
15.	N 472/2008	Pomoc na inwestycje w portach lotniczych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko	Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 lutego 2009 r. w sprawie pomocy na projekty infrastrukturalne w zakresie portów lotniczych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013 (Dz. U. z 2015 r. poz. 946) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	11.02.2009	05.03.2009 - 31.12.2015	podmioty zarządzające portami lotniczymi, które stanowią część transeuropejskiej sieci transportowej	Rozwój sektorowy, rozwój regionalny	Centrum Unijnych Projektów Transportowych, Przedsiębiorstwo Państwowe „Porty Lotnicze”	128,11	251,45	483,22	—	71,83
16.	SA.34472(2012/N) (zwiększenie budżetu programu N 54/2009)	Pomoc na modernizację sieci dystrybucji ciepła w Polsce	Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 16 kwietnia 2010 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na inwestycje w zakresie budowy lub przebudowy sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej albo sieci ciepłowniczej (Dz. U. Nr 72, poz. 461) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 Szczegółowy opis priorytetów POIiŚ Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach POIiŚ	10.09.2012	10.09.2012 - 31.12.2015	operatorzy sieci dystrybucji ciepła (gminy, przedsiębiorstwa komunalne świadczące usługi publiczne, przedsiębiorstwa świadczące usługi publiczne wybrane na podstawie przetargów nieograniczonych)	Rozwój regionalny, Ochrona środowiska	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	—	—	27,17	33,18	54,35

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2011	2012	2013	2014	2015
17.	SA.36499(2013/N)	Program horyzontalnej pomocy publicznej na niektóre cele z zakresu ochrony środowiska	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz. 672, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania horyzontalnej pomocy publicznej na niektóre cele z zakresu ochrony środowiska (Dz. U. poz. 908)	16.06.2014	16.06.2014 - 29.12.2015	różne podmioty	Ochrona środowiska	Fundusze ochrony środowiska	—	—	—	4,34	47,66
18.	SA.33608(2011/N) (zmiana N 519/2007)	Pomoc dla przedsiębiorców zatrudniających osoby pozbawione wolności	Ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności (Dz. U. z 2014 r. poz. 1116) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 stycznia 2012 r. w sprawie Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieziennych Zakładów Pracy (Dz. U. poz. 103, z późn. zm.)	11.01.2012	nieokreślony	podmioty zatrudniające osoby pozbawione wolności	Zatrudnienie	Dyrektor Generalny Służby Więziennej	—	21,04	33,37	35,23	35,98
19.	N 196/2008	Pomoc na inwestycje w portach lotniczych w ramach regionalnych programów operacyjnych	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 8 października 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie portów lotniczych w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 174, poz. 1356) Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383, z późn. zm.)	13.07.2009	03.11.2009 - 30.06.2015	przedsiębiorcy zarządzający regionalnymi portami lotniczymi	Rozwój sektorowy, rozwój regionalny	Jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorcy publiczni	130,41	—	126,98	144,55	31,13
20.	XR119/2008	Zwolnienia od podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiące regionalną pomoc inwestycyjną	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 2008 r. w sprawie warunków udzielania przez gminy zwolnień od podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną (Dz. U. Nr 146, poz. 927) Art. 20d ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716)	—	27.08.2008 - 30.06.2014	różne podmioty	Regionalna pomoc inwestycyjna	2543 gminne organy podatkowe tj. wójt, burmistrz lub prezydent miasta	3,65	8,14	22,55	25,99	30,40
21.	SA.41730(2015/X)	Program regionalnej pomocy publicznej inwestycyjnej na cele z zakresu ochrony środowiska określony rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków udzielania regionalnej pomocy publicznej inwestycyjnej na cele z zakresu ochrony środowiska	Art. 400a ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz. 672, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania regionalnej pomocy publicznej inwestycyjnej na cele z zakresu ochrony środowiska (Dz. U. poz. 540) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 878)	—	18.04.2015 - 31.12.2020	różne podmioty	Rozwój regionalny	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, 16 wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej	—	—	—	—	24,66
22.	SA.34471(2012/N) (zwiększenie budżetu programu N 56/2009)	Pomoc na modernizację i wymianę sieci dystrybucji energii elektrycznej w Polsce	Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 16 kwietnia 2010 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na inwestycje w zakresie budowy lub przebudowy sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej albo sieci ciepłowniczej (Dz. U. Nr 72, poz. 461) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 Szczegółowy opis priorytetów POIiŚ Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach POIiŚ	10.09.2012	10.09.2012 - 31.12.2015	regionalni operatorzy sieci dystrybucji energii elektrycznej w Polsce	Rozwój regionalny, ochrona środowiska	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	—	—	—	1,45	20,95

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2011	2012	2013	2014	2015
23.	SA.36485(2013/N) (zmiana N 546/2008)	Zwiększenie o ponad 20% budżetu programu pomocowego pn. "Pomoc inwestycyjna na rozwój transportu intermodalnego w Polsce"	Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju - art. 21 ust. 3 (Dz. U. z 2016 r. poz. 383, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 września 2009 r. w sprawie pomocy na projekty w zakresie transportu intermodalnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013 (Dz. U. poz. 1212) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	31.05.2013	31.05.2013 - 31.12.2015	przedsiębiorcy prowadzący lub zamierzający prowadzić w Polsce działalność w zakresie transportu intermodalnego	Rozwój sektorowy	Centrum Unijnych Projektów Transportowych	—	—	198,63	36,31	16,49
24.	PL 40/2004	Program pomocy regionalnej udzielanej w formie zwolnień z podatku od nieruchomości przedsiębiorcom dużym i z sektora motoryzacji prowadzącym działalność gospodarczą na terenach specjalnych stref ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego przed 1 stycznia 2001 r. i zmienionego w trybie art. 6 ustawa z 2 października 2003 r o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw	Art. 10 ustawy z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw (Dz. U. z 2015 r. .poz. 282, z późn. zm.)	2005	2005 - 31.12.2006	przedsiębiorstwa duże i z sektora motoryzacji, prowadzące działalność gospodarczą na terenach specjalnych stref ekonomicznych	Pomoc regionalna	Wójt, burmistrz (prezydent miasta)	15,18	14,02	13,82	13,30	13,29
25.	SA.40790(2015/X)	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 listopada 2014 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej, pomocy na usługi doradcze związane z przygotowaniem inwestycji początkowej oraz pomocy na usługi doradcze związane z realizacją inwestycji początkowej przez fundusze rozwoju obszarów miejskich w ramach regionalnych programów operacyjnych przyjętych na lata 2007-2013 (Dz. U. poz. 1699)	Art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 listopada 2014 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej, pomocy na usługi doradcze związane z przygotowaniem inwestycji początkowej oraz pomocy na usługi doradcze związane z realizacją inwestycji początkowej przez fundusze rozwoju obszarów miejskich w ramach regionalnych programów operacyjnych przyjętych na lata 2007-2013 (Dz. U., poz. 1699)	—	03.12.2014 - 31.12.2015	MŚP, duże przedsiębiorstwo	Pomoc regionalna, pomoc na usługi doradcze dla MŚP	Fundusze rozwoju obszarów miejskich	—	—	—	—	9,79
26.	XR185/2007	Program pomocy dotyczący udzielania przez gminy zwolnień od podatku od nieruchomości, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną	Art. 20d ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie udzielania przez gminy zwolnień od podatku od nieruchomości, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną (Dz. U. poz. 969)	—	16.08.2007 - 27.08.2008	różne podmioty	Pomoc regionalna	Wójt, burmistrz (prezydent miasta)	9,33	10,28	8,35	5,63	6,91
27.	SA.40693(2015/X) (zmiana X812/2009)	Pomoc finansowa udzielana pracodawcom prowadzącym zakłady pracy chronionej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	Art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. poz. 721 z późn. zm) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie pomocy finansowej udzielanej pracodawcom prowadzącym zakłady pracy chronionej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. poz. 1975)	—	01.01.2015 - 30.06.2021	pracodawcy prowadzący zakłady pracy chronionej	Pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	—	—	—	—	5,67

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2011	2012	2013	2014	2015
28.	PL 41/2004	Program pomocy regionalnej udzielanej w formie umorzenia przez gminę zaległości we wpłatach podatku od nieruchomości przedsiębiorcom dużym i z sektora motoryzacji prowadzącym działalność gospodarczą na terenach specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego do 31 grudnia 2000 r.	Art. 11 ustawy z dnia 16 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 282, z późn. zm.)	2005	2005 - 31.12.2006	przedsiębiorcy działający w specjalnych strefach ekonomicznych	Pomoc regionalna	Wójt, burmistrz (prezydent miasta)	3,05	3,60	3,75	4,04	4,14
29.	XR97/2007	Uchwała nr III/13/06 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 28 grudnia 2006 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach programu pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji przeznaczonego dla małych, średnich i dużych przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie Wrocławia	Art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446, z późn. zm.) Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716)	–	19.01.2007 - 30.06.2014	przedsiębiorcy realizujący nowe inwestycje, prowadzący działalność na terenie Wrocławia	Pomoc regionalna	Prezydent Wrocławia	0,14	0,63	1,77	2,25	4,07
30.	N 341/2005	Program pomocy regionalnej dla przedsiębiorców inwestujących w Specjalnej Strefie Ekonomicznej (Częstochowa)	Uchwała Rady Miasta Częstochowa w sprawie zwolnienia z opodatkowania nieruchomości znajdujących się w Specjalnej Strefie Ekonomicznej Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716)	09.09.2005	09.09.2005 - 31.12.2006	przedsiębiorcy tworzący nowe miejsca pracy w związku z realizacją nowej inwestycji na terenie miasta Częstochowy w obszarze Katowickiej SSE	Pomoc regionalna	Prezydent Miasta Częstochowy	2,92	5,46	3,12	3,05	3,14
31.	N 526/2005	Program ramowy pomocy regionalnej udzielanej przez gminy na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2006 r. w sprawie udzielania przez gminy pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją (Dz. U. Nr 142, poz. 1017) Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716)	11.05.2006	11.05.2006 - 31.12.2006	przedsiębiorcy realizujący inwestycje początkowe lub tworzący nowe miejsca pracy związane z inwestycjami początkowymi	Pomoc regionalna	Wójt, burmistrz (prezydent miasta)	12,07	10,74	8,44	3,22	3,03
32.	X154/2009	Program pomocy regionalnej dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy związane z nowymi inwestycjami na terenie Miasta Kutno	Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716) Uchwała Nr X/89/07 Rady Miasta Kutno z dnia 15 maja 2007 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach programu pomocy regionalnej dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy związane z nowymi inwestycjami na terenie Miasta Kutno (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2007 r. Nr 189, poz. 1792)	–	05.07.2007 - 30.06.2014	przedsiębiorcy tworzący nowe miejsca pracy związane z nowymi inwestycjami na terenie Miasta Kutno	Regionalna pomoc inwestycyjna i pomoc na zatrudnienie	Prezydent Miasta Kutno	0,75	0,79	1,40	2,32	2,62
33.	XE26/2005	Program pomocy w zakresie zatrudnienia w ramach wyłączeń grupowych dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy na terenie Gminy Miasto Świdnica	Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716)	–	14.09.2005 - 31.12.2006	przedsiębiorcy tworzący nowe miejsca pracy na terenie Gminy Miasto Świdnica	Pomoc na zatrudnienie	Prezydent Miasta Świdnicy	3,37	2,83	2,72	2,74	2,48

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2011	2012	2013	2014	2015
34.	XR177/2007	Program pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości (Jelcz-Laskowice)	Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716) Uchwała Nr X/74/2007 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z dnia 29 czerwca 2007 roku w sprawie udzielania przedsiębiorstwom pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją, w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości.	–	01.08.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy podejmujący nowe inwestycje i tworzący nowe miejsca pracy	Pomoc regionalna	Burmistrz Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice	0,10	0,61	3,02	2,84	2,44
35.	XR16/2008	Program pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji i na tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją, przeznaczonych dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie miasta Gorzowa Wlkp. oraz na terenie specjalnych stref ekonomicznych usytuowanych w obrębie miasta Gorzowa Wlkp.	Uchwała Nr XI/158/2007 Rady Miasta Gorzowa Wlkp. z dnia 23 maja 2007 r. w sprawie programu pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji i na tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją, przeznaczonych dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie miasta Gorzowa Wlkp. oraz na terenie specjalnych stref ekonomicznych usytuowanych w obrębie miasta Gorzowa Wlkp. Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716)	–	09.06.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy podejmujący nowe inwestycje i tworzący nowe miejsca pracy związane z nową inwestycją na terenie miasta Gorzowa Wlkp. oraz na terenie specjalnych stref ekonomicznych usytuowanych w obrębie miasta Gorzowa Wlkp.	Pomoc regionalna	Prezydent Miasta Gorzowa Wlkp.	1,83	1,92	1,98	2,09	2,09
36.	SA.36124(2013/N) (przedłużenie SA.33341(2011/N))	Przedłużenie programu pomocowego "Rekompensata kosztów poniesionych na świadczenie usług pocztowych ustawowo zwolnionych od opłat pocztowych"	Art. 26 ust. 1 i art. 27 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo Pocztowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1113, z późn. zm.) Art. 61i ustawy z dnia 5 stycznia 2012 r. Kodeks Wyborczy (Dz. U. poz. 112, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 września 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych (Dz. U. poz. 1123) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 17 września 2010 r. w sprawie dotacji przedmiotowej do świadczenia usług pocztowych podlegających ustawowemu zwolnieniu z opłat pocztowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 618)	31.05.2013	31.05.2013 - 31.12.2015	operatorzy pocztowi	Pomoc o charakterze socjalnym przyznawaną indywidualnym konsumentom, pomoc na wspieranie kultury	Minister Administracji i Cyfryzacji	–	–	1,62	1,88	1,91
37.	XR130/2007	Program pomocy regionalnej dla przedsiębiorców inwestujących na terenie Gminy Goleniów	Uchwała nr VIII/73/07 Rady Miejskiej w Goleniowie w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach regionalnej pomocy dla przedsiębiorców na terenie Gminy Goleniów Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716)	–	16.05.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy inwestujący na terenie Gminy Goleniów	Pomoc regionalna	Burmistrz Gminy Goleniów	1,99	2,59	2,97	1,86	1,69
38.	XR127/2007	Program regionalnej pomocy inwestycyjnej dla przedsiębiorców na terenie miasta Stargardu Szczecińskiego	Uchwała Nr VII/64/07 w sprawie przyjęcia programu regionalnej pomocy inwestycyjnej dla przedsiębiorców na terenie miasta Stargardu Szczecińskiego Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716)	–	29.05.2007 - 30.06.2014	przedsiębiorcy z miasta Stargard Szczeciński	Pomoc regionalna	Prezydent Miasta Stargardu Szczecińskiego	1,13	1,36	1,29	1,89	1,41

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2011	2012	2013	2014	2015
39.	XR101/2007	Program pomocy dotyczący zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach programu pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w obrębie parków przemysłowych, parków technologicznych oraz specjalnych stref ekonomicznych usytuowanych na terenie Wrocławia	Art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.) Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716)	–	19.01.2007 - 30.06.2014	przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w obrębie parków przemysłowych, parków technologicznych oraz specjalnych stref ekonomicznych usytuowanych na terenie Wrocławia	Pomoc regionalna	Prezydent Wrocławia	0,31	0,34	0,53	1,63	1,34
40.	SA.41495(2015/X)	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną oraz pomoc na infrastrukturę lokalną	Art. 7 ust. 3 i art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną oraz pomoc na infrastrukturę lokalną (Dz. U. z 2015 r. poz. 174)	–	17.02.2015 - 31.12.2020	różne podmioty	Regionalna pomoc inwestycyjna, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną	Wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast	–	–	–	–	1,34
41.	XR128/2007	Program pomocy regionalnej dla podmiotów podejmujących nowe działania inwestycyjne na terenie gminy Świecie	Uchwała Nr 65/07 Rady Miejskiej w Świeciu z dnia 4 czerwca 2007 r. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców na terenie gminy Świecie Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716)	–	11.07.2007 - 31.12.2008	Podmioty podejmujące nowe działania inwestycyjne na terenie gminy Świecie	Pomoc regionalna	Burmistrz Świecia	5,16	5,24	5,37	1,30	1,30
42.	SA.40523(2015/X)	Program pomocy regionalnej udzielanej przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwoleń wydanych w okresie od 25 grudnia 2014 r. do 31 grudnia 2020 r.	Ustawa z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 282 z późn. zm.) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2008 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom działającym na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenach specjalnych stref ekonomicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 465)	–	25.12.2014 - 31.12.2020	MŚP, duże przedsiębiorstwo	Rozwój regionalny	Organy podatkowe	–	–	–	–	1,13
43.	XR181/2007	Program pomocy w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją	Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716) Uchwała nr 157/XIV/2007 Rady Miasta Częstochowy z dnia 27 sierpnia 2007 roku w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją	–	01.10.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy podejmujący nowe inwestycje i tworzący nowe miejsca pracy	Pomoc regionalna	Prezydent Miasta Częstochowy	1,01	2,13	1,11	0,99	0,99

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2011	2012	2013	2014	2015
44.	N 625/2005	Program pomocy regionalnej udzielanej w gminie Żarów	Uchwała Rady Miejskiej w Żarowie w sprawie przyjęcia programu pomocowego dla przedsiębiorców udzielanej w gminie Żarów Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716)	07.02.2006	07.02.2006 - 31.12.2006	przedsiębiorcy realizujący inwestycje początkowe na terenie gminy Żarów i tworzący nowe miejsca pracy związane z inwestycjami początkowymi w tej gminie	Pomoc regionalna	Burmistrz Miasta Żarów	1,79	1,90	2,38	2,33	0,95
45.	N 15/2005	Program pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji i tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nowymi inwestycjami na terenie Gminy Wrocław	Uchwała Rady Miasta Wrocław Nr XXII/1816/04 w sprawie w programu pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji i tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nowymi inwestycjami na terenie Gminy Wrocław Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716)	18.05.2005	24.06.2004 - 31.12.2006	wszystkie rodzaje przedsiębiorstw realizujących inwestycje początkowe na terenie Gminy Wrocław i tworzących nowe miejsca pracy związane z inwestycjami początkowymi w gminie Wrocław	Pomoc regionalna	Prezydent Miasta Wrocławia	2,67	2,81	1,41	0,81	0,81
46.	SA.42560(2015/N) (przedłużenie SA.40480(2015/N))	Przedłużenie programu gwarancji na rzecz banków w Polsce (II półrocze 2015 r.)	Ustawa z dnia 12 lutego 2009 r. o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1436)	—	24.08.2015 - 31.12.2015	banki zarejestrowane w Polsce, zarejestrowane zakłady ubezpieczeń, domy maklerskie, fundusze inwestycyjne, fundusze emerytalne, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe	Zarządzenie poważnym zakłóceniom w funkcjonowaniu gospodarki	Minister Finansów	—	—	—	—	0,71
47.	XE29/2007	Program pomocy w zakresie zatrudnienia w ramach wyłączeń grupowych dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy na terenie Gminy Miasto Świdnica	Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716)	—	26.05.2007 - 30.06.2008	przedsiębiorcy tworzący nowe miejsca pracy na terenie miasta Świdnica	Pomoc na zatrudnienie	Burmistrz Miasta Świdnica	0,79	0,57	0,63	0,47	0,48
48.	XR59/2008	Program pomocy przedsiębiorcom inwestującym na terenie miasta Ostrowca Świętokrzyskiego w latach 2007 - 2013	Art. 7 ust. 3 i art. 20b Ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716)	—	05.02.2008 - 31.12.2017	przedsiębiorcy inwestujący na terenie miasta Ostrowca Świętokrzyskiego	Pomoc regionalna	Prezydent Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego	0,45	0,13	0,16	0,36	0,34
49.	SA.40694(2015/X) (zmiana X678/2009)	Zwrot dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych	Art. 26 ust. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. poz. 721 z późn. zm) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie zwrotu dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych (Dz. U. poz. 1987)	—	01.01.2015 - 30.06.2021	pracodawcy zatrudniający osoby niepełnosprawne	Pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych	Starostowie oraz Prezydenci miast na prawach powiatu	—	—	—	—	0,26
50.	XR129/2007	Program regionalnej pomocy inwestycyjnej w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie miasta Katowice	Art. 18 ust. 2 pkt 8, art. 40 ust. 1, art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446, z późn. zm.) Art. 7 ust. 3 i art. 20b ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716)	—	23.06.2007 - 31.12.2010	przedsiębiorcy prowadzący działalność na terenie miasta Katowice	Pomoc regionalna	Prezydent Miasta Katowice	—	—	0,08	0,06	0,25

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2011	2012	2013	2014	2015
51.	C 34/2007	Wprowadzenie podatku tonażowego w transporcie morskim	Ustawa z dnia 24 sierpnia 2006 r. o podatku tonażowym (Dz. U. z 2014 r. poz. 511, z późn. zm.)	18.12.2009	01.01.2011 - 31.12.2020	armatorzy	Rozwój sektorowy	Organy podatkowe	—	—	—	0,26	0,23
52.	XR180/2007	Zwolnienie z podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców inwestujących na terenie gminy Kobierzyce	Uchwała nr XI/130/07 Rady Gminy Kobierzyce z dn. 28 czerwca 2007 r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców inwestujących na terenie gminy Kobierzyce Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716)	—	28.06.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy inwestujący na terenie gminy Kobierzyce	Pomoc regionalna	Wójt Gminy Kobierzyce	0,002	—	0,14	0,18	0,18
53.	XR176/2007	Program pomocy w formie zwolnień przedmiotowych od podatku od nieruchomości na terenie Gminy Rawicz w celu udzielenia pomocy regionalnej na wspieranie inwestycji początkowych lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z inwestycją początkową	Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716) Uchwała nr VI/40/07 Rady Miejskiej Gminy Rawicz z 27 marca 2007 r. w sprawie zwolnień przedmiotowych od podatku od nieruchomości na terenie Gminy Rawicz w celu udzielenia pomocy regionalnej na wspieranie inwestycji początkowych lub tworzenie nowych miejsc pracy	—	31.05.2007 - 30.06.2014	przedsiębiorcy realizujący inwestycje początkowe i tworzący nowe miejsca pracy	Pomoc regionalna	Burmistrz Gminy Rawicz	—	0,002	0,09	0,18	0,17
54.	XR100/2007	Uchwała nr III/16/06 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 28 grudnia 2006 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w zakresie pomocy regionalnej w ramach programu EIT + na wspieranie nowych inwestycji dla przedsiębiorców innowacyjnych lub prowadzących działalność badawczo-rozwojową na terenie Wrocławia	Art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446, z późn.zm.) Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716)	—	19.01.2007 - 30.06.2014	przedsiębiorcy innowacyjni lub prowadzący działalność badawczo-rozwojową na terenie Wrocławia	Pomoc regionalna	Prezydent Wrocławia	—	—	—	—	0,17
55.	SA.40691(2015/X) (zastąpił X522/2009)	Refundacja kosztów szkoleń pracowników niepełnosprawnych	Art. 41 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. poz. 721, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie refundacji kosztów szkolenia pracowników niepełnosprawnych (Dz. U. poz. 1970).	—	01.01.2015 - 30.06.2021	pracodawcy zatrudniający osoby niepełnosprawne	Pomoc na szkolenia	Starostowie i prezydenci miast na prawach powiatu	—	—	—	—	0,06
56.	XR178/2007	Program pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją, w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości (Głogów)	Uchwała Nr VIII/66/2007 Rady Miejskiej w Głogowie z dnia 27 czerwca 2007 r. w sprawie udzielania przedsiębiorcom pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją, w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716)	—	01.08.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy podejmujący nowe inwestycje i tworzący nowe miejsca pracy	Pomoc regionalna	Prezydent Miasta Głogowa	—	—	—	0,02	0,03
57.	SA.39770(2014/X)	Program regionalnej pomocy inwestycyjnej - Stargard Szczeciński	Art. 7 ust. 3 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716) Uchwała nr XLII/490/2014 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 30 września 2014 r.	—	01.07.2014 - 31.12.2020	MŚP, duże przedsiębiorstwo	Regionalna pomoc inwestycyjna	Prezydent Miasta Stargard Szczeciński	—	—	—	—	0,01

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]					
									2011	2012	2013	2014	2015	
58.	SA.40518(2015/X) (zastąpił SA.38139(2014/X))	Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości na wspieranie ośrodków innowacyjności w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013	Art. 6b ust. 10 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2016 r. poz. 359) Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 8 grudnia 2014 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej na wspieranie ośrodków innowacyjności w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013 (Dz. U. poz. 1869)	—	01.01.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	Pomoc na usługi doradcze dla MŚP, pomoc na szkolenia	Ośrodki Innowacyjności znajdujące się na liście projektów indywidualnych POIG	—	—	—	—	—	0,01
59.	SA.33180(2011/N)	Program pomocy dotyczący rekompensaty za szkody spowodowane przez powodzie w Polsce	Ustawa z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. z 2016 r. poz. 825)	20.12.2011	20.12.2011 - 20.12.2017	przedsiębiorcy, którzy ponieśli szkodę w wyniku powodzi	pomoc mająca na celu naprawianie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi	organy wskazane w programie	—	—	—	2,46	—	—
60.	SA.39771(2014/X)	Uchwała nr XLVIII/392/14 Rady Miejskiej Gminy Rawicz z dnia 24.09.2014 r.	Art. 7 ust. 3 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716) Uchwała nr XLVIII/392/14 Rady Miejskiej Gminy Rawicz z dnia 24.09.2014 r.	—	21.10.2014 - 31.12.2020	MŚP, duże przedsiębiorstwo	Regionalna pomoc inwestycyjna	Burmistrz Gminy Rawicz	—	—	—	—	—	—
61.	SA.40338(2014/X)	Uchwała nr LXIV/1640/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2014 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy związane z nowymi inwestycjami na terenie Wrocławia	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716) Uchwała nr LXIV/1640/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2014 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy związane z nowymi inwestycjami na terenie Wrocławia	—	10.11.2014 - 31.12.2020	MŚP, duże przedsiębiorstwo	Regionalna pomoc inwestycyjna	Prezydent Wrocławia	—	—	—	—	—	—
62.	SA.40339(2014/X)	Uchwała nr LXIV/1639/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2014 r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości na wspieranie nowych inwestycji w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej przeznaczonych dla małych, średnich i dużych przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą na terenie Wrocławia	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716) Uchwała nr LXIV/1639/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2014 r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości na wspieranie nowych inwestycji w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej przeznaczonych dla małych, średnich i dużych przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą na terenie Wrocławia	—	11.11.2014 - 31.12.2020	MŚP, duże przedsiębiorstwo	Regionalna pomoc inwestycyjna	Prezydent Wrocławia	—	—	—	—	—	—

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2011	2012	2013	2014	2015
63.	SA.40340(2014/X)	Uchwała nr LXIV/1641/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2014 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości na wspieranie nowych inwestycji w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w obrębie parków przemysłowych, parków technologicznych oraz specjalnych stref usytuowanych na terenie Wrocławia	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716) Uchwała nr LXIV/1641/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2014 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości na wspieranie nowych inwestycji w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w obrębie parków przemysłowych, parków technologicznych oraz specjalnych stref usytuowanych na terenie Wrocławia	–	10.11.2014 - 31.12.2020	MŚP, duże przedsiębiorstwo	Regionalna pomoc inwestycyjna	Prezydent Wrocławia	–	–	–	–	–
64.	SA.40793(2015/X) (zastąpił X612/2009)	Udzielanie przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej na wspieranie ośrodków innowacyjności w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej, 2007-2013	Art. 6b ust. 10 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2016 r. poz. 359) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 16 grudnia 2014 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej na rozwój ośrodków innowacyjności w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013 (Dz. U. poz. 1990)	–	01.01.2015 - 30.06.2021	MŚP, duże przedsiębiorstwo	Pomoc dla MŚP, pomoc na szkolenia	Ośrodki Innowacyjności znajdujące się na liście projektów indywidualnych PO RPW	–	–	–	–	–
65.	SA.42839(2015/X)	Pomoc na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1075)	–	31.07.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	Badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe, studia wykonalności	16 Instytucji Zarządzających Regionalnymi Programami Operacyjnymi	–	–	–	–	–
66.	SA.42798(2015/X)	Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020	Art. 6b ust. 10a ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2016 r. poz. 359) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 13 lipca 2015 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020 (Dz. U. poz. 1007)	–	21.07.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	Pomoc regionalna - pomoc inwestycyjna, pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP, pomoc na udział MŚP w targach, pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność, pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności, pomoc szkoleniowa	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	–	–	–	–	–

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2011	2012	2013	2014	2015
67.	SA.42965(2015/X)	Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 12 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 12 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (Dz. U. poz. 1213)	–	22.08.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	–	–	–	–	–
68.	SA.43257(2015/X)	Pomoc finansowa na inwestycje typu centra badawczo-rozwojowe przedsiębiorców w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 3 czerwca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy finansowej na inwestycje typu centra badawczo-rozwojowe przedsiębiorców w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, 2014-2020 (Dz. U. poz. 787)	–	12.06.2015 - 31.12.2020	różne podmioty	Regionalna pomoc inwestycyjna, eksperymentalne prace rozwojowe	Minister Gospodarki	–	–	–	–	–
69.	SA.43142(2015/X)	Regionalna pomoc inwestycyjna w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1377)	–	15.09.2015 - 31.12.2020	różne podmioty	Rozwój regionalny	16 Instytucji Zarządzających Regionalnymi Programami Operacyjnymi (Urzędy Marszałkowskie)	–	–	–	–	–
70.	SA.43229(2015/X)	Pomoc na układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1420)	–	19.09.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	Pomoc na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji, pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych	16 Instytucji Zarządzających Regionalnymi Programami Operacyjnymi	–	–	–	–	–

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2011	2012	2013	2014	2015
71.	SA.43592(2015/X)	Pomoc de minimis oraz pomoc publiczna udzielana w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073)	–	14.08.2015 - 30.06.2021	MŚP	Pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP, pomoc na udział MŚP w targach, pomoc szkoleniowa, pomoc w formie subsydiów płacowych na zatrudnienie pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji, pomoc w formie subsydiów płacowych na zatrudnienie pracowników niepełnosprawnych	Minister Infrastruktury i Rozwoju, Minister Pracy i Polityki Społecznej, Minister Edukacji Narodowej, Minister Nauki i Szkolnictwa Wzwyższego, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, 16 Urzędów Marszałkowskich	–	–	–	–	–
72.	SA.43541(2015/X)	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1756)	–	31.10.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	Pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną	16 Instytucji Zarządzających Regionalnymi Programami Operacyjnymi	–	–	–	–	–
73.	SA.43636(2015/X)	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1760)	–	03.11.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	Regionalna pomoc inwestycyjna, pomoc dla MŚP, pomoc na B+R+I, pomoc szkoleniowa, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną	Minister Infrastruktury i Rozwoju	–	–	–	–	–
74.	SA.43859(2015/X)	Wsparcie nowej inwestycji z Funduszu Strefowego	Ustawa z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw (Dz. U. poz. 1840, z późn. zm.) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 marca 2006 r. w sprawie udzielenia wsparcia nowej inwestycji z Funduszu Strefowego (Dz. U. z 2015 r. poz. 734, z późn. zm.)	–	22.08.2015 - 31.12.2020	różne podmioty	Pomoc regionalna	Minister Rozwoju	–	–	–	–	–
75.	SA.43910(2015/X)	Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej za pośrednictwem Narodowego Centrum Nauki	Art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. z 2016 r. poz. 1071) Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wzwyższego z dnia 9 września 2015 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej za pośrednictwem Narodowego Centrum Nauki (Dz. U. poz. 1381)	–	15.09.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	Badania podstawowe	Narodowe Centrum Nauki	–	–	–	–	–

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2011	2012	2013	2014	2015
76.	SA.43906(2015/X)	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 2011)	–	03.12.2015 - 31.12.2020	różne podmioty	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną	Marszałkowie województw	–	–	–	–	–
77.	SA.43909(2015/X)	Pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 2021)	–	03.12.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	Pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy	Marszałkowie województw	–	–	–	–	–
78.	SA.43908(2015/X)	Pomoc na realizację inwestycji służących podniesieniu poziomu ochrony środowiska w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na realizację inwestycji służących podniesieniu poziomu ochrony środowiska w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 2022)	–	03.12.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	Pomoc na wcześniejsze dostosowanie do norm unijnych	Marszałkowie województw	–	–	–	–	–
79.	SA.43905(2015/X)	Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy infrastruktury energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy infrastruktury energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (Dz. U. poz. 1803)	–	06.11.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną	Minister właściwy ds. gospodarki, Instytut Nafty i Gazu - Państwowy Instytut Badawczy	–	–	–	–	–
80.	SA.43904(2015/X)	Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy sieci ciepłowniczej lub chłodniczej będącej częścią efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i chłodniczego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy sieci ciepłowniczej lub chłodniczej będącej częścią efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i chłodniczego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (Dz. U. poz. 1802)	–	06.11.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	Pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	–	–	–	–	–

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2011	2012	2013	2014	2015
81.	SA.43907(2015/X)	Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy jednostek kogeneracji zapewniających wysokosprawną kogenerację w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy jednostek kogeneracji zapewniających wysokosprawną kogenerację w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (Dz. U. poz. 1810)	—	06.11.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	Pomoc na wysokosprawną kogenerację	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	—	—	—	—	—
82.	SA.44083(2016/X)	Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na Otwarte innowacje - wspieranie transferu technologii w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na Otwarte innowacje - wspieranie transferu technologii w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 (Dz. U. poz. 2067)	—	09.12.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	Pomoc regionalna, pomoc dla MŚP na koszty rozpoznania, pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności	Minister Rozwoju, Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	—	—	—	—	—
83.	SA.42799(2015/X)	Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020	Art. 6b ust. 10a ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz.U. z 2016 r. poz. 359) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 10 lipca 2015 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 (Dz. U. poz. 1027)	—	06.08.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	Regionalna pomoc inwestycyjna, pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP, pomoc na udział MŚP w targach, pomoc na finansowanie ryzyka, pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność, pomoc dla MŚP - pomoc na koszty rozpoznania, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe, studia wykonalności, pomoc dla klastrów innowacyjnych, pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności, pomoc na innowacje procesowe i organizacyjne, pomoc szkoleniowa	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	—	—	—	—	—
84.	SA.43929(2015/X)	Pomoc na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 2010).	—	03.12.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	Pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności, pomoc na innowacje procesowe i organizacyjne	16 Instytucji Zarządzających Regionalnymi Programami Operacyjnymi	—	—	—	—	—

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2011	2012	2013	2014	2015
85.	SA.43595(2015/X)	Pomoc publiczna udzielana przez Bank Gospodarstwa Krajowego w formie gwarancji spłaty kredytów w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020	Art. 34a ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2015 r. poz. 1052, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 października 2015 r. w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy publicznej w formie gwarancji spłaty kredytów w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 (Dz. U. poz. 1674)	–	06.11.2015 - 31.12.2020	MŚP	Pomoc regionalna - pomoc inwestycyjna	Bank Gospodarstwa Krajowego	–	–	–	–	–
86.	SA.43179(2015/X)	Pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP oraz pomoc na udział MŚP w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1417)	–	19.09.2015 - 30.06.2021	MŚP	Pomoc dla MŚP na usługi doradcze, pomoc dla MŚP na udział w targach	16 Instytucji Zarządzających Regionalnymi Programami Operacyjnymi	–	–	–	–	–
87.	SA.43180(2015/X)	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1364)	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1364)	–	12.09.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego	16 Instytucji Zarządzających Regionalnymi Programami Operacyjnymi	–	–	–	–	–
88.	SA.43247(2015/X)	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1416)	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1416)	–	19.09.2015 - 31.12.2020	różne podmioty	Regionalna pomoc inwestycyjna	16 Instytucji Zarządzających Regionalnymi Programami Operacyjnymi	–	–	–	–	–
89.	SA.44348(2016/X)	Kredyt na innowacje technologiczne	Ustawa z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1710)	–	05.09.2015 - 31.12.2020	MŚP	Pomoc regionalna pomoc inwestycyjna, pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP	Bank Gospodarstwa Krajowego	–	–	–	–	–

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2011	2012	2013	2014	2015
90.	SA.44683(2016/X)	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie udzielania przez PARP pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój	Art. 6b ust. 10a ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2016 r. poz. 359) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (Dz. U. poz. 2026)	—	18.12.2015 - 30.06.2021	MŚP	Pomoc na usługi doradcze na rzecz, pomoc szkoleniowa	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	—	—	—	—	—
91.	SA.43141(2015/X)	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1208)	—	21.08.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną	16 Instytucji Zarządzających Regionalnymi Programami Operacyjnymi (Urzędy Marszałkowskie)	—	—	—	—	—
92.	SA.43254(2015/X)	Pomoc na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1363)	—	12.09.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	Pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną	16 Instytucji Zarządzających Regionalnymi Programami Operacyjnymi (Urzędy Marszałkowskie)	—	—	—	—	—
93.	SA.45151(2016/X)	Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis na cyfrowe udostępnienie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych i zasobów nauki oraz cyfrowe udostępnienie zasobów kultury w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis na cyfrowe udostępnienie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych i zasobów nauki oraz cyfrowe udostępnienie zasobów kultury w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1237)	—	21.08.2015 - 30.06.2021 (pomoc regionalna do 31.12.2020)	różne podmioty	Regionalna pomoc inwestycyjna, pomoc na szkolenia, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego	Centrum Projektów Polska Cyfrowa	—	—	—	—	—

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2011	2012	2013	2014	2015
94.	SA.44685(2016/X) (zmiana SA.36499(2013/N))	Program horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska określony rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków udzielania horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska	Art. 400a ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz. 672, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska (Dz. U. poz. 2250)	—	30.12.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	Pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych, pomoc inwestycyjna na wcześniejsze dostosowanie do przyszłych norm unijnych, pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną, pomoc na inwestycje w układy wysokiej sprawnej kogeneracji, pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, pomoc inwestycyjna na rekultywację zanieczyszczonych terenów, pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy, pomoc inwestycyjna na recykling i ponowne wykorzystanie odpadów, pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną, pomoc na badania środowiska, pomoc na inwestycje umożliwiające dostosowanie do standardów ochrony środowiska UE instalacji wymienionych w rozdziale 13 sekcji D pkt 2 lit. a-c zał.XII do Traktatu o przystąpieniu Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, 16 wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej	—	—	—	—	—

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2011	2012	2013	2014	2015
95.	SA.36358(2013/N)	Dotacja celowa na badania archeologiczne	Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r. poz. 1446, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 10 stycznia 2014 r. w sprawie dotacji na badania archeologiczne (Dz. U. poz. 110)	18.12.2013	18.12.2013 - 31.12.2020	Różne podmioty	Zachowanie dziedzictwa kulturowego	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	—	—	—	—	—
96.	N 56/2009	Wsparcie na modernizację lub budowę (w miejsce istniejącego systemu) sieci dystrybucyjnych energii elektrycznej udzielane w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko	Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383, z późn. zm.) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 Szczegółowy opis priorytetów POIiŚ Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach POIiŚ	13.07.2009	13.07.2009 - 31.12.2015	regionalni operatorzy sieci dystrybucji energii elektrycznej w Polsce	Rozwój regionalny, Ochrona środowiska	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	—	158,15	—	—	—
97.	N 54/2009	Wsparcie na modernizację systemów przesyłania lub dystrybucji ciepła udzielane w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko	Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383, z późn. zm.) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 Szczegółowy opis priorytetów POIiŚ Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach POIiŚ	02.07.2009	02.07.2009 - 31.12.2015	operatorzy sieci dystrybucji ciepła (gminy, przedsiębiorstwa komunalne świadczące usługi publiczne, przedsiębiorstwa świadczące usługi publiczne wybrane na podstawie przetargów nieograniczonych)	Rozwój regionalny, Ochrona środowiska	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	—	311,26	245,04	—	—
98.	N 546/2008	Pomoc na projekty w zakresie transportu intermodalnego w ramach PO IiŚ na lata 2007 - 2013	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 września 2009 r. w sprawie pomocy na projekty w zakresie transportu intermodalnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013 (Dz. U. poz. 1212) Art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383, z późn. zm.) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	13.07.2009	do 31.12.2015	przedsiębiorcy prowadzący lub zamierzający prowadzić w Polsce działalność w zakresie transportu intermodalnego	Rozwój sektorowy	Centrum Unijnych Projektów Transportowych	—	—	375,74	—	—
99.	N 470/2008	Pomoc na działania rewitalizacyjne	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 9 czerwca 2010 r. w sprawie udzielania pomocy na rewitalizację w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1736) - z wyjątkiem rozdziału 2 Art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383, z późn. zm.)	20.11.2009	16.07.2010 - 31.12.2015	pomoc na modernizację części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych: spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, TBS, właściciele domów - pomoc na wspieranie kultury: zabytki dziedzictwa kultury, instytucje kultury (biblioteki, muzea i inne)	Wspieranie kultury i ochrona dziedzictwa narodowego; pomoc na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych (dot. modernizacji budynków mieszkalnych)	Marszałkowie województw	40,84	17,34	12,17	23,44	—

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2011	2012	2013	2014	2015
100.	SA.40480(2015/N) (przedłużenie SA.39015(2014/N))	Przedłużenie programu gwarancji na rzecz banków w Polsce (I półrocze 2015 r.)	Ustawa z dnia 12 lutego 2009 r. o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1436, z późn. zm.)	27.01.2015	27.01.2015 - 30.06.2015	banki zarejestrowane w Polsce, zarejestrowane zakłady ubezpieczeń, domy maklerskie, fundusze inwestycyjne, fundusze emerytalne, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe	Zarządzenie poważnym zakładem w funkcjonowaniu gospodarki	Minister Finansów	—	—	—	—	—
101.	N 195/2008	Pomoc na inwestycje w zakresie transportu multimodalnego w ramach regionalnych programów operacyjnych	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 17 marca 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie transportu multimodalnego w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 52, poz. 430) Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383, z późn. zm.) 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2007-2013	12.11.2008	15.04.2009 - 30.06.2015	przedsiębiorstwa zarządzające infrastrukturą transportu multimodalnego lub prowadzące działalność gospodarczą związaną z transportem multimodalnym	Rozwój sektorowy	Marszałkowie województw	—	—	—	—	—
102.	N 434/2008	Program pomocy publicznej na budowę instalacji do wytwarzania biokomponentów i biopaliw ciekłych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko	Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 15 października 2009 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na budowę instalacji do wytwarzania biokomponentów i biopaliw ciekłych (Dz. U. poz. 1429) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	05.08.2009	02.11.2009 - 31.12.2015	różne podmioty	Rozwój regionalny	Minister Gospodarki	11,47	—	—	—	—
103.	N 435/2008	Program pomocy publicznej na budowę i przebudowę sieci dystrybucyjnej gazowej oraz prawidłowego funkcjonowania systemu dystrybucyjnego gazowego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko	Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 15 października 2009 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na inwestycje w zakresie budowy i przebudowy sieci dystrybucyjnej gazowej oraz prawidłowego funkcjonowania systemu dystrybucyjnego gazowego (Dz. U. Nr 183, poz. 1430) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	05.08.2009	02.11.2009 - 31.12.2015	różne podmioty	Rozwój regionalny	Instytut Nafty i Gazu	169,98	170,76	—	—	—
104.	N 436/2008	Pomoc na nowe inwestycje w zakresie rozwoju przemysłu dla odnawialnych źródeł energii w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko	Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 15 października 2009 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na inwestycje w zakresie budowy lub rozbudowy przedsiębiorstw produkujących maszyny i urządzenia służące do wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii oraz biokomponentów i biopaliw ciekłych (Dz. U. Nr 183, poz. 1431) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	05.08.2009	02.11.2009 - 31.12.2015	różne podmioty	Rozwój regionalny	Minister Gospodarki	—	53,08	16,48	—	—

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2011	2012	2013	2014	2015
105.	N 55/2009	Wsparcie na budowę i modernizację sieci elektroenergetycznych umożliwiających przyłączenie i przesył energii ze źródeł odnawialnych udzielane w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko	Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383, z późn. zm.) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 Szczegółowy opis priorytetów POIiŚ Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach POIiŚ	13.07.2009	13.07.2009 - 31.12.2015	regionalni operatorzy sieci dystrybucji energii elektrycznej w Polsce, operator sieci przesyłowej	Rozwój regionalny, Ochrona środowiska	Minister Gospodarki	—	—	26,22	—	—
106.	SA.38869(2014/N)	Rekompensata dla operatora pocztowego z tytułu kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych 2013-2015	Ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1113, z późn. zm.)	26.11.2015	26.11.2015 - 31.12.2015	Poczta Polska	Rekompensata za świadczenie usług powszechnych	Minister Administracji i Cyfryzacji	—	—	—	—	—
Ogółem													13 095,91

* Lista uwzględnia programy pomocowe obowiązujące w 2015 roku oraz programy, których termin obowiązywania wprawdzie upłynął przed 1 stycznia 2015 r., ale na ich podstawie w 2015 r. udzielono pomocy. W przypadku, gdy pomoc została udzielona na kilka lat, zwłaszcza w formie zwolnień podatkowych, dane o niej mogą być przekazywane przez podmioty udzielające pomocy również po upływie okresu obowiązywania programu. Beneficjent nabył bowiem prawo do otrzymania pomocy jeszcze w trakcie tego okresu i zachował je po jego zakończeniu.

** Obecnie toczy się postępowanie zatwierdzające przedmiotową pomoc.

Załącznik 2. Lista beneficjentów pomocy indywidualnej udzielonej w 2015 roku

Lp.	Nr programu / sprawy	Data zatwierdzenia przez KE	Nazwa beneficjenta pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Podmioty udzielające pomocy	Przeznaczenie pomocy
1.	SA.30851(2011/N)	10.11.2011	Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej - Województwo Lubelskie	385,08	Marszałek województwa	Sektorowa
2.	SA.33440(2011/N)	10.11.2011	Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej - Województwo Świętokrzyskie	200,73	Marszałek województwa	Sektorowa
3.	SA.33386(2012/N)	14.12.2012	Dolnośląska Sieć Szerokopasmowa	105,66	Marszałek województwa	Sektorowa
4.	SA.36222(2013/N)	08.07.2013	Kopalnia Soli "Wieliczka" (zastępuje NN 66/2010 od 2014 r.)	100,77	Minister Gospodarki, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Ochrona dziedzictwa kulturowego
5.	SA.43717(2015/X)	16.11.2015	Tanne Sp. z o.o.	57,10	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
6.	SA.38122(2014/N)	10.06.2014	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze (kopalnie węgla kamiennego "Guido" oraz "Królowa Luiza")	54,22	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Minister Gospodarki	Ochrona dziedzictwa kulturowego
7.	SA.31953(2011/N)	05.10.2011	Polskie LNG S.A. z siedzibą w Świnoujściu	46,65	Instytut Nafty i Gazu	Rozwój sektorowy
8.	SA.43824(2015/X)	16.11.2015	Spółdzielnia Mleczarska "Mlekoop"	36,71	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
9.	SA.33092(2012/N)	19.10.2012	Śląska Regionalna Sieć Szkieletowa	34,07	Marszałek województwa	Sektorowa
10.	N 570/2008	12.04.2009	Utworzenie i dokapitalizowanie spółki Port Lotniczy "Rzeszów-Jasionka" Sp. z o.o.	32,85	Marszałek województwa	Sektorowa
11.	SA.41729(2015/X)	15.04.2015	Spółdzielnia Mleczarska MLEKOVITA	30,40	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
12.	SA.35949(2012/N)	30.09.2013	Łódzka Regionalna Sieć Teleinformatyczna - 2 Etap	25,85	Marszałek województwa	Sektorowa
13.	SA.44108(2016/X)	17.12.2015	Aero Gearbox International Poland Sp. z o.o.	22,19	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
14.	SA.36221(2013/N)	08.07.2013	Kopalnia Soli "Bochnia" (zastępuje NN 67/2010 od 2014 r.)	20,71	Minister Gospodarki, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Ochrona dziedzictwa kulturowego
15.	SA.42130(2015/X)	22.05.2015	Hispano-Suiza Polska Sp. z o.o.	16,36	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
16.	N 542/2010	06.01.2011	Polskie Sieci Elektroenergetyczne Operator S.A.	16,14	Instytut Nafty i Gazu	Sektorowa
17.	SA.43716(2015/X)	19.11.2015	Luxoft Poland Sp. z o.o.	11,73	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
18.	SA.42426(2015/X)	02.04.2015	ZGH Bolesław S.A. Grupa Kapitałowa ZGH Bolesław	9,95	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Rozwój regionalny
19.	SA.43718(2015/X)	10.11.2015	Mondelez International RD&Q Sp. z o.o.	6,23	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
20.	SA.44078(2016/X)	18.12.2015	CH2M Polska Services Sp. z o.o.	5,97	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
21.	SA.38178(2014/N)	15.12.2014	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Jaśle	4,82	Marszałek województwa	Wyrównanie szkód spowodowanych przez klęskę żywiołową
22.	SA.41649(2015/X)	02.04.2015	Unit4 Polska Sp. z o.o.	4,11	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
23.	N 594/2009	15.03.2010	Dotacja na inwestycje w układy przesyłowe gazu ziemnego dla OGP Gaz-System S.A.	3,76	Instytut Nafty i Gazu	Sektorowa
24.	SA.43283(2015/X)	29.09.2015	3M Service Center EMEA Sp. z o.o.	3,07	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny

Lp.	Nr programu / sprawy	Data zatwierdzenia przez KE	Nazwa beneficjenta pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Podmioty udzielające pomocy	Przeznaczenie pomocy
25.	SA.44107(2016/X)	16.12.2015	Indykpól S.A.	3,00	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
26.	SA.43651(2015/X)	10.11.2015	Vandemoortele Polska Sp. z o.o.	3,00	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
27.	SA.41013(2015/X)	20.01.2015	Thyssen Krupp Group Services Sp. z o.o.	2,88	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
28.	SA.44084(2016/X)	11.12.2015	Flukar Sp. z o.o.	2,73	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Eksperymentalne prace rozwojowe
29.	SA.44347(2016/X)	17.12.2015	Deloitte CE Business Services Sp. z o.o.	2,55	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
30.	SA.45152(2016/X)	13.08.2015	Fundacja Edukacji i Sztuki Filmowej Macieja Ślesickiego i Bogusława Lindy LATERNA MAGICA	2,47	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa narodowego
31.	SA.44080(2016/X)	22.12.2015	Raya Contact Center Europe Sp. z o.o.	2,16	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
32.	SA.43822(2015/X)	13.11.2015	Ciech R&D Sp. z o.o.	2,11	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
33.	SA.44081(2016/X)	17.12.2015	kCura Poland Sp. z o.o.	2,10	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
34.	SA.44109(2016/X)	17.12.2015	Staples Polska Sp. z o.o.	1,76	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
35.	SA.44079(2016/X)	22.12.2015	Brown Brothers Harriman (Poland) Sp. z o.o.	1,66	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
36.	SA.42792(2015/X)	16.07.2015	SolarWinds Poland Sp. z o.o.	1,54	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
37.	SA.44082(2016/X)	18.12.2015	Architech Poland Sp. z o.o.	1,51	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
38.	SA.44077(2016/X)	17.12.2015	Alexander Mann Solutions Poland Sp. z o.o.	1,46	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
39.	SA.43823(2015/X)	09.11.2015	KOAM Sp. z o.o.	1,11	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
40.	SA.43699(2015/X)	06.11.2015	CSF Poland Sp. z o.o.	1,02	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
41.	SA.43591(2015/X)	19.10.2015	Johnson Controls Foam Sp. z o.o.	0,91	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
42.	SA.42128(2015/X)	08.05.2015	EY Global Services (Poland) Sp. z o.o.	0,91	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
43.	SA.44085(2016/X)	21.12.2015	F5 Networks Poland Sp. z o.o.	0,85	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
44.	SA.43248(2015/X)	17.09.2015	SMT Software Services Sp. z o.o. SKA	0,85	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
45.	SA.41731(2015/X)	01.04.2015	mamAUTO Adam Kula, Maciej Kula Spółka Jawna	0,21	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Rozwój regionalny
Ogółem				1 271,87		

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

**RAPORT O POMOCY *DE MINIMIS* W POLSCE
UDZIELONEJ PRZEDSIĘBIORCOM
W 2015 ROKU**

Warszawa, październik 2016 roku

Raport został opracowany przez Departament Monitorowania Pomocy Publicznej UOKiK

SPIS TREŚCI

I. POMOC <i>DE MINIMIS</i> I KOMPETENCJE PREZESA UOKIK	4
II. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA	7
III. POMOC <i>DE MINIMIS</i> W UJĘCIU PRZEKROJOWYM	11
1. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według jej rodzaju	11
2. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według form pomocy	11
3. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według podstaw prawnych	15
4. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według podmiotów udzielających pomocy	17
5. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według województw	22
6. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według formy prawnej beneficjenta pomocy	25
7. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według wielkości beneficjentów	26
8. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według źródła pochodzenia pomocy	28
IV. PODSUMOWANIE	29

I. POMOC DE MINIMIS I KOMPETENCJE PREZESA UOKIK

Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1)¹, pomoc, której wartość dla danego beneficjenta w okresie trzech kolejnych lat podatkowych nie przekracza 200 tys. euro lub 100 tys. euro w sektorze transportu drogowego towarów (uwzględnia się wszelką pomoc *de minimis* otrzymaną przez danego przedsiębiorcę, niezależnie od jej źródła i przeznaczenia), czyli tzw. *pomoc de minimis*, nie wpływa na handel między państwami członkowskimi i/lub nie zakłóca bądź nie zagraża zakłóceniem konkurencji i dlatego nie podlega przepisom art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)².

Ponadto od 29 kwietnia 2012 roku obowiązuje rozporządzenie Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym³, które określa warunki dopuszczalności pomocy *de minimis* stanowiącej rekompensatę za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym. Limit dla tego rodzaju pomocy wynosi 500 tys. euro w ciągu 3 lat podatkowych i związany jest ściśle z usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym. Zgodnie z rozporządzeniem pomoc tę można łączyć z innymi rodzajami pomocy *de minimis* do wysokości 500 tys. euro w ciągu 3 kolejnych lat podatkowych.

W związku z brakiem wpływu na handel wewnątrzunijny, pomoc *de minimis* nie jest szczegółowo omawiana w sporządzanym corocznie przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów *Raporcie o pomocy publicznej*. Ze względu jednak na to, że co roku łączna wartość pomocy *de minimis* jest stosunkowo duża (w roku 2015 wyniosła 4 892,9 mln zł)⁴, od 2008 roku Prezes UOKiK przygotowuje odrębny raport dotyczący tej pomocy. Niniejszy raport dotyczy pomocy *de minimis* udzielonej przedsiębiorcom w 2015 roku.

Jednocześnie należy wyjaśnić, iż niniejszy raport dotyczy wszelkiej pomocy udzielanej zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1407/2013 w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*. Biorąc pod uwagę fakt, iż rozporządzenie to, co do zasady, stosuje się również do pomocy w sektorze przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych⁵, niniejszy raport obejmuje również pomoc *de minimis* w tym sektorze. Raport obejmuje także

¹ Rozporządzenie to obowiązuje od 1 stycznia 2014 r., wcześniej pomoc *de minimis* była uregulowana rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 379 z 28.12.2006, str. 5, z późn. zm.).

² Wersja skonsolidowana Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej - Dz. Urz. UE C 202 z 7.06.2016, str. 47.

³ Dz. Urz. UE L 114 z 26.04.2012, str. 8, z późn. zm.

⁴ Wszystkie dane liczbowe dotyczące pomocy *de minimis* udzielonej w 2015 roku zostały przedstawione według stanu na dzień 14 lipca 2016 roku.

⁵ Wyjątki w tym zakresie określone zostały w art. 1 ust. 1 lit. c podpunkt i) oraz ii) rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*.

pomoc *de minimis* stanowiącą rekompensatę za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym.

Raport nie uwzględnia natomiast pomocy *de minimis* w rolnictwie i rybołówstwie, o której mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9)⁶, która jest monitorowana przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* oraz rozporządzeniem Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym:

- łączna kwota pomocy *de minimis* dla danego beneficjenta nie może przekroczyć 200 tys. euro w okresie trzech kolejnych lat podatkowych, 100 tys. euro w sektorze transportu drogowego towarów oraz 500 tys. euro w zakresie finansowania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym,
- pomoc *de minimis* musi być „przejrzysta”, tzn. musi istnieć możliwość obliczenia *ex ante* ekwiwalentu dotacji brutto bez potrzeby przeprowadzania oceny ryzyka,
- pomoc *de minimis* nie może być łączona z pomocą publiczną w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowalnych, w przypadku gdyby taka kumulacja miała skutkować przekroczeniem poziomu intensywności tej pomocy publicznej,
- w niektórych sektorach możliwość udzielania pomocy *de minimis* podlega szczególnym zasadom, wykluczającym lub ograniczającym możliwości jej udzielania (dotyczy to produkcji rolnej, rybołówstwa, akwakultury i transportu),
- pomocy *de minimis* stanowiącej rekompensatę za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym nie można łączyć z żadną rekompensatą w odniesieniu do tych samych usług bez względu na to, czy stanowi ona pomoc państwa czy nie.

Zgodnie z art. 6 rozporządzenia nr 1407/2013 oraz art. 3 rozporządzenia nr 360/2012, przed przyznaniem pomocy *de minimis* państwo członkowskie musi uzyskać od podmiotu ubiegającego się o tę pomoc oświadczenie w formie pisemnej lub elektronicznej na temat wszelkiej pomocy *de minimis* przyznanej mu w ciągu bieżącego roku oraz dwóch poprzedzających go lat. Zobowiązanie to zostało odzwierciedlone w art. 37 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej⁷, zgodnie z którym przedsiębiorca ubiegający się o pomoc *de minimis* ma obowiązek przedstawienia wszystkich zaświadczeń (lub oświadczenia) o wielkości takiej pomocy otrzymanej w powyższym okresie lub oświadczenia o jego nieotrzymaniu.

Zaświadczenia o pomocy *de minimis*, o których szczegółowo mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy *de minimis* i pomocy

⁶ Rozporządzenie to obowiązuje od 1 stycznia 2014 r., wcześniej pomoc *de minimis* w rolnictwie i rybołówstwie była uregulowana rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1535/2007 z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy *de minimis* w sektorze produkcji rolnej (Dz. Urz. UE L 337 z 21.12.2007, str. 35, z późn. zm.).

⁷ Dz. U. z 2007 r. poz. 404, z późn. zm.

de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie⁸, wydawane są beneficjentowi pomocy *de minimis* przez podmiot udzielający tego rodzaju pomocy na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Służą one weryfikowaniu nieprzekraczania przez przedsiębiorcę właściwych limitów, o których mowa powyżej. W sytuacji, gdy limit ten zostałby przekroczony, organ, do którego zwrócił się wnioskodawca, zobowiązany jest odmówić udzielenia takiej pomocy.

Zadaniem Prezesa UOKiK w zakresie pomocy *de minimis* jest przede wszystkim monitorowanie jej udzielania, to jest gromadzenie przesyłanych sprawozdań o udzielonej pomocy *de minimis* w centralnej, na bieżąco aktualizowanej bazie danych o udzielonej pomocy *de minimis* (której rolę pełni aplikacja SHRIMP). Baza ta, tzw. centralny rejestr pomocy *de minimis*, umożliwia podmiotom udzielającym pomocy *de minimis* weryfikowanie bezpośrednio przed udzieleniem tej pomocy (na zasadzie dostępu *on-line*) wielkości pomocy *de minimis* otrzymanej już przez danego beneficjenta, a w konsekwencji możliwości udzielenia mu kolejnej pomocy przy uwzględnieniu obowiązującego limitu. Zadanie to może być realizowane dzięki włączeniu w 2013 r. do systemu SHRIMP ostatniej grupy podmiotów udzielających pomocy *de minimis* w Polsce oraz skróceniu terminu sprawozdawczego, który wynosi obecnie 7 dni.

Ponadto, rola Prezesa UOKiK w zakresie udzielania pomocy *de minimis* sprowadza się do zapewnienia zgodności projektów programów tej pomocy z przepisami rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1407/2013 oraz rozporządzenia Komisji (UE) nr 360/2012 i obejmuje m.in.:

- aktywne uczestnictwo w procesie legislacyjnym w odniesieniu do aktów prawnych będących podstawami prawnymi udzielania pomocy *de minimis* (zgłaszanie uwag i projektów sformułowań konkretnych przepisów),
- zgłaszanie w terminie 14 dni zastrzeżeń do projektów programów pomocy *de minimis* w zakresie przejrzystości planowanej pomocy,
- zgłaszanie organom udzielającym pomocy *de minimis* informacji o zidentyfikowanych nieprawidłowościach w udzielaniu (niezgodność z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 oraz nr 360/2012) oraz jej sprawozdawaniu (brak sprawozdań, niezgodności z zaświadczeniami *de minimis*).

Niniejszy raport został opracowany na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniach przekazywanych do Prezesa UOKiK przez podmioty udzielające pomocy. Przy sporządzaniu niniejszego raportu przyjęto metodologię analogiczną do zastosowanej przy opracowaniu Raportu o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2015 roku.

⁸ Dz. U. z 2015 r. poz. 1983

II. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA

Tabela 1 Statystyka ogólna

Wskaźniki	2014	2015
Liczba podmiotów, które udzieliły pomocy <i>de minimis</i>	4,1 tys.	3,7 tys.
Liczba beneficjentów, którzy otrzymali pomoc	287 tys.	263 tys.
Liczba przypadków pomocy	756 tys.*	715 tys.*
Liczba przypadków przypadających średnio na jednego beneficjenta	2,6	2,7
Wielkość pomocy <i>de minimis</i> przypadająca średnio na jednego beneficjenta	23 tys. zł (5,5 tys. euro)	18,6 tys. zł (4,4 tys. euro)

*Liczba przypadków pomocy jest kilkakrotnie wyższa od liczby beneficjentów, m.in. z następujących względów:

- możliwości korzystania przez jednego beneficjenta z pomocy o różnej formie, źródle pochodzenia
- wykazywania 4 razy w roku (na dzień udzielenia) pomocy w formie ustawowego zwolnienia osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą z podatku od nieruchomości
- możliwości dokonywania korekt ujemnych przez organy podatkowe w przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z układu ratalnego spłaty podatku wynikającego z decyzji.

Tabela 2 Wartość pomocy *de minimis* udzielonej przedsiębiorcom w 2015 roku

Ogólna wartość pomocy <i>de minimis</i>	2015		
	mln zł	mln euro	% PKB
	4 892,9	1 169,5	0,27

Analiza sprawozdań podmiotów udzielających pomocy wykazała, że ogólna wartość pomocy *de minimis* udzielonej w 2015 roku wyniosła 4 892,9 mln zł, co stanowi 1 169,5 mln euro⁹. Pomoc *de minimis* udzielona przedsiębiorcom w 2015 roku stanowiła **0,27 proc. PKB**.

W porównaniu z rokiem poprzednim, w 2015 roku odnotowano zmniejszenie wartości pomocy *de minimis* o 1,7 mln zł. Spadek wartości przełożył się na zmniejszenie niemalże wszystkich wskaźników określonych w tabeli 1. Jedynie w zakresie liczby przypadków przypadających na jednego beneficjenta odnotowano nieznaczny wzrost.

W 2015 roku liczba beneficjentów pomocy *de minimis* była mniejsza o ok. 24 tys. niż w roku 2014 oraz było o ok. 418 mniej podmiotów udzielających tej pomocy, co przełożyło się także na mniejszą o ok. 41 tys. liczbę przypadków pomocy *de minimis* w porównaniu z rokiem poprzednim.

Na wykresie 1 przedstawiono wielkość pomocy *de minimis* udzielonej w latach 2010-2015. W roku 2011 wartość pomocy *de minimis* zmniejszyła się o ok. 1/4 w porównaniu z rokiem

⁹ przyjmując średni kurs w 2015 roku: 1 euro = 4,1839 zł

poprzednim, natomiast od roku 2012 do 2014 obserwowany był wzrost ogólnej wielkości pomocy *de minimis*. W roku 2014 osiągnęła ona najwyższą jak do tej pory wartość - 6 629,6 mln zł. W 2015 roku, podobnie jak w roku 2011, odnotowano spadek wartości udzielonej pomocy o ok. 1/4 w porównaniu z rokiem poprzednim.

W latach 2012-2014 wzrost wartości pomocy *de minimis* związany był przede wszystkim ze wzrostem pomocy udzielanej na podstawie:

- ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹⁰,
- ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹¹ na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników,

oraz zmianą ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne¹² i rozpoczęciem udzielania pomocy *de minimis* przedsiębiorcom w formie gwarancji przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Natomiast w roku 2015 spadek wartości udzielonej pomocy o 26 proc. był związany głównie ze zmniejszeniem wartości pomocy udzielanej w ramach ustawy z dnia 6 grudnia 2006 o zasadach prowadzenia polityki rozwoju¹³, ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości¹⁴ oraz ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013¹⁵. W ramach wskazanych aktów prawnych odnotowano zmniejszenie od 50 proc. do 80 proc. w porównaniu z rokiem poprzednim. Spadek wynikał głównie z wygaszania realizacji projektów unijnych realizowanych w ramach perspektywy finansowej 2007-2013, a tym samym zmniejszenia wartości udzielanej pomocy *de minimis*. Szczegóły w dalszej części raportu.

¹⁰ Dz. U. z 2016 r. poz. 645, z późn. zm.

¹¹ Dz. U. z 2015 r. poz. 2156, z późn. zm.

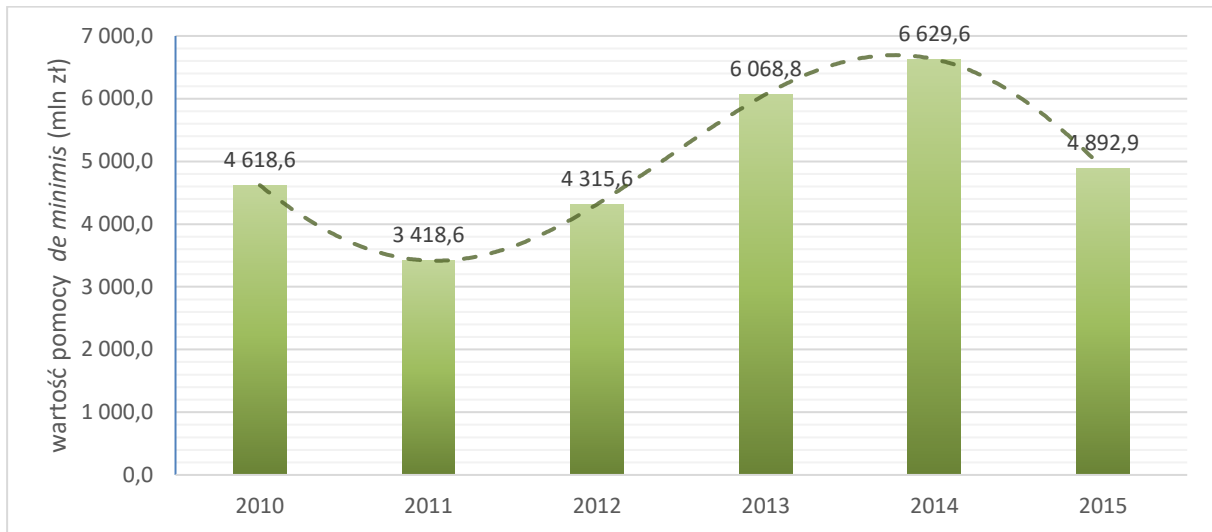
¹² Dz. U. z 2015 r. poz. 1052, z późn. zm.

¹³ Dz. U. z 2016 r. poz. 383

¹⁴ Dz. U. z 2016 r. poz. 359

¹⁵ Dz. U. z 2016 r. poz. 1387, z późn. zm.

Wykres 1 Wartość pomocy *de minimis* udzielonej w latach 2010-2015

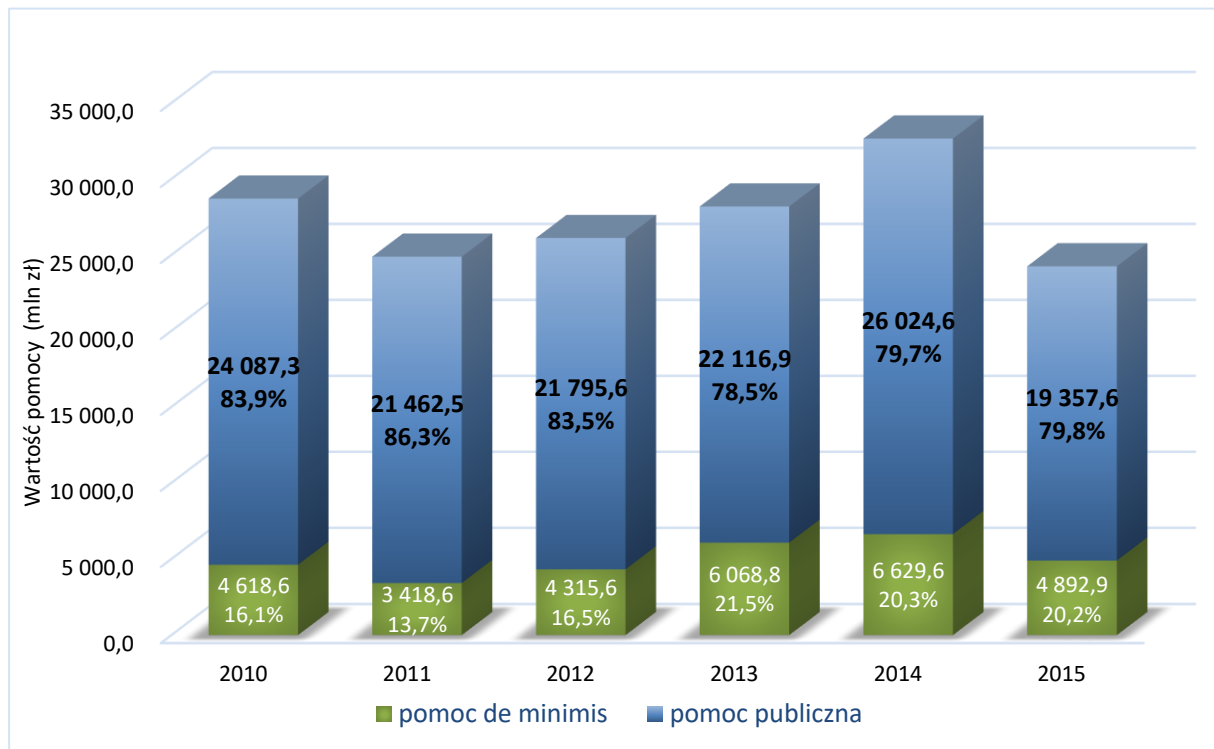

Z porównania wielkości udzielonej pomocy publicznej spełniającej przesłanki art. 107 TFUE¹⁶ i pomocy *de minimis* wynika, że pomocy *de minimis* udziela się zdecydowanie mniej, co jest zrozumiałe ze względu na ograniczenie wielkości pomocy *de minimis* możliwej do otrzymania przez jednego przedsiębiorcę. W latach 2010-2012 wartość pomocy *de minimis* stanowiła średnio ok. 14-16 proc. całkowitej wartości pomocy udzielonej przedsiębiorcom. W latach 2013-2015 jej udział przekraczał już 20 proc., co było wynikiem znacznego wzrostu wartości pomocy *de minimis* w latach 2013-2014 w porównaniu z jej wartością w roku 2012. Warto zauważyć, że pomimo spadku ogólnej wartości udzielonej pomocy, udział w 2015 r. pomocy *de minimis* pozostał na podobnym poziomie jak w dwóch latach poprzednich. Nie zmienił go, ani znaczny wzrost udzielonej pomocy publicznej w 2014 roku, ani znaczny jej spadek w 2015 roku.

Warto zauważyć, że w latach 2010-2015 tendencja zmian wartości pomocy publicznej (wzrost lub spadek) była zbieżna z tendencją zmian pomocy *de minimis*, przy czym w roku 2012 i 2013 wzrost pomocy publicznej był stosunkowo powolny, natomiast wartość pomocy *de minimis* wzrastała w tym okresie relatywnie szybciej. W 2014 roku dynamika zmiany wartości pomocy *de minimis* (wzrost o ok. 9 proc.) była mniejsza od dynamiki pomocy publicznej (wzrost o ok. 18 proc.). Związane to było z rozpoczęciem udzielania pomocy publicznej (o wysokiej kwocie) na ochronę środowiska. Z kolei w 2015 roku relacja ta była na zbliżonym poziomie (spadek o ok. 26 proc.).

¹⁶ dalej zwana także pomocą publiczną

Wykres 2 Wartość pomocy publicznej spełniającej przesłanki art. 107 TFUE i pomocy *de minimis* udzielonej w latach 2010-2015

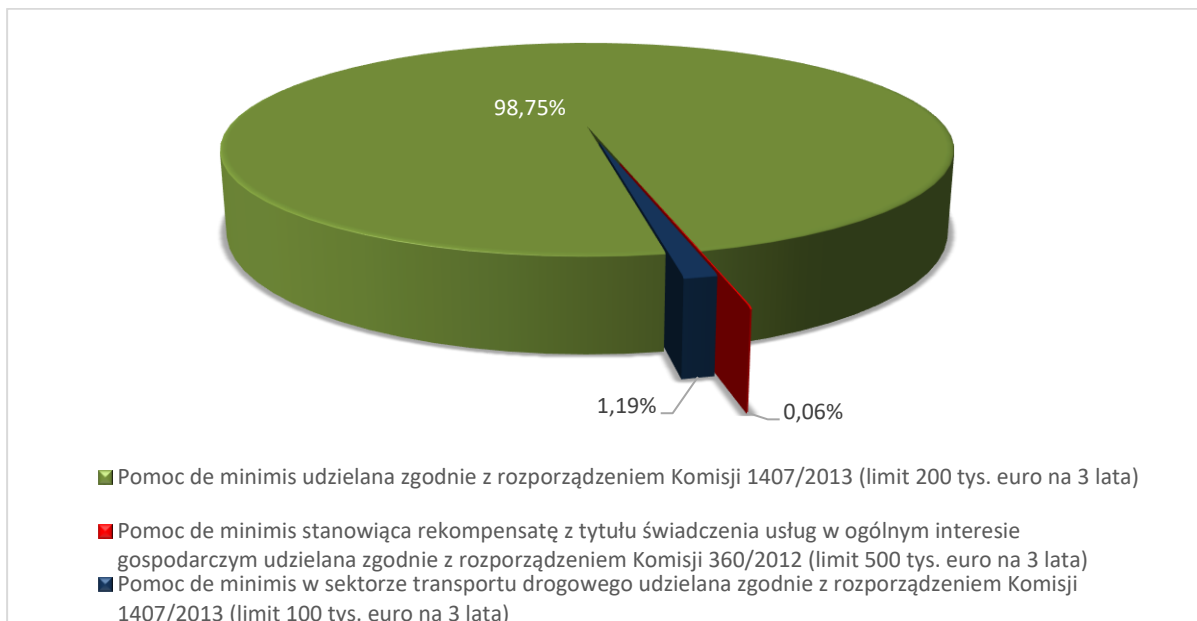

III. POMOC *DE MINIMIS* W UJĘCIU PRZEKROJOWYM

1. Pomoc *de minimis* w podziale według jej rodzaju

W 2015 roku najwięcej pomocy *de minimis* (4 831,7 mln zł, tj. 98,75 proc.) udzielono zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w ramach limitu 200 tys. euro na 3 lata podatkowe. Pozostałe rodzaje pomocy *de minimis* stanowiły niewielki odsetek pomocy udzielonej w 2015 roku. Pomoc *de minimis* w sektorze transportu drogowego towarów (limit 100 tys. euro na 3 lata podatkowe) udzielana zgodnie z rozporządzeniem nr 1407/2013 stanowiła jedynie 1,19 proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis* (58,3 mln zł). Najmniej udzielono jej natomiast w ramach limitu 500 tys. euro na 3 lata podatkowe zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym - 0,06 proc., co stanowiło zaledwie 2,8 mln zł. Powyższe dane przedstawione zostały na wykresie 3.

Wykres 3 Wartość pomocy *de minimis* w 2015 r. według jej rodzaju

2. Pomoc *de minimis* w podziale według form pomocy

W niniejszym raporcie dokonano analizy form pomocy *de minimis* w ramach czterech grup oznaczonych literami A, B, C i D. W każdej grupie wyróżniono podgrupy, którym przypisano cyfrę 1 lub 2, w zależności od tego, czy następuje przepływ środków finansowych z budżetu (1), czy też pomoc jest związana z uszczupleniem wpływów budżetowych (2). Do poszczególnych grup i podgrup zaliczono następujące formy pomocy:

Tabela 3 Formy pomocy *de minimis* udzielonej w 2015 roku

Grupa	Podgrupa	Forma pomocy
A dotacje i ulgi podatkowe	A1	dotacje i inne bezzwrotne świadczenie
		dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (bezpośrednio dla przedsiębiorców)
		inne wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych lub realizacją ich zadań statutowych
		refundacje
		rekompensaty
	A2	zwolnienie z podatku
		odliczenie od podatku
		obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku
		obniżenie wysokości opłaty
		zwolnienie z opłaty
		zaniechanie poboru podatku
		zaniechanie poboru opłaty
		umorzenie w całości lub części zaległości podatkowej wraz z odsetkami
		umorzenie w całości lub części odsetek od zaległości podatkowej
		umorzenie opłaty i w całości lub części odsetek za zwłokę z tytułu opłaty (składki, wpłaty, kary)
		umorzenie kar
		oddanie do korzystania mienia będącego własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków na warunkach korzystniejszych dla przedsiębiorcy od oferowanych na rynku
		zbycie mienia będącego własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku
		umorzenie kosztów egzekucyjnych
		jednorazowa amortyzacja
umorzenie kosztów procesu sądowego		
B subsydia kapitałowo- inwestycyjne	B1	wniesienie kapitału do spółki
C tzw. „miękkie kredytowanie”	C1	pożyczki, kredyty preferencyjne
		dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (dla banków)
		pożyczki warunkowo umorzone
	C2	odroczenie lub rozłożenie na raty płatności podatku lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę
odroczenie lub rozłożenie na raty płatności opłaty (składki, wpłaty), zaległej opłaty (składki, wpłaty, kary) lub zaległej opłaty (składki, wpłaty, kary) wraz z odsetkami		

		odroczenie lub rozłożenie na raty płatności kary
		odroczenie lub rozłożenie na raty kosztów egzekucyjnych
		odroczenie lub rozłożenie na raty odsetek
		odroczenie lub rozłożenie na raty kosztów sądowych
D	D1	poręczenia i gwarancje
E inne		

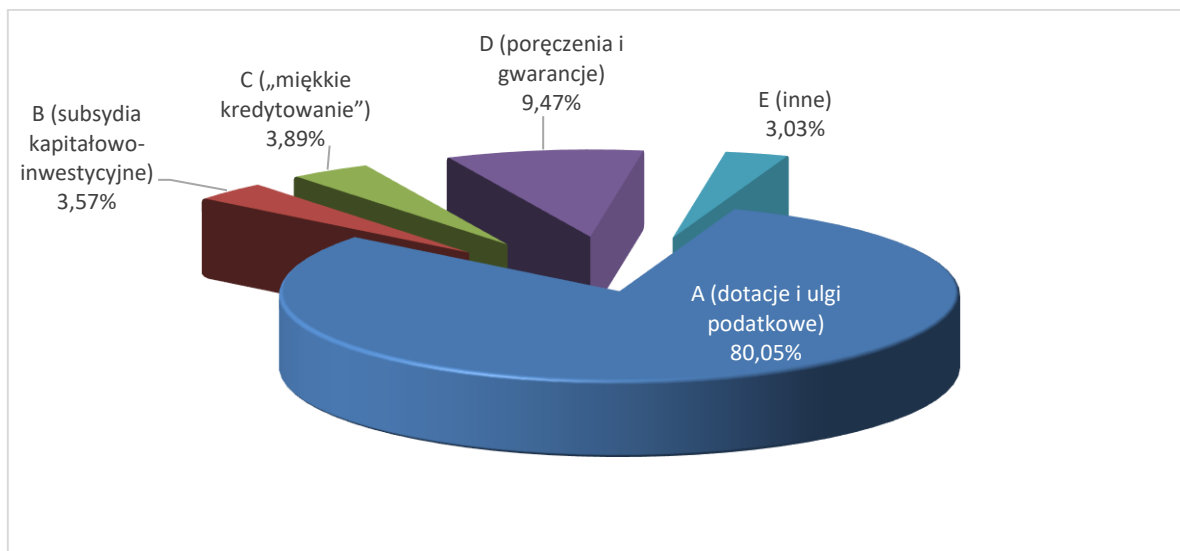
Wśród form pomocy *de minimis*, podobnie jak w roku 2014, dominowały formy pomocy z grupy A, tj. dotacje i ulgi podatkowe, których udział w porównaniu z poprzednim rokiem utrzymał się na podobnym poziomie - ok. 80 proc. Spadek ogólnej wartości pomocy *de minimis* związany był przede wszystkim ze znaczącym spadkiem pomocy udzielanej w formie **dotacji i refundacji** - o 1 496,1 mln zł (o 29,29 proc.).

Wartość pomocy z grupy D (poręczenia i gwarancje kredytowe) spadła o 327,9 mln zł (o 41,45 proc.) w porównaniu z 2014 rokiem.

Wartość pomocy udzielonej w formie pomocy z grupy C, czyli tzw. „miękkiego kredytowania”, utrzymała się na podobnym poziomie - ok. 190 mln zł, w porównaniu z rokiem poprzednim.

Natomiast w przypadku subsydiów kapitałowo-inwestycyjnych (grupa B) odnotowano największy wzrost w porównaniu z 2014 rokiem - o 78,7 mln zł (o ok. 82 proc.).

Wykres 4 Formy pomocy *de minimis* udzielonej w 2015 roku

Analizując bardziej szczegółowo strukturę pomocy *de minimis* w podziale według formy można zauważyć zdecydowaną przewagę form z podgrupy A1 (obejmującej przede wszystkim dotacje i refundacje), która stanowiła aż 73,81 proc. (spadek o ponad 3 punkty procentowe¹⁷ w porównaniu z rokiem poprzednim) całej pomocy *de minimis* udzielonej

¹⁷ dalej także p.p.

w 2015 roku. Udział subsydiów podatkowych (podgrupa A2) w ogólnej wartości pomocy *de minimis* wyniósł natomiast 6,24 proc. (były to głównie zwolnienia z podatku, obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku, umorzenie zaległości podatkowej wraz z odsetkami).

Jak była mowa powyżej, w roku 2015 nastąpił spadek pomocy udzielonej w ramach gwarancji i poręczeń (grupa D1) i jej udziału w ogólnej wartości udzielonej pomocy (z 11,93 proc. w 2014 roku do 9,47 proc. w 2015 roku).

Nieznacznie wzrósł udział (w ogólnej pomocy *de minimis*) pomocy udzielonej w formie z grupy B1 - wniesienie kapitału (z 1,45 proc. w 2014 roku do 3,57 proc. w 2015 roku) oraz w formie z grupy C1 (z 1,77 proc. w 2014 roku do 2,57 proc. w roku następnym). W grupie C1 dominowała pomoc *de minimis* udzielona w formie pożyczki preferencyjnej lub warunkowo umorzonych.

W przypadku C2 udział również nieznacznie wzrósł - z 1,20 proc. w 2014 roku do 1,32 proc. w roku następnym. W omawianej grupie pomoc *de minimis* była przyznawana głównie w formie rozkładania na raty opłat, składek, wpłat i zaległości podatkowych w tym z odsetkami.

Szczegółowe dane na ten temat zawarte są w tabeli 4.

Tabela 4 Struktura pomocy *de minimis* w poszczególnych formach pomocy

Forma pomocy	2014			2015		
	Wartość pomocy (mln zł)	Udział w grupie	Udział w pomocy <i>de minimis</i> ogółem	Wartość pomocy (mln zł)	Udział w grupie	Udział w pomocy <i>de minimis</i> ogółem
Grupa A - Dotacje i subsydia podatkowe ogółem	5 418,3	100,00%	81,73%	↘ 3 916,7	100,00%	80,05%
A1 - dotacje i refundacje	5 107,6	94,27%	77,04%	↘ 3 611,6	92,21%	73,81%
A2 - subsydia podatkowe	310,7	5,73%	4,69%	↘ 305,1	7,79%	6,24%
Grupa B - Subsydia kapitałowo-inwestycyjne ogółem	96,0	100,00%	1,45%	↖ 174,6	100,00%	3,57%
B1 - wniesienie kapitału	96,0	100,00%	1,45%	↖ 174,6	100,00%	3,57%
Grupa C - „Miękkie kredytowanie” ogółem	196,7	100,00%	2,97%	↘ 190,3	100,00%	3,89%
C1 - pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone	117,2	59,57%	1,77%	↖ 125,7	66,06%	2,57%

C2 - odroczenie i rozłożenie na raty płatności wobec budżetu i funduszu	79,5	40,43%	1,20%	↘	64,6	33,94%	1,32%
Grupa D1 - Poręczenia i gwarancje kredytowe ogółem	791,0	100,00%	11,93%	↘	463,1	100,00%	9,47%
Grupa E - Inne	127,7	100,00%	1,93%	↖	148,1	100,00%	3,03%

Analiza sposobu finansowania pomocy *de minimis* w 2015 roku w Polsce wskazuje, że podobnie jak w roku poprzednim, najczęściej udzielano tej pomocy w postaci bezpośrednich wydatków¹⁸ - ok. 77 proc. Udział form pomocy *de minimis* stanowiących głównie uszczuplenia wpływów do budżetu wyniósł ok. 20 proc. pomocy *de minimis* ogółem. Natomiast 3 proc. pomocy *de minimis* stanowiła grupa „inne” zawierająca w sobie zarówno bezpośrednie wydatki, jak i uszczuplenia budżetu.

3. Pomoc *de minimis* w podziale według podstaw prawnych

W 2015 roku pomocy *de minimis* o największej wartości udzielono na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹⁹ - 2 252,7 mln zł, co stanowi ok. 46 proc. pomocy *de minimis* udzielonej w roku 2015 (wzrost wartości o ok. 26,6 proc. w porównaniu z 2014 rokiem). Wzrost ten związany jest z zastępowaniem pomocą *de minimis* wsparcia, które w latach poprzednich było kwalifikowane jako pomoc publiczna, np. pomoc udzielana przez Ochotnicze Hufce Pracy²⁰ w formie refundacji wynagrodzenia młodocianych pracowników oraz przez starostów w ramach programu prac interwencyjnych.

Około 13 proc. (618,9 mln zł) pomocy *de minimis* przyznano na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju²¹.

Ponad 8,5 proc. pomocy *de minimis* (421,6 mln zł) udzielono w 2015 roku na podstawie ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne²² zgodnie z wprowadzonym w 2013 roku art. 34a ust. 1a, który stanowi, że Bank Gospodarstwa Krajowego może udzielać pomocy publicznej lub pomocy *de minimis* w formie poręczeń lub gwarancji w ramach rządowych programów społeczno-gospodarczych oraz programów samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego. Wartość tej pomocy spadła w stosunku do 2014 roku o 323,4 mln zł.

Największe spadki wartości udzielonej pomocy *de minimis*, w porównaniu z rokiem 2014, w tym zestawieniu odnotowano w przypadku pomocy przyznanej na podstawie ustawy

¹⁸ Do bezpośrednich wydatków zaliczono pomoc udzieloną w formie dotacji (grupa A1) oraz w formie wniesienia kapitału do spółki (grupa B1).

¹⁹ Dz. U. z 2016 r. poz. 645, z późn. zm.

²⁰ dalej zwane także OHP

²¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 383

²² Dz. U. z 2015 r. poz. 1052, z późn. zm.

z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju - spadek o 752,7 mln zł (tj. ok. 55 proc.).

Zmniejszenie o 669,7 mln zł (tj. o ok. 80 proc.) odnotowano w przypadku pomocy udzielonej na podstawie ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013²³ (w 2015 roku wartość tej pomocy wyniosła 163,4 mln zł, co stanowiło 3,34 proc. pomocy *de minimis* ogółem).

Równie znaczące było zmniejszenie wartości pomocy udzielonej na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości - w porównaniu z poprzednim rokiem nastąpił spadek o 520,9 mln zł, tj. o ok. 57%.

Analizując dane można zauważyć, że spadek wartości udzielonej pomocy dotyczy głównie aktów prawnych na podstawie, których realizowana była dystrybucja środków unijnych w ramach perspektywy finansowej 2007-2013.

Około 98 proc. pomocy *de minimis* w roku 2015 udzielono na podstawie trzynastu aktów prawnych. Zestawienie opisywanych powyżej danych przedstawia tabela 5.

Tabela 5 Największa pomoc *de minimis* według podstaw prawnych

Podstawa prawna	2014		2015	
	Wartość pomocy (mln zł)	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>	Wartość pomocy (mln zł)	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>
ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	1 779,0	26,83%	↗ 2 252,7	46,04%
ustawa z dnia 6 grudnia 2006 o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	1 371,6	20,69%	↘ 618,9	12,65%
ustawa z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne	745,0	11,24%	↘ 421,6	8,62%
ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	917,9	13,84%	↘ 397,0	8,11%
ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska	201,3	3,04%	↗ 272,0	5,56%
ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty	185,9	2,80%	↗ 212,2	4,34%
ustawa z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	833,1	12,57%	↘ 163,4	3,34%
ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	155,3	2,34%	↘ 147,8	3,02%
ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa	86,0	1,30%	↗ 87,8	1,79%

²³ Dz. U. z 2016 r. poz. 1387, z późn. zm.

ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	79,9	1,20%	↖	81,7	1,67%
ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych	86,1	1,30%	↘	74,9	1,53%
ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju	13,3	0,20%	↖	23,1	0,47%
ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości	62,3	0,94%	↘	22,5	0,46%
pozostałe akty prawne	112,9	1,70%	↖	117,2	2,40%
Ogółem	6 629,6	100,00%		4 892,9	100,00%

4. Pomoc *de minimis* w podziale według podmiotów udzielających pomocy

Tabela 6 Liczba podmiotów udzielających pomocy *de minimis* w 2015 roku

Rodzaje podmiotów udzielających pomocy <i>de minimis</i>	Liczba podmiotów
Organy jednostek samorządu terytorialnego, w tym:	2 572
▪ marszałkowie województw	16 (spośród 16*)
▪ starostowie powiatów	304 (spośród 314*)
▪ wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast	2 252 (spośród 2 478*)
Organy podatkowe	406
Organy centralne	22
Organy terenowe	44
Pozostałe podmioty (w tym beneficjenci programów operacyjnych)	691
Ogółem	3 735

*zgodnie ze stanem na dzień 01.01.2015 r.

W 2015 roku około 3,7 tys. podmiotów mających prawo do udzielania pomocy publicznej, udzieliło przedsiębiorcom pomocy *de minimis*. Wśród nich znaleźli się wszyscy marszałkowie województw, 97 proc. starostów powiatów, 91 proc. wójtów gmin, burmistrzów i prezydentów miast oraz ok. 84 proc. organów skarbowych i celnych.

Tabela 7 Pomoc *de minimis* według podmiotów udzielających pomocy w 2015 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Główne podstawy prawne	Wartość pomocy (mln zł)	Główne formy pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Starostowie powiatów	1 490,9	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	1 446,4	refundacja	697,0
				dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	421,0
		ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	22,8	refundacja	13,5
				dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	7,7
Wójtowie gmin / Burmistrzowie / Prezydenci miast	891,9	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	415,2	refundacja	146,2
				dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	134,6
		ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty	212,2	dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	212,1
		ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	81,7	zwolnienie z podatku	72,0
				obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku	8,1
		ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa	62,4	umorzenie w całości lub w części zaległości podatkowej wraz z odsetkami	44,9
ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	34,8	refundacja	13,3		
		zwolnienie z podatku	9,8		
Beneficjenci programów operacyjnych i regionalnych programów operacyjnych ²⁴ ,	708,3	ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	316,5	wniesienie kapitału	164,6
				dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	110,4
		ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach	297,3	dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	156,3

²⁴ W grupie tej znajdują się m.in. izby gospodarcze, izby przemysłowo-handlowe, parki naukowo-technologiczne, fundacje, agencje rozwoju, agencje wspierania przedsiębiorczości, firmy doradczo-szkoleniowe, stowarzyszenia, szkoły wyższe, inkubatory przedsiębiorczości, centra rozwoju biznesu, specjalne strefy ekonomiczne, fundusze poręczeniowo-kredytowe, zakłady doskonalenia zawodowego. Grupa ta nie obejmuje jednostek samorządu terytorialnego, które również udzielają pomocy *de minimis* ze środków unijnych, co zostało uwzględnione w kwotach pomocy przy tych podmiotach.

przedsiębiorcy publiczni		prowadzenia polityki rozwoju		pożyczka preferencyjna	49,4
		ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska	48,6	dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	40,8
		ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	21,0	pożyczka preferencyjna	20,8
Bank Gospodarstwa Krajowego	423,4	ustawa z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne	421,6	gwarancja	421,6
Marszałkowie województw	399,6	ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	300,8	refundacja	159,3
				dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	139,5
		ustawa z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	77,5	refundacja	77,4
Ochotnicze Hufce Pracy	373,7	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	370,1	refundacja	370,1
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	154,8	ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska	154,8	dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	152,2
Urzędy skarbowe	98,1	ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych	74,7	obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku	69,6
				jednorazowa amortyzacja	5,1
		ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa	22,8	rozłożenie na raty płatności zaległości podatkowej lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami	16,3

				umorzenie odsetek od zaległości podatkowej	1,6
Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	88,0	ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	88,0	refundacja	86,6
Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	86,1	ustawa z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	85,9	refundacja	85,9
Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	60,3	ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska	60,1	pożyczki warunkowo umorzone	23,1
				dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	18,4
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	60,0	ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	60,0	dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	60,0
inne podmioty	57,7				
Ogółem	4 892,9				

Tak jak w roku poprzednim w 2015 roku grupą podmiotów, która w sumie udzieliła pomocy *de minimis* o największej wartości, były organy jednostek samorządu terytorialnego - 56,87 proc. łącznej wartości pomocy (2 782,4 mln zł). W ramach tej grupy najczęściej pomocy *de minimis* udzielili starostowie powiatów (1 490,9 mln zł) - przede wszystkim w formie dotacji i innego bezzwrotnego świadczenia²⁵ oraz refundacji przekazanych na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy²⁶ oraz refundacji na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych²⁷.

Wójtowie gmin oraz burmistrzowie i prezydenci miast udzielili łącznie 891,9 mln zł pomocy *de minimis*, najczęściej w formie dotacji i refundacji na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (415,2 mln zł). Pomocy *de minimis* o znacznej wartości (212,2 mln zł) przyznano także na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników na podstawie art. 70b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty²⁸. Jak co roku samorządowe organy podatkowe

²⁵ dalej zwana także dotacją

²⁶ Dz. U. z 2016 r. poz. 645, z późn. zm.

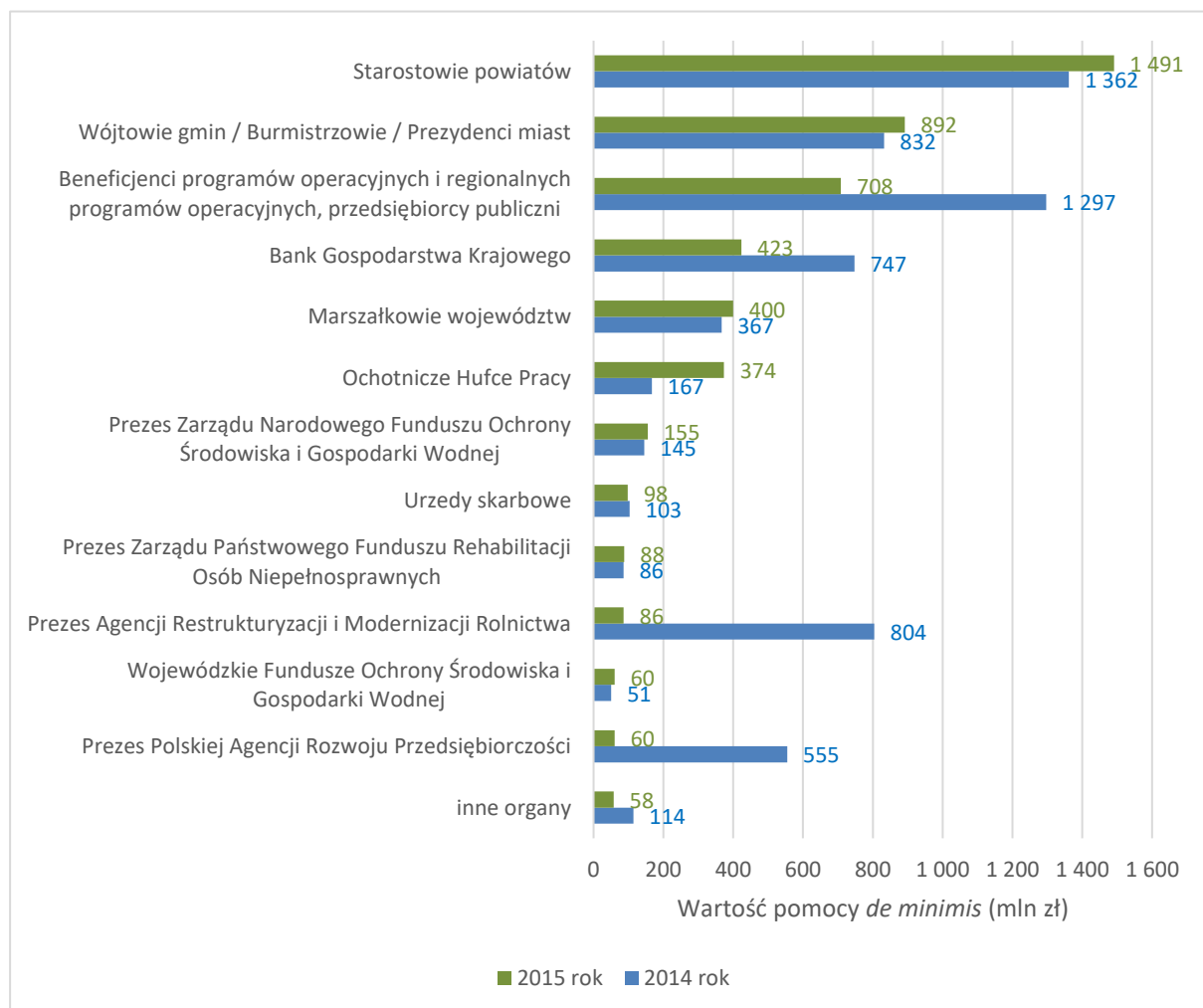
²⁷ Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.

²⁸ Dz. U. z 2015 r. poz. 2156, z późn. zm.

udzieliły także pomocy *de minimis* o dużej wartości na podstawie *ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych*²⁹ (81,7 mln zł - głównie zwolnienia podatkowe), a także na podstawie *Ordynacji podatkowej*³⁰ (62,4 mln zł - przede wszystkim umorzenia zaległości podatkowych).

Pomoc *de minimis* w wysokości 708,3 mln zł została w 2015 roku udzielona przez beneficjentów programów operacyjnych i regionalnych programów operacyjnych oraz przedsiębiorców publicznych. Głównie przyznawano pomoc na podstawie *ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości*³¹ (316,5 mln zł) w formie wniesienia kapitału i dotacji oraz *ustawy z dnia 6 grudnia 2006 o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*³² (297,3 mln zł) w formie dotacji i pożyczki preferencyjnej. Należy wskazać, że grupa tych podmiotów odnotowała ponad 45 proc. (o 588,7 mln zł) spadek wartości udzielonej w 2015 roku pomocy *de minimis*.

Wykres 5 Pomoc *de minimis* według podmiotów udzielających pomocy

²⁹ Dz. U. z 2016 r. poz. 716, z późn. zm.

³⁰ *Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa* (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.).

³¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 359

³² Dz. U. 2016 r. poz. 383

W 2015 r. nastąpiło istotne zmniejszenie (o 718,1 mln zł) pomocy *de minimis* udzielonej przez Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Jej wartość wyniosła 86,1 mln zł i została prawie w całości przeznaczona na finansowanie działań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Znacznie mniejsza wartość pomocy *de minimis* (o 494,6 mln zł) została udzielona przez Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, której wartość w 2015 roku wyniosła 60 mln zł i związana była przede wszystkim z Programem Operacyjnym Innowacyjna Gospodarka. Oba podmioty odnotowały blisko 90 proc. spadek wartości udzielonej pomocy w porównaniu z rokiem poprzednim.

Wzrost udzielonej w 2015 roku pomocy *de minimis* - w porównaniu z rokiem poprzednim - odnotowały organy jednostek samorządu terytorialnego (o 7 - 9 proc.) oraz Ochotnicze Hufce Pracy (o 124 proc.). Tak znaczny wzrost pomocy wynika z zastąpienia pomocy publicznej udzielanej wcześniej przez te podmioty pomocą *de minimis*. Udzielały one pomocy przede wszystkim w ramach ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Spośród dwunastu grup podmiotów udzielających pomocy³³, cztery grupy udzieliły pomocy *de minimis* w wysokości przekraczającej 20 mln zł również na podstawie tego aktu prawnego.

Dwanaście grup podmiotów, wskazanych w tabeli 7, udzieliło pomocy, która stanowi ok. 98 proc. całej wartości pomocy *de minimis* udzielonej w roku 2015.

5. Pomoc *de minimis* w podziale według województw

Badając położenie geograficzne siedziby przedsiębiorstw, które otrzymały w 2015 roku pomoc *de minimis*, można zauważyć, że podobnie jak w latach ubiegłych, **najwięcej tej pomocy udzielono przedsiębiorcom z województwa mazowieckiego (732,8 mln zł), wielkopolskiego (534,7 mln zł), śląskiego (500,0 mln zł) oraz małopolskiego (400,0 mln zł),** których łączny udział w ogólnej wartości pomocy *de minimis* udzielonej w roku 2015 sięga 44,3 proc.

Najmniej pomocy *de minimis*, tak jak w poprzednim roku, otrzymali beneficjenci z województwa lubuskiego (127,8 mln zł), podlaskiego (130,8 mln zł), opolskiego (134,0 mln zł) i świętokrzyskiego (152,3 mln zł). Pomoc *de minimis* udzielona przedsiębiorcom posiadającym siedzibę we wspomnianych województwach łącznie stanowiła około 11 proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis* udzielonej w 2015 roku.

W porównaniu z rokiem 2014 r., na terenie wszystkich województw zmniejszyła się wartość otrzymanej pomocy *de minimis*. Biorąc pod uwagę wartości procentowe, najmniejszy spadek odnotowano w województwach opolskim (o 13 proc.) oraz warmińsko-mazurskim i pomorskim (po 18 proc.). Największy natomiast w województwie lubelskim (o 42 proc.) i podkarpackim (o 41 proc.). Z kolei biorąc pod uwagę kwotę - największy spadek odnotowano w województwie mazowieckim - o 224,9 mln zł (o 23 proc.).

Szczegółowe dane na ten temat przedstawione są w tabeli 8.

³³ które w 2015 roku udzieliły pomocy *de minimis* o najwyższej wartości - wskazane w tabeli 7

Tabela 8 Pomoc *de minimis* w podziale na województwa według siedziby beneficjenta pomocy

Województwo	2014		2015	
	Wartość pomocy <i>de minimis</i> (mln zł)	Udział w pomocy <i>de minimis</i> ogółem	Wartość pomocy <i>de minimis</i> (mln zł)	Udział w pomocy <i>de minimis</i> ogółem
mazowieckie	957,8	14,45%	↙ 732,8	14,98%
wielkopolskie	680,4	10,26%	↙ 534,7	10,93%
śląskie	652,0	9,83%	↙ 500,0	10,22%
małopolskie	581,8	8,78%	↙ 400,0	8,17%
dolnośląskie	455,6	6,87%	↙ 364,7	7,45%
pomorskie	388,0	5,85%	↙ 316,8	6,47%
kujawsko-pomorskie	376,4	5,68%	↙ 302,9	6,19%
łódzkie	411,4	6,21%	↙ 281,3	5,75%
podkarpackie	475,2	7,17%	↙ 281,1	5,75%
lubelskie	368,8	5,56%	↙ 213,4	4,36%
warmińsko-mazurskie	260,5	3,93%	↙ 212,3	4,34%
zachodniopomorskie	292,2	4,41%	↙ 207,7	4,25%
świętokrzyskie	201,1	3,03%	↙ 152,3	3,11%
opolskie	154,6	2,33%	↙ 134,0	2,74%
podlaskie	200,2	3,02%	↙ 130,8	2,67%
lubuskie	171,9	2,59%	↙ 127,8	2,61%
brak danych*	1,8	0,03%	↙ 0,1	0,00%
Ogółem	6 629,6	100,00%	4 892,9	100,00%

*w sprawozdaniu nie podano siedziby lub miejsca zamieszkania beneficjenta

Wielkość pomocy *de minimis* w podziale na województwa została ustalona w oparciu o kryterium siedziby przedsiębiorcy, który otrzymał taką pomoc. Należy w związku z tym zaznaczyć, że wysoka wartość pomocy *de minimis* przypisana niektórym województwom może wynikać z faktu, iż wielu przedsiębiorców wybiera duże miasta na swoją siedzibę. Jednocześnie nie jest wykluczone, że przedsiębiorca mający siedzibę na obszarze jednego województwa otrzymał pomoc *de minimis* w związku z działalnością prowadzoną na obszarze innego województwa (np. w związku z posiadaniem tam oddziału).

Należy także zauważyć, iż poszczególne województwa bardzo różnią się między sobą jeśli chodzi o poziom przedsiębiorczości rozumianej jako udział przedsiębiorców działających w danym województwie w całkowitej liczbie przedsiębiorców zarejestrowanych w Polsce. Z tego względu dokonywanie analiz jedynie w oparciu o bezwzględne wartości pomocy *de minimis* w poszczególnych województwach może być mylące. W związku z tym poniżej zestawiono udział pomocy *de minimis* udzielonej przedsiębiorcom z poszczególnych województw w ogólnej wartości pomocy *de minimis* z danymi wskazującymi na poziom przedsiębiorczości w poszczególnych województwach³⁴.

³⁴ Ze względu na fakt, iż sprawozdania Głównego Urzędu Statystycznego zawierające informacje o faktycznej liczbie przedsiębiorstw (ustalanej na podstawie badania statystycznego) oraz wielkości PKB w podziale na województwa za 2015 rok nie były dostępne w momencie sporządzania niniejszego Raportu, w obliczeniach uwzględniono publikowane przez GUS dane o liczbie zarejestrowanych w rejestrze REGON przedsiębiorców deklarujących prowadzenie działalności, tj. z wyłączeniem tych, którzy zawiesili działalność bądź znajdują się w stanie upadłości lub likwidacji (wg stanu na 31.12.2015 r). W związku z powyższym należy zaznaczyć, iż mimo uwzględnienia ww. wyłączenia, liczba oparta na rejestrze REGON może być zawyżona (obejmuje ona przedsiębiorców, którzy pomimo zakończenia działalności nie wyrejestrowali się).

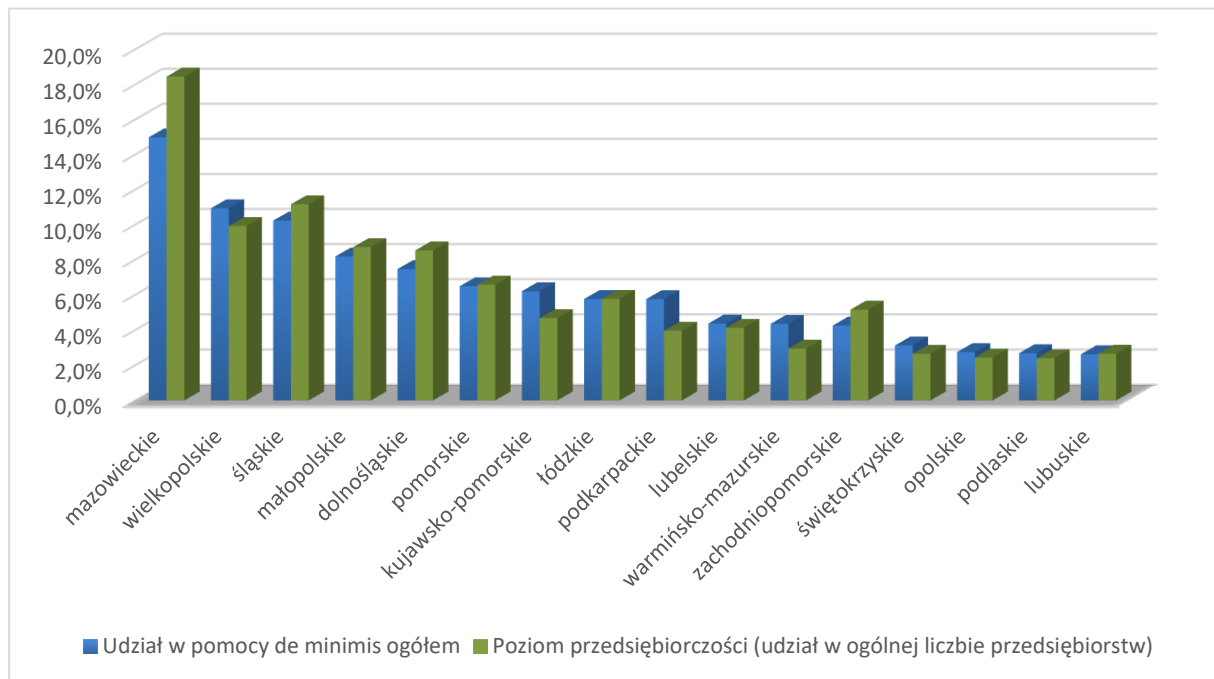
Tabela 9 Udział województw w ogólnej wartości pomocy *de minimis* na tle poziomu przedsiębiorczości województw w 2015 roku

Województwo	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>	Poziom przedsiębiorczości (udział w ogólnej liczbie przedsiębiorstw)
mazowieckie	14,98%	18,44%
wielkopolskie	10,93%	9,91%
śląskie	10,22%	11,15%
małopolskie	8,17%	8,71%
dolnośląskie	7,45%	8,52%
pomorskie	6,47%	6,57%
kujawsko-pomorskie	6,19%	4,67%
łódzkie	5,75%	5,76%
podkarpackie	5,75%	3,95%
lubelskie	4,36%	4,12%
warmińsko-mazurskie	4,34%	2,94%
zachodniopomorskie	4,25%	5,15%
świętokrzyskie	3,11%	2,64%
opolskie	2,74%	2,43%
podlaskie	2,67%	2,39%
lubuskie	2,61%	2,65%

Zestawienie powyższych wartości pozwala stwierdzić, że w 8 województwach udział pomocy *de minimis* udzielonej przedsiębiorcom w ogólnej wartości pomocy *de minimis* przewyższa poziom przedsiębiorczości tych województw - jest to najbardziej widoczne w województwie podkarpackim, kujawsko-pomorskim, warmińsko-mazurskim i wielkopolskim.

Natomiast w pozostałych 8 województwach można zaobserwować odwrotną sytuację - przede wszystkim w województwie mazowieckim, dolnośląskim, śląskim i zachodniopomorskim.

Wykres 6 Pomoc *de minimis* udzielona w poszczególnych województwach w porównaniu z poziomem przedsiębiorczości w roku 2015

6. Pomoc *de minimis* w podziale według formy prawnej beneficjenta pomocy

W 2015 roku **najwięcej pomocy *de minimis* uzyskali przedsiębiorcy prywatni** (ok. 95 proc. ogólnej wartości pomocy). Pozostałe podmioty stanowiły niewielki procent beneficjentów pomocy *de minimis*.

Tabela 10 Wartość pomocy *de minimis* w 2015 roku ze względu na formę prawną beneficjenta

Forma prawna przedsiębiorcy	Wartość pomocy (mln zł)	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>
Przedsiębiorcy prywatni	4 632,5	94,68%
Spółki akcyjne lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, w stosunku do których Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego oraz państwowa lub komunalna jednostka organizacyjna są podmiotami dominującymi	158,9	3,25%
Jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.)	73,5	1,50%
Spółki, w których jednostka samorządu terytorialnego posiada 100% akcji lub udziałów	19,6	0,40%
Przedsiębiorstwa państwowe	6,6	0,13%
Jednoosobowe spółki Skarbu Państwa	1,8	0,04%

Wykres 7 Wartość pomocy *de minimis* w 2015 roku ze względu na formę prawną beneficjenta

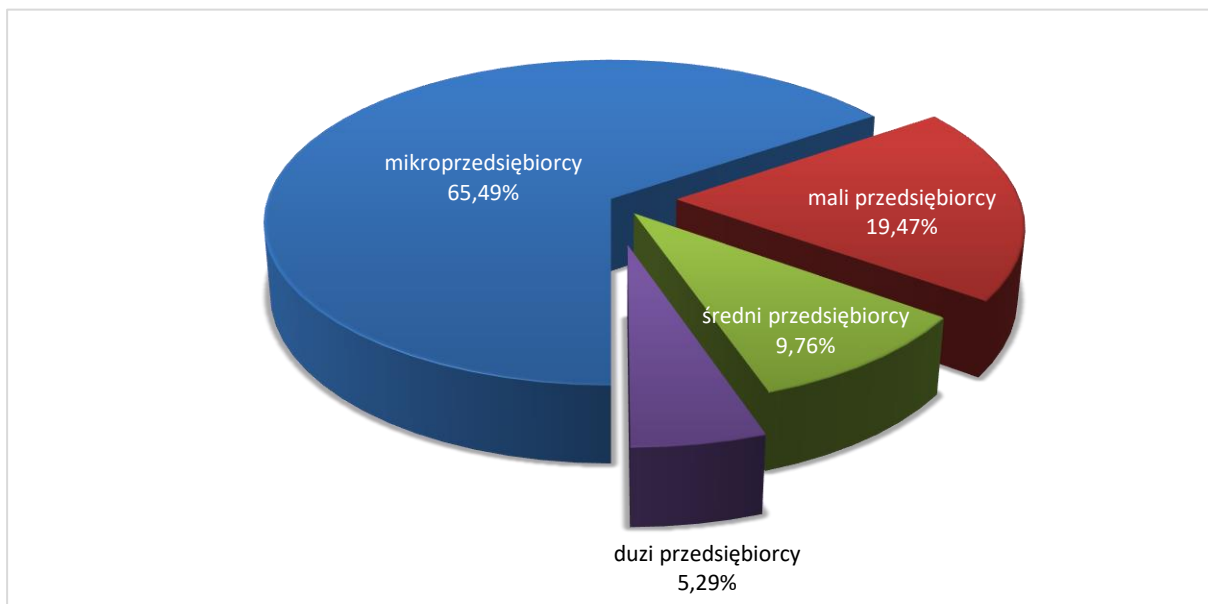
7. Pomoc *de minimis* w podziale według wielkości beneficjentów

W 2015 roku **prawie 95 proc. pomocy *de minimis* udzielono mikro-, małym i średnim przedsiębiorcom**. Czynniki, takie jak:

- proste zasady udzielania pomocy *de minimis* (warunkiem, który powinien spełnić jej beneficjent, było nieprzekraczanie w ciągu trzech lat określonego limitu pomocy),
- często brak powiązania z konkretnym projektem,
- ograniczone możliwości absorpcji kapitału sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorców

powodują, że corocznie pomocą *de minimis* zainteresowane są przede wszystkim mniejsze podmioty. Potwierdzeniem tego jest fakt, że 65 proc. tego rodzaju pomocy w 2015 roku otrzymali mikroprzedsiębiorcy, a prawie 20 proc. mali przedsiębiorcy. Szczegółowe dane dotyczące podziału pomocy według wielkości beneficjentów przedstawiono na wykresie 8, a porównanie tych wielkości z rokiem 2014 w tabeli 11.

Wykres 8 Wartość udzielonej w 2015 roku pomocy *de minimis* ze względu na wielkość beneficjenta

Największy spadek, w porównaniu z rokiem poprzednim, wartości udzielonej pomocy *de minimis* - o 31 proc. (o 1 440,7 mln zł), odnotowano w 2015 r. wśród pomocy uzyskanej przez mikroprzedsiębiorców. Z kolei mali i średni przedsiębiorcy otrzymali odpowiednio o ok. 19 proc. i 21 proc. mniej pomocy *de minimis*.

Jedyną grupą, która odnotowała wzrost, są **duzi przedsiębiorcy** - o 23 proc., tj. 48,6 mln zł. Wśród dziesięciu beneficjentów pomocy o największej wartości zakwalifikowanych do dużych przedsiębiorców, siedmiu stanowiły gminy³⁵, którym w 2015 roku udzielono pomocy *de minimis* głównie na podstawie ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 oraz ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Tabela 11 Wartość udzielonej pomocy *de minimis* ze względu na wielkość beneficjenta

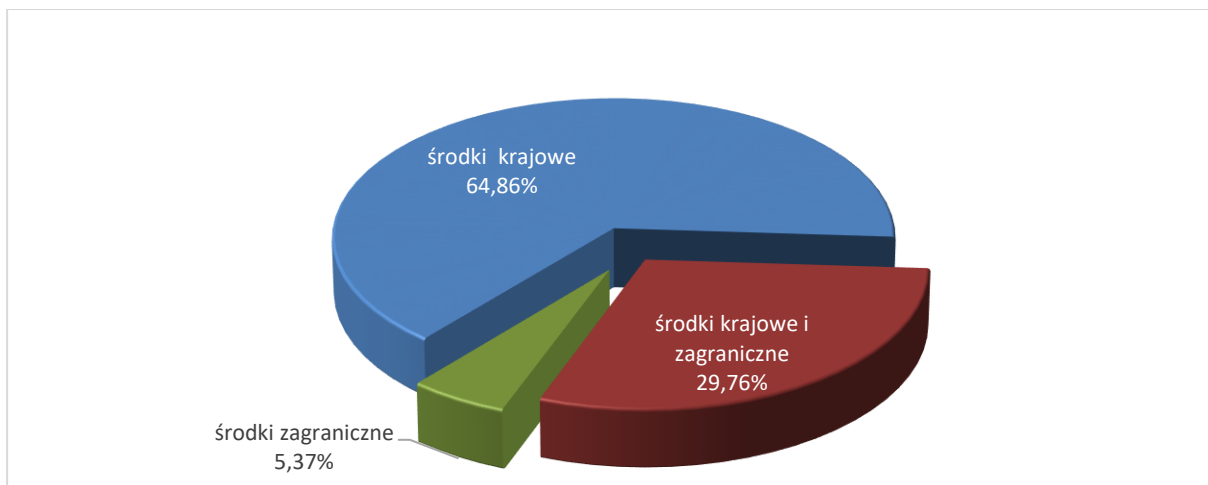
Wielkość przedsiębiorcy	2014		2015	
	Wartość pomocy (mln zł)	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>	Wartość pomocy (mln zł)	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>
mikroprzedsiębiorcy	4 644,8	70,06%	3 204,1	65,49%
mali przedsiębiorcy	1 172,2	17,68%	952,4	19,47%
średni przedsiębiorcy	602,2	9,08%	477,3	9,76%
duzi przedsiębiorcy	210,4	3,17%	259,0	5,29%
Ogółem	6 629,6	100,00%	4 892,9	100,00%

³⁵ Jednostki samorządu terytorialnego, które prowadzą działalność gospodarczą zgodnie z prawodawstwem unijnym są przedsiębiorcami, zatem w tym zakresie mogą być beneficjentami pomocy *de minimis*

8. Pomoc *de minimis* w podziale według źródła pochodzenia pomocy

Pomoc *de minimis* w 2015 roku, udzielana było **głównie ze środków pochodzenia krajowego** (3 173,7 mln zł, czyli ok. 65 proc. pomocy *de minimis*), w mniejszej części ze środków **jednocześnie pochodzenia zagranicznego i krajowego**³⁶ (1 456,3 mln zł, czyli ok. 30 proc. pomocy *de minimis*), a najmniej pomocy *de minimis* udzielono ze środków pochodzenia wyłącznie zagranicznego (262,9 mln zł, czyli ok. 5 proc. pomocy).

Wykres 9 Wartość pomocy *de minimis* według źródła jej pochodzenia

W 2015 roku struktura źródeł finansowania pomocy *de minimis* różni się od struktury odnotowanej w roku poprzednim. Wówczas pomoc udzielana była w 55,5 proc. ze środków jednocześnie pochodzenia zagranicznego i krajowego, a w 39,6 proc. ze środków wyłącznie pochodzenia krajowego.

Zmiana dominującego udziału środków ze źródła mieszanego wynika z wygaszania realizacji znacznej części programów unijnych finansowanych w ramach perspektywy finansowej na lata 2007-2013 oraz rozpoczynaniu dopiero udzielania pomocy *de minimis* w ramach nowej perspektywy finansowej na lata 2014-2020.

³⁶ Tzw. źródło mieszane oznaczane w sprawozdaniach o pomocy publicznej symbolem „AB” na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzieleniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 952, z późn. zm.).

IV. PODSUMOWANIE

Wartość pomocy *de minimis* udzielonej w 2015 roku w Polsce wyniosła 4 892,9 mln zł, co stanowiło ok. 20 proc. całości wsparcia udzielonego przedsiębiorcom ze środków publicznych. Do roku 2014, wartość udzielanej pomocy *de minimis* wykazywała tendencję wzrostową. W 2015 r wartość pomocy *de minimis* spadła o około 26 proc. w porównaniu z rokiem poprzednim, co można tłumaczyć wygaszaniem programów operacyjnych realizowanych w ramach unijnej perspektywy finansowej na lata 2007-2013 i dopiero uruchamianiem programów z nowej perspektywy. Ponadto na wartości udzielonej pomocy *de minimis* wpłynęło zastępowanie pomocy publicznej na zatrudnienie i szkolenie, pomocą *de minimis*.

Pomoc *de minimis* udzielona w 2015 roku wykazywała pewne tendencje, które występowały również w przypadku pomocy publicznej spełniającej przesłanki art. 107 TFUE udzielonej w tym samym roku. Przede wszystkim dominacja bezpośrednich wydatków z budżetu państwa - ok. 77 proc. pomocy *de minimis* i pomocy publicznej³⁷ oraz większy udział prywatnych przedsiębiorców wśród beneficjentów pomocy *de minimis* - 95 proc. (62 proc. w przypadku pomocy publicznej)³⁸.

Główna różnica między pomocą publiczną a pomocą *de minimis*, to dominacja mikro-, małych i średnich przedsiębiorców wśród beneficjentów pomocy *de minimis* (95-procentowy udział w ogólnej wartości pomocy *de minimis*). Natomiast udział wartości pomocy publicznej udzielonej grupie przedsiębiorców tej wielkości w ogólnej wartości pomocy publicznej to jedynie około 24 proc. Wiąże się to z kwotowym ograniczeniem pomocy *de minimis* i przez to korzystaniem z tego rodzaju wsparcia głównie przez mniejsze podmioty. Różnicę szczególnie widać w grupie mikroprzedsiębiorców, którzy w 2015 roku stanowią około 65 proc. beneficjentów pomocy *de minimis* i zaledwie około 7 proc. beneficjentów pomocy publicznej³⁹.

³⁷ Pomoc publiczna w podziale według form pomocy w *Raport o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2015 roku*, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Warszawa, październik 2016 roku.

³⁸ Pomoc publiczna w podziale według formy prawnej beneficjenta pomocy w *Raport o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2015 roku*, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Warszawa, październik 2016 roku.

³⁹ Pomoc publiczna w podziale według wielkości beneficjentów w *Raport o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2015 roku*, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Warszawa, październik 2016 roku.